Any 58.—N.° 19390.—Preu: 15 cts.

Dimarts, 29 de desembre de 1936

ABONAMENTS

Barcelona, mes	3'50 Ptes
Catalunya i territoris de la República, trimestre	10'50 »
América llatina i Portugal, trimestre	12'— »
Països convent postal, id.	12'— »
Altres països, id.	30'— »

DIARI D'AVISOS I NOTICIES

ANUNCIS I RECLAMS SEGONS TARIFA

LA PUBLICITAT

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: CORTS CATALANES, 589, pral.—Tel. 11430 BARCELONA TALLERS D'IMPREMTA: BARBARA, 11 I 13. — TELEFON 19603

EL TEMPS

A la vall d'Aran, Pallars, Empordà i Girona el cel està serè; per la costa s'observa alguna nuvolositat i per l'interior, i especialment als plans i valls es registren abundoses boires.

Vents molt fluixos de direcció variable o calmes. · Temperatura màxima, a Sabadell, divuit graus; mínima, a Ribes del Fresser, sis graus sot zero.

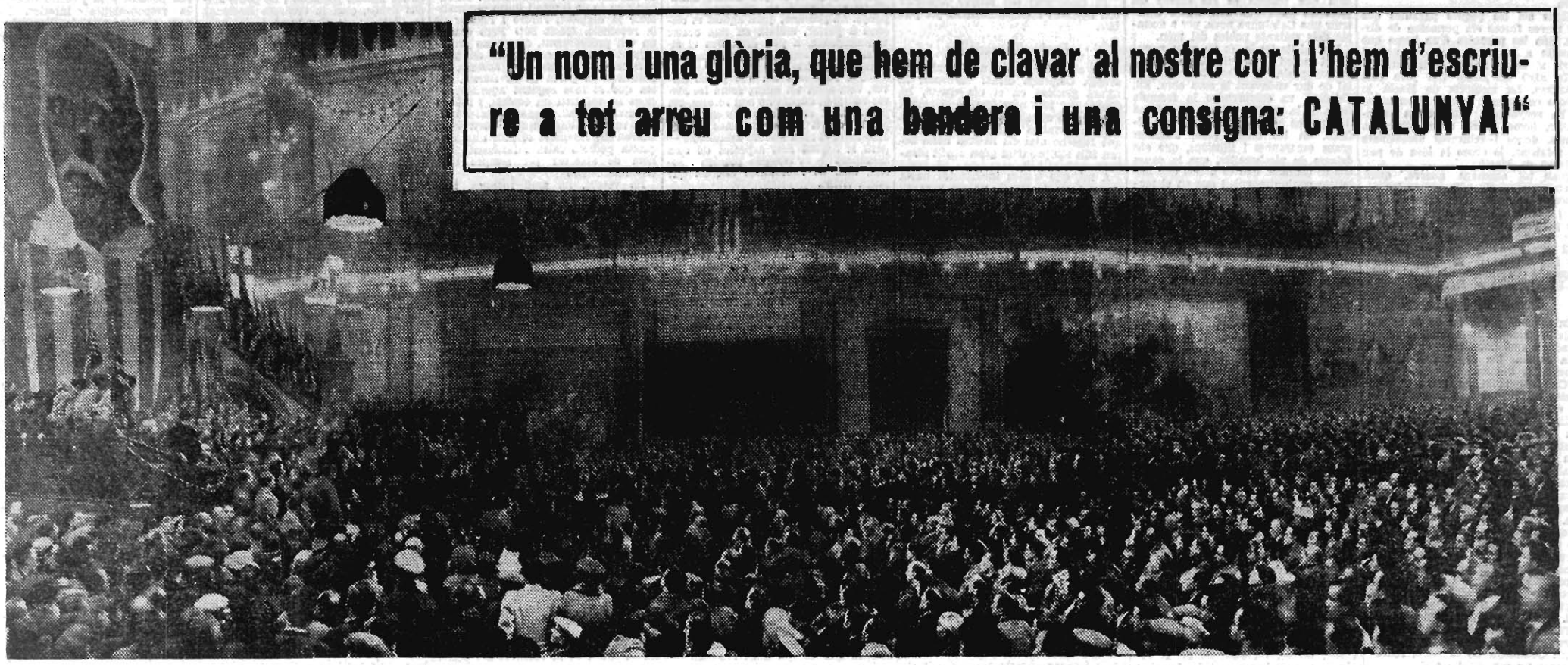

"Un nom i una glòria, que hem de clavar al nostre cor i l'hem d'escriure a tot arreu com una bandera i una consigna: CATALUNYA!"

La magna concentració catalanista-esquerrana d'abans-d'ahir a Belles Arts, en commemoració del tercer aniversari de la mort de Francesc Macià

TRANSCENDENTAL DISCURS DEL PRESIDENT DE CATALUNYA

Altres parlaments notables d'Sbert, Coromines, Pi i Sunyer, J. Aguader i Terradelles

CRONICA

El discurs presidencial

L'acte de diumenge a Belles Arts haurà de tenir una positiva i saludable repercussió en el procés de la reconstrucció de Catalunya. Al conjur del nom gloriós de Macià, l'esquerrisme republicà s'aplegava fervorosament per retre un homenatge gloriós al qui fou cabdill de les reivindicacions polítiques de Catalunya. Francesc Macià, gran catalanista, guiat pel seu instint popular, contribuí a preparar les profundes transformacions socials que la revolució realitza. Catalanisme i revolució no són incompatibles, perquè el catalanisme no ha tingut tota l'eficàcia combativa i constructiva fins que les masses populars s'hi han sentit identificades. Aquesta fou la gran obra de Macià, i per això el seu nom perdura a Catalunya, perquè els destins del nostre poble d'ara endavant estaran a les mans de les multituds que ell cohesionà com a símbol de llibertat i de justícia.

Tots els oradors que prengueren part en l'homenatge encertaren a destabdellar temes de palpitant interès, i les seves paraules vibrants produïren moments de veritable entusiasme. El nostre comentari, però, ha de cenyir-se només a les paraules pronunciades pel President de la Generalitat, no com a cap d'un partit polític determinat, sinó com el més alt representant de Catalunya. Es en aquest sentit que les paraules del senyor Companys tenen una transcendència efectiva. Mai com ara el President de la Generalitat pot ostentar amb major dret el títol de representant de la totalitat catalana, posat que en el Govern es troben representades totes les forces que lluiten contra l'enemic comú; avui, quina oposició seria concebible? Poden haver-hi discrepàncies, diferències de concepció o de procediment entre organitzacions, però, essencialment totes combaten per un mateix objectiu i totes accepten el Govern de la Generalitat. Es per això que les paraules del President de Catalunya tenien no solament importància pel significat de l'acte en què eren pronunciades, sinó perquè eren l'expressió de tot el Govern actual.

I això és el que els dóna una força singular. El Govern de la Generalitat és l'organisme directiu superior de Catalunya; dintre el territori autònom no pot existir cap més força igual o superior a la seva; les iniciatives o els actes de qualsevol organisme que actuï fora de l'òrbita de la Generalitat, seran pertorbadores o faccioses. Es necessari que el Govern governi amb tota l'autoritat, perquè té tota la responsabilitat. Cal que tothom tingui ben present que som observats d'enllà de les fronteres; Catalunya fa la guerra perquè fou provocada per uns militars traïdors i fa una revolució que no hauria intentat encara si el criminal alçament reaccionari no l'hagués precipitada pel camí revolucionari; però no fa la guerra ni la revolució contra el Govern de la Generalitat, ans al contrari, qui sostó la guerra i realitza la revolució és la Generalitat, regida pels partits i les organitzacions sindicals.

Aquesta realitat ha de ressaltar ben clara per a tothom, per als de dintre Catalunya i particularment per als de fora de Catalunya. Les paraules del President la perfilaven amb una energia i una precisió admirables. Europa cal que sàpiga i comprovi amb els fets que a Catalunya la revolució té un Govern, no per a desfigurar-la o restringir-la, sinó per a canalitzar-la i donar-li l'estabilitat necessària. Qui destorbi o s'interposi a l'acció d'aquest Govern autènticament popular i revolucionari anirà contra la revolució i actuarà com un aliat dels contrarevolucionaris d'enllà de les fronteres. Un sol Govern, una sola autoritat, una sola disciplina, aquest és el deure, el sacrifici, si voleu, que ens imposen les tremendes circumstàncies de la guerra i l'èxit de la revolució. Si no ho sabéssim fer, perdríem la partida a fora i a dintre; la nostra ineptitud seria un escarni a les víctimes caigudes i una vergonya per als que restaríem amb vida. Aquest és el sentit del magnífic discurs presidencial, sentit que nosaltres hem sostingut i sostenim amb totes les nostres energies.

> **"... Declaro que no ignoro que ens estem jugant el crèdit que tenim davant l'opinió pública, i, costi el que costi i amb els perills que calgui, no la defraudaré..."**

Ressenya de l'acte

El Palau de Belles Arts oferia un impuntge passat, un aspecte imponent. La democràcia catalana hi celebrà un acte organitzat per el C. de C. a la memòria del primer President de la Generalitat restaurada: Francesc Macià.

A la façana, el nom de Macià era reproduit en grans lletres.

A l'interior, al bell mig de la sala, un gran retrat de Macià presidia l'acte. A sota, la presidència, personalitats destacades del catalanisme republicà. Al costat, militants de l'Esquerra i multitudes femenines. La barana de l'escenari del fons i tota la barana de la part superior és plena de banderes catalanes. El sostre es resseguit de bombetes. La sala té una llum viva, que sembla traspués pels ulls de l'"Avi". El groc i el vermell de les banderes barrades dóna una viva i cridanera nota de color. El públic no deixa un espai lliure: les escales, les portes d'accés, són impracticables. Els aplaudeus escampen les paraules dels oradors.

Com hem dit, Macià presideix l'acte. Sembla que estem en un dels mitings en què el gran finat explicava la seva fe en Catalunya. Amb tot, però, les paraules de Companys són més dures que les d'aquells temps, quan es blasmava contra una política provincianа i burgesa; són més dures, perque traeessem una guerra i perquè a la reraguarda no tots els catalans ens comportem tal com ho faríem si l'"Avi" visqués.

En acabar-se els discursos una banda militar, després d'interpretar l'himne nacional, interpretà "La Marsellesa", i el públic se sent enardit, com si es retrobés a si mateix. Macià hi es present, també hi és Catalunya més viva, més ferma, més confiada que mai en els seus destins propis.

Diumenge, a Belles Arts, el President Companys va parlar amb el to i amb les paraules amb què en aquesta Macià hauria parlat, i com esdeveniu amb Macià, Companys porta al seu darrera tot Catalunya.

La presidència de l'acte

A l'ampla tarima, instal·lada al fons de la sala de Belles Arts, es col·locà la presidència del miting. Al lloc central hi havia la taula presidencial, en la qual prengué seient, quan fèu acte de presència, el President de la Generalitat S. E. Lluís Companys. A la seva dreta el Conseller primer del Govern de Catalunya, Josep Terradelles; el conseller de Seguretat Interior, Artemi Aiguader; el secretari general del partit d'Esquerra Republicana i diputat, Joan Tauler, i en representació del Parlament català, el diputat Dot. A l'esquerra del President del Govern, el ministre del Govern de la República Jaume Aiguader; l'alcalde de Barcelona, Carles Pi i Sunyer; el conseller de Cultura, Antoni M. Sbert, i el diputat Pere Coromines.

Darrera d'aquesta primera presidència hi havia els consellers de la Generalitat, diputats, els regidors municipals d'Esquerra Republicana i altres personalitats dels partits afins i representacions. A banda i banda, altres personalitats destacades del partit organitzador de l'acte i d'altres organitzacions afins a la mateixa ideologia.

Entre els que estaven a la presidència recordem els ex-ministres, consellers i diputats Tomàs i Piera, Nicolau d'Olwer, Santaló, Humbert Torres, Quero, Zulueta, Ragasol, Guinard, Barrera, Rouret, Bru, Soler i Pla, Gener, Banyeres, Manuel Companys, Fàbrega, Balart, Bilbeny, Galés, Riera, Calvet, Sallés, Arnau Cortina, Dalmau, Irla, Casademunt, Magre, Aragai, Bernades, Hilari Salvador, Fronterq, Escofet, Pla; el secretari del sònsol de la URSS, Alexandre Korobizin; els representants a Catalunya dels nacionalistes bascos i nacionalistes gallecs; la representació de la Unió de Rabassaires i una nombrosa representació d'Izquierda Republicana.

Ultra el senyor Nicolau d'Olwer, president d'Acció Catalana Republicana, i del diputat Ragasol, hi havia a la presidència: Pere Lloret, director d'Administració Local; els regidors Manuel Andreu i Joan Casaoberta; Ramon Peypoch, del Consell d'Economia; Rafel Tasis i Marca, secretari d'Acció Catalana, i altres destacats membres del nostre partit.

Així mateix hi havia una destacada representació dels republicans d'Esquerra Valenciana, i singles de les agrupacions esquerristes aragoneses i mallorquines. Moltes foren les organitzacions, que acabem d'esmentar que feren acte de presència en corporació i amb llurs banderes. Això fèu que s'ajuntessin en aquell acte, entre l'ensenya de Catalunya repetida centenars de vegades, en una unió fraternal, gairebé la totalitat de la dels nostres pobles germans d'Espanya.

Joan Tauler

"Ciutadans—començà dient—: El Conseli d'Esquerra Republicana m'ha fet l'alt honor de designar-me perquè, en representació seva, obris aquest acte organitzat en commemoració de la mort del nostre mestre Francesc Macià, primer President de Catalunya i primer president del nostre Partit. Poques paraules, ja que els organitzadors no hem de fixar posicions, ni assenyalar directrius, puix que altres oradors ho faran amb més autoritat que no pas nosaltres.

El Consell Permanent d'Esquerra Republicana de Catalunya agraeix la col·laboració de les entitats que han contribuït a l'organització de l'acte. També agraeix la seva assistència a aquesta multitud entusiàstica, plena demostració que si el cor de Macià deixà de bategar l'any 33, el seu esperit continua viu entre nosaltres.

Els ideals de Macià, dels quals tots som continuadors, tenien com a base la prosperitat de la Pàtria, el triomf de la llibertat i la plasmació d'una major justícia social.

Vol també el Consell Permanent fer remarcar que si no va commemorar el primer aniversari de la mort del mestre fou perquè els seus millors militants es trobaven a la presó, a conseqüència de la repressió del 6 d'octubre. I si tampoc no commemorà el segon, fou perquè aleshores el Govern de la Generalitat, amb el seu President al davant, es trobava als penals de Cartagena i Càdiz.

Avui celebrem el tercer aniversari, en circumstàncies anormals. En aquests moments d'heroisme i de dolor el Consell Permanent creu interpretar els sentiments dels seus afiliats afermant el seu record a tots els catalans i a tots els fills d'Ibèria, així com els que figuren a la Brigada Internacional, que estan donant la seva vida i la seva sang als camps de batalla pel triomf de la República. Queda obert l'acte. Visca Catalunya!"

El senyor Tauler fou ovacionat xardorosament.

Antoni M.ª Sbert

Acte seguit fèu ús de la paraula Antoni M. Esbert. Començà dient:

"Catalans: En aquest acte havia de parlar Ventura Gassol, que va seguir tan de prop la vida del mestre. L'esguard de Macià no podia ésser extingit per la mort. L'esguard de Macià tenia tanta força que arribava a l'ànima del poble, i això és perquè l'ànima de Macià era la mateixa que el poble.

Macià va morir aquell matí gelat de desembre del 33. La seva ànima, però, no va morir, puix que encara viu i viurà com un símbol de la Pàtria Nova.

Macià era i serà el símbol etern de Catalunya, d'aquesta Catalunya que sabé abatre el feudalisme i l'imperialisme. El nostre poble no sentirà mai la ingratitud d'oblidar les virtuts de Macià, i sabrà també imposar el sentit de catalanitat a la nostra revolució. Macià, símbol de Catalunya, era un home senzill, de família modesta, que sabé enlairar-se, i que estimava la terra i les arts. Macià fou un símbol de l'exèrcit del poble. Fidel a les seves tradicions de lliçolitat, va trencar la seva espasa; no va fer allò que han fet, en sublevar-se, els militars traïdors.

Ara, durant el meu viatge a Rússia, jo recordava que Macià, durant l'estada que fèu al país soviètic, enyorava la llibertat. I jo ho recordava en aquells moments que Rússia estava elaborant la seva Carta constitucional en la qual són reconeguts els drets de l'home, seguint la tradició marcada per la Revolució francesa. Rússia arribava a la conquista d'allò que Macià estimava més: la llibertat, que sempre ha estat la causa de Catalunya. Macià és el símbol de la Revolució. Quin era el seu programa? Incorporar la menestralia i el proletariat a la causa de Catalunya i de la Justícia. Per això fou el nostre cabdill, i per això avui, seguint la revolució, continuem invocant-lo.

Macià posseïa el sentit de l'organització i de l'ordre. Era polític i militar. Sabia que no havien de deixar imposar-se aquells que en la revolució no hi tenien arrels profundes. Sabia allò que valia l'esforç continuat, la constància, l'energia i la direcció. I pensant en ell, que fou el nostre símbol i guia, aplegueu-nos al voltant del seu seguidor, el President Companys... (Ovació) ...perquè ell manté ben alta la bandera que un dia va alçar l'avi Francesc Macià.

Ell volia per a Catalunya la legislació social que un dia i altre dia ens negaven alguns que després foren els nostres aliats polítics.

Perquè Macià coneixia l'exèrcit i sabia que el 19 de juliol havia d'arribar, volia que els catalans tinguessin el dret de servir ell. Això era una garantia que el 19 de juliol arribaria.

Per això volia enfortir la força més autèntica que aleshores posseïa la Generalitat: els Mossos de l'Esquadra, que l'acompanyaren a la tomba... (Ovació) ...i que el 6 d'octubre, lleials a Catalunya, defensaren la Generalitat i es posaren al costat del president Companys. (Ovació.)

Macià sabia, ja que coneixia el poble català, que la nostra força, el nostre exèrcit, ha de tenir la soca i les arrels enfonsades dins la terra ben nostra.

Volia que la Revolució fos ben nostra: volia la llibertat nacional de Catalunya: la justícia social i la igualtat de tots davant la llei. Sentia, com ningú, la universalitat de Catalunya. Per això era nacionalista i revolucionari.

La nostra revolució havia d'ésser, ha d'ésser, l'essència de la nostra pròpia ànima, l'expressió fidel de la catalanitat.

Què som els catalans? Som amants de les nostres llibertats, que estimem la nostra pàtria, com Francesc Macià.

Avui, en aquestes hores de revolució, penseu en el que volia Macià, perquè sabia el que vol Catalunya. I aquesta és un poble que treballa, és el camp, la muntanya, el proletariat, la menestralia i els rabassaires. Es la munió de treballadors gràcies als quals Catalunya no pateix com pateixen molts altres pobles.

El nostre poble vol, exigeix, la unitat de tots els dirigents. Estic segur que si Macià visqués us demanaria aquesta unitat i una disciplina de ferro per tal de servir Catalunya.

Res més, catalans. Altres us han de parlar. Jo ja no puc... No judiqueu la força d'esperit i l'energia que per vosaltres jo pugui exigir de mi mateix a la meva veu. Si la veu està cansada, és solament la veu. Salut. Visca Catalunya! Visca Francesc Macià! Visca el nostre president, seguidor fidel de Macià!"

El públic subratllà amb una gran ovació el discurs del conseller de Cultura, senyor Sbert.

Pere Coromines

A continuació parlà el senyor Pere Coromines.

"Catalans; republicans. Homes i dones: El nostre company Sbert us ha fet l'elogi emocionat de Francesc Macià. Jo us vinc a dir que el record de Macià ha de tenir en aquestes hores de lluita significació revolucionària.

El seu record material, mentrestant, s'allunya de nosaltres. Entremig nostre i d'ell s'alcen muntanyes d'emocions, de misèries i de lluites desesperades. Som com aquells caminants que van perdent la imatge del punt de partida i que perden també la visió i el record dels senyals que havien marcat la ruta de la seva existència. El record material, físic, de Macià es va allunyant, i el temps s'interposa entre ells i nosaltres d'una manera implacable.

Després d'ell, hem passat les hores afroses del 6 d'octubre: hem vist trepitjades les nostres llibertats durant el bienni negre, i empresonat el nostre Govern.

Tota la nostra obra l'hem vista dispersa. Han vingut noves hores de lluita. Hem vist les multituds delirants; la creació del Front Popular, les eleccions del 16 de febrer, la tornada dels nostres homes. Sentirem les paraules pronunciades per Lluís Companys, des del balcó de la Generalitat, que resultaren profètiques: "Tornarem a lluitar, a sofrir i a triomfar". (Ovació.)

Entre el record de Francesc Macià i nosaltres el temps ha interposat moltes jornades. D'ençà del 19 de juliol Catalunya, preparada per ell, orientada per ell, ja no ha estat la Catalunya que s'aclofava sota les botes de Martínez Anido o de Primo de Rivera, sinó que ha lluitat als carrers de Barcelona i que ha tornat a derrotar els militars al front d'Aragó, predicant la unitat amb els altres germans d'Espanya.

Malgrat tantes coses i tantes emocions interposades pel temps, nosaltres no perdem de vista el seu record. Macià és la nostra estrella, catalans. (Aplaudiments.)

Si volem, però, ésser fidels al seu record, no cal que ens limitem a voler que les coses continuïn tal com estaven abans. Hem d'ésser fidels a l'esperit de Macià, hem de continuar compartint els seus ideals en relació a Catalunya. Estan equivocats aquells que creuen que s'ha de conservar aquell pobre i petit Estatut que fou concedit a Catalunya en lluita contra el centralisme. L'Estatut ha de tenir una major amplitud.

Per tal d'ésser-li fidels hem de preparar la societat nova que s'està formant. Jo dic, davant d'això, als companys de les grans sindicals obreres, que seria un error fonamental si per voler menysprear la petita burgesia, els intel·lectuals, els rabassaires, llançaven a la desesperació una munió de catalans que caurien en braços del feixisme.

Jo he de dir, per altra banda, als companys de l'Esquerra que no poden oblidar les coses que han succeït. L'Esquerra no ha d'ésser considerada com un partit burgès, car en els seus rengles hi ha intel·lectuals i nuclis importants d'obrers.

Quan haguem aixafat el feixisme aleshores mirarem enrera. ¿Què voldrà dir el nom? Haurem de trans-

(Gireu full, si us plau.)

La multitud, davant del Palau de Belles Arts, en sortir-ne el President de la Generalitat

Un altre aspecte de l'exterior del Palau de Belles Arts, a la sortida del President (Fotos Torrents)

formar, sense pietat, el nom i els programes.

Vindrà una hora en què ens trobarem de cara al triomf i haurem de saber el que n'haurem de fer.

Us diu aquestes paraules un vell que fa cinquanta anys que batalla i que sempre ha estat catalanista i republicà. (Ovació.)

Abans no s'hagin consolidat les hores de la revolució hi haurà un període transitori, que hem de procurar que sigui curt. L'Esquerra Catalana hi té un destí: el de fer front a la societat que es mor i a la que és lleva.

Heus ací les poques paraules que les meves forces em permeten de dir-vos. Són les paraules d'un home qué s'acosta a la mort, però que no vol morir si no és mirant endavant.

En això em sento tan jove com vosaltres. La memòria de Macià jo l'evoco en aquesta forma. Quan arreu hi ha senyals de sang, cases esfondrades, homes morts a les trinxeres, homes, dones i criatures assassinats pel feixisme, jo evoco la idea de pau delirant de Macià.

Quan tot amenaça guerra, quan arreu esclaten els odis, evoco les esperances en una societat sense classes i acabo recordant unes paraules que pronunciava sovint Francesc Macià: Amor, amor, amor!"

El parlament del senyor Coromines fou ovacionat. El públic donà visques a Catalunya lliure, al poble soviètic, i morts al feixisme.

Carles Pi i Sunyer

En alçar-se per a fer ús de la paraule l'alcalde de Barcelona, el públic l'ovacionà amb entusiasme durant una bella estona. Un cop fet el silenci, començà el discurs.

"Ciutadans: Hi ha un sentiment arrelat en l'ànima dels pobles que fa que en les hores greus i difícils es recordi, sobretot, dels grans absents que han estat els guies del propi poble. Sembla que en les hores de perill cerquin la seva ombra protectora. Així Catalunya s'arrecera sota el record de Macià per a cercar-hi un guiatge i un estímul.

Esquerra Republicana, en aquest acte, diu la seva paraula, diu la seva força, diu que sap interpretar els anhels d'una gran part de Catalunya.

Francesc Macià va preveure aquesta hora d'avui. Per això Catalunya li ho pregava amb amor i amb un gran afecte. No solament això, sinó que fou el precursor de tot el que succeeix avui. L'home que havia ensenyat als catalans l'únic camí a seguir per a triomfar: deixar d'ésser un cenacle reduït. Catalunya no es podia redreçar sense un contingut social.

En l'hora que vivim no podem negligir la situació present, o sigui els resultats d'una agressió militar, comesa per forces feixistes, amb moros i estrangers. No podem restar passius en cap moment i menys contemplar-ho amb esperit de frivolitat.

¿Què seria de nosaltres si oblidéssim l'angoixa tremenda de la guerra, i que tenim la missió de portar al poble fins al triomf?

Mentre al front de batalla hi hagi homes que lluiten; mentre al cor de Madrid, a la Ciutat Universitària, hi hagi legionaris i a Madrid hi hagi cases esfondrades; mentre hi hagi hores de fam i de fred al front, jo he de dir que tenim el deure de fer-nos dignes dels braus lluitadors que hi ha al front de batalla. (Ovació.)

Per això hem de demanar tots, al nostre poble, a Barcelona, a Catalunya, que es facin més càrrec que vivim en guerra. Que es deixin de petites discussions, que tinguin la sensació de l'hora que vivim. I ho hem de demanar també als dirigents, als membres destacats de les entitats sindicals i polítiques.

Ací es plantegen sovint problemes i discussions inútils. Per exemple, n'hi ha que diuen que cal guanyar la guerra i després la revolució. Hem de dir que guerra i revolució són coses consubstancials; però també que hem de defugir les improvisacions mentre perduri la guerra. (Ovació.)

En aquest punt cal parlar amb tota franquesa. Tant condemnable fóra que, mentre tots estem subjectes a la imposició de la guerra, qualsevol pogués imposar solucions que no tinguessin la conformitat de la majoria del poble, com que algú somniés que un cop la guerra fos guanyada podrien tornar les coses a la situació d'abans, escamotejant la profunda transformació social per la qual lluita el nostre poble.

No: hem de guanyar la guerra i la revolució. Lluitem per un ideal comú. Per tant, és necessari que fem la guerra sense barallar-nos ara, i amb el ferm propòsit de no barallar-nos després. (Ovació.)

Cal, doncs, que fem examen de consciència. Cal que rectifiquem allò que podria ésser contrari als nostres objectius. Cal extirpar la crueltat. L'heroisme no és mai cruel. No volem que l'ideal, la lluita que ha de dur-nos a la victòria, es deshonri. Estem disposats a tots els sacrificis en pro de l'ideal; no volem que es deshonri, sinó que es dignifiqui.

Tots nosaltres som conscients. Catalunya és un poble d'homes que pensen i que saben llegir. Tots sabeu que el panorama internacional s'ha aclarit. Doncs bé: hem de fer els possibles per tal de no enterbolir-lo. Davant del món hem de donar la sensació que dignifiquem la revolució. (Ovació.)

Encara cal parlar d'un altre aspecte: l'aspecte econòmic. De tots els sectors s'han aixecat veus denunciant defectes que calia corregir. Hi ha dificultats que són derivades de la mateixa guerra. En aquestes ens hi hem de sotmetre; altres que no ho són, no. Es precís evitar, doncs, un col·lapse en la nostra economia.

Els homes de l'Esquerra no tenim por a cap ideologia social, per avançada que sigui, i menys ara, després de l'agressió del feixisme, recolzada per les dretes.

I ara sí no tenim aquesta por, tenim un temor: el del fracàs. Sentim la responsabilitat tremenda que, a base d'improvisacions, ens arribés un moment, paradoxal, que un cop guanyada la guerra, tornés a rebotar ací el feixisme que havíem combatut. (Ovació.)

Per tal que no sigui així, cal que hi posem el nostre esforç màxim, acompanyat d'un màxim esperit de transigència. Tinguem la certesa que, sense barallar-nos, aconseguirem la profunda transformació social que creí una Catalunya nova.

Recordo que pocs dies després de la sublevació militar vaig dir per ràdio que era necessari formar un ideal comú entre els lluitadors antifeixistes. Avui, cinc mesos després, continuo creient el mateix.

Aconseguir-ho és difícil. Es cert. Hi ha dificultat de pensaments, matisos diversos en el nostre front. Es difícil, doncs, formar un ideal total. Però és possible, en canvi, formar una coincidència de programa i adhuc de realitzacions. Aleshores potser fins això era dificultós.

Avui, però, que en el Govern de la Generalitat hi ha representades totes les forces antifeixistes, aquesta coincidència comuna pot ésser un fet. Només cal fer una cosa: obeir disciplinadament allò que ordeni el Govern de la Generalitat. (Visques i aplaudiments.)

Si ho fem així, no en dubteu, aquest ideal comú naixerà tot sol. L'obra que hi ha per emprendre és d'una grandiositat extraordinària: reconstruir econòmicament i socialment la nova Catalunya i la nova Espanya.

En l'esforç de cada dia anàvem construint Catalunya. La ventada feixista ha tirat moltes coses per terra. Hem de dur a cap l'obra de reconstruir Catalunya i Espanya. Jo voldria que tothom es fes càrrec del grandiós ideal que constitueix construir una Catalunya nova, per a exemple dels restants pobles del món.

Per tal de fer-la, és un gran exemple el record de Macià. Home d'ideals intransigents, va saber transigir per tal de dur endavant la seva obra. Ell, l'ideòlog, va comprendre la fecunda força de la realitat. El seu record ens diu que en aquestes hores greus i difícils, en les quals, però, s'albiren grans esperances i illusions, que ens deixem de picaballes, que la causa ens és comuna, que és precís que batallem conjuntament, i que en el moment del triomf hi siguem tots a construir la nova Catalunya.

Fem, doncs, fervents vots perquè el seu record ens esperoni. Cal fer-nos dignes d'ell i que el seu record ens encoratgi en les hores de sacrifici."

El públic aculí amb una fervorosa ovació aquestes darreres paraules.

Jaume Aiguader

A continuació parlà el ministre sense cartera del Govern de la República, senyor Jaume Aiguader. Fou saludat amb aplaudiments quan s'alzà per parlar.

"Es ben simbòlic—començà—aquest moment en què Esquerra Republicana de Catalunya es posa en contacte amb el poble per tal d'homenatjar la figura del nostre mestre Francesc Macià. Es Macià una fita permanent en la història. El seu record està clavat al cor de Catalunya.

El seu esperit ens ensenya el camí a seguir. Macià és l'home que pot portar-nos, amb el seu record, a la victòria. Com els herois llegendaris, bo i mort, encara guanya batalles.

Jo podria contar-vos molts records seus. Però la més gran victòria de Macià, la seva més gran virtut, fou la de mostrar la sinceritat del seu cor al poble. En aquesta hora de sinceritat, el seu record ens ha de guiar a tots. Només amb lealtat guanyarem la guerra i la revolució.

Macià fou un exemple de lealtat. I fou, també, un exemple de la vidència que els homes polítics haurien de tenir.

El meu estimat company Sbert ha esmentat que Macià va trencar l'espasa per tal de no prendre part en una sublevació militar. Va trencar-la, perquè aquella espasa avui la veiem al camp feixista. Era l'espasa que volia oprimir el poble, sobretot el nostre, tan freturós sempre de justícia i de llibertat.

Jo estic segur que avui cadascú de vosaltres s'haurà preguntat com hauria reaccionat Macià davant d'aquests moments.

Jo us puc dir que ho hauria fet d'una manera semblant a com ho ha fet el nostre president Companys. (Ovació.)

Davant d'aquestes hores greus, Macià hauria obert també de bat a bat les portes de la Generalitat a tots els que n'estaven fora. Hauria buscat la col·laboració de tots els elements obrers.

Macià estimava el sindicalisme català. Molts dels seus dirigents havien estat companys seus de conspiració. Per això hauria buscat, tal com ho ha fet Companys, la col·laboració d'aquests homes. Perquè esperava, a més, crear la futura Catalunya.

El poble vol que tots els anhels es concretin en un de sol. Cal pensar en la lealtat, i cal que tots els partits parlin de les seves intencions i del que volen aportar a l'obra conjunta. Aquesta hora no és d'ideés, sinó de solucions. Ara hem de crear la doctrina revolucionària que estem vivint. I s'ha de fer tenint en compte les necessitats de tots. Cadascú, en aquestes hores, té un dolor al cor, que vol que la revolució li alleugi.

Per a nosaltres, nacionalistes, hi ha dues coses en les quals no transigirem: Catalunya i Democràcia. No deixarem minvar les llibertats de Catalunya ni el poder de la Democràcia. No oferim un camí estret. Donem un ample marge per a estructurar-hi totes les reivindicacions. Si així podem avenir-nos, no hi mancarà la nostra lealtat, el nostre esforç, la nostra sinceritat ni el nostre sacrifici. (Aplaudiments.)

A més, en aquests moments hi ha una envestida contra els partits polítics per a substituir-los per forces sindicals..."

L'ARRIBADA DEL PRESIDENT COMPANYS

En aquest moment—eren les dotze—la remor de la gentada anuncià l'arribada al Palau de Belles Arts del President de Catalunya. La multitud esclatà en una ovació indescriptible i en visques entusiàstics. La banda de les milícies d'Esquerra Republicana va tocar "Els Segadors", que també foren ovacionats, mentre el senyor Companys, aclamat novament per la gernació entusiasta, a peu dret i alçant els punys enlaire, anava a ocupar el lloc que li havia estat destinat. L'acompanyaven el conseller primer, senyor Terradelles; el sots-secretari de la Presidència, Martí Rouret; el secretari particular senyor Piquet, i per l'ajudant de S. E., el cap dels Mossos d'Esquadra, tinent coronel Gavarri.

L'ovació que el poble va tributar al President de la Generalitat fou immensa. Una vegada el senyor Companys s'hagué instal·lat a la presidència, el senyor Aiguader va continuar el seu discurs.

Segueix el discurs de Jaume Aiguader

"Aquesta—reprengué—és una qüestió opinable. Jo he de dir, home polític, que a l'Esquerra Republicana de Catalunya no se li pot fer cap retret de fallida. Diuen que els partits polítics no saberen evitar el 19 de juliol.

Jo puc dir-vos que l'Esquerra, junt amb altres partits polítics, és revoltà un dia per a oposar-se al 19 de juliol que havia de venir, el 6 d'octubre. Sobre les forces sindicals que no varen voler-hi col·laborar recau la responsabilitat de no haver-ho fet. Us diré més, amics. En la revolta militar hi estaven compromeses totes les guarnicions militars espanyoles. On la lluita va ésser més crua fou a Barcelona. Fou vençuda. Per què? Perquè a la Generalitat hi havia un partit polític que va saber coordinar unes forces que s'hi varen oposar.

Forces sindicals, tan valentes, tan ardides hi havia a Saragossa i a Sevilla, i varen ésser vençudes, perquè no hi hagué l'aglutinant d'un partit polític. (Ovació.)

Jo us puc dir que els dos pobles on els militars no tenen un pam de terreny, que són Catalunya i València, és perquè hi havia una força esquerrana i republicana que va saber oposar-se i combatre la sublevació militar.

Alguna que altra virtut, doncs, deuen tenir els partits polítics. (Molt bé.)

Vaig a acabar. Voleu sentir l'amic Terradelles i sentiu desigs igualment de sentir el nostre President Companys.

Solament us vull recordar, per acabar, que no ens deixem regatejar un sol tros de Catalunya ni el valor de la nostra democràcia."

El parlament del senyor Aiguader fou aplaudit amb entusiasme pel públic.

Josep Terradelles

En alçar-se fou saludat amb una ovació. Començà dient: "L'evocar la figura gloriosa en el dia d'avui, ha d'ésser per tots nosaltres no el record fugaç, sinó aquell record que es porta sempre clavat al fons de l'ànima, perquè fent-ho així els nostres actes seran fills sempre d'un gran sentit idealista.

A mi, que tantes incidències havia viscut prop de Macià, no em raca, ni molt menys, de dir avui, per una vegada més, que per damunt de tot allò que pogués semblar en alguns moments una desviació de doctrina, o de tàctica, en relació als problemes polítics que Catalunya tenia plantejats, amb Macià vaig trobar sempre un formidable esperit de lluita, que ni als últims anys de la seva vida havien minvat, i també una fe cega amb el nostre poble, que junt amb l'honestedat i sacrifici de la seva actuació, el portà a tenir aquella aurèola i popularitat que tots nosaltres encara recordem.

Macià, en el llarg de la seva vida política, tingué sempre el gran orgull de la seva pròpia actuació, i és que aquesta tenia, per damunt de totes les lluites i de tots els prejudicis, dos principis incommovibles.

L'un, era la continuïtat mai no torçada del seu pensament, en allò que es referia a la política obrerista i sadollada de catalanitat que ell creia que el poble de Catalunya havia de seguir. L'altre, era la senzillesa, la claredat de la seva actuació, que sempre tenia una sinceritat i un sentit humà admirable i digne. Aquests dos principis, com he dit abans, eren el seu orgull, i aquest hauria d'ésser el nostre. (Ovació.)

Perquè creieu, amics tots, que si Catalunya va vèncer ja en els primers moments la sublevació feixista del 19 de juliol, va ésser justament perquè dintre el nostre poble hi havia també el pensament fix d'una acció continuada, que ni el bienni negre ni res no podia trencar aquesta rectitud, car en la conducta de cada dia, creieu, sempre seran una força indestructible a tots els pobles. I avui, davant de les dificultats naturals que tota guerra i revolució porta en ella mateixa, hem de tenir més fe encara que mai a seguir una línia de sacrificis en tots els ordres, perquè mantenint-la així, tinguem la seguretat del triomf de Catalunya, i a la vegada, ens farem dignes d'aquella rectitud que reclamen els nostres ideals, que són, en definitiva, la millor satisfacció de la nostra pròpia vida. (Ovació.)

Aquestes hores en què la victòria definitiva cada dia s'apropa, tots els homes nacionalistes i d'esquerra tenen l'obligació de tenir més fe i abnegació que mai per tal que els nostres ideals de veure una Catalunya digna i lliure siguin una qualitat; en aquests moments hem de fer tots els sacrificis perquè no es desvifi aquest alt concepte que els nostres ideals tenen del nostre poble i dels nostres ciutadans, i per damunt de tot no es deixi portar per pessimismes ni per defaillisments. Si hem lluitat tants anys per anar arrelant en el nostre poble tot un alt sentit de la seva pròpia personalitat, no tingueu por que això desaparegui, si tots nosaltres estem disposats a mantenir-ho.

La profunda transformació econòmica i social que estem realitzant i la qual repercussió s'escampa arreu del món, fa que els homes d'E. R. de C., des del Govern de la Generalitat, hi estiguin col·laborant amb tota lealtat, disposats també a edifegar aquesta nova transformació del nostre poble. Però tots hem de fer el nostre màxim esforç, perquè ni per un moment puguí desdibuixar-se, ni el sentit revolucionari d'aquests moments ni tampoc l'esperit ampliament humà del nostre moviment polític. I per això, cal que tots vosaltres també ens ajudeu en aquesta tasca, i per fer-ho cal responsabilitzar-se de la nostra actuació i donar l'escalf de la vostra cooperació.

Catalunya, cal que tothom ho sàpiga, en aquesta lluita victoriosa, jo crec que n'ha d'obtenir dos resultats. I aquests són l'establiment d'un nou ordre en la vida econòmica i social del nostre país, i l'altra la de què Catalunya no pot tornar a ésser políticament el poble d'abans del 19 de juliol. I amb això hem de dir a tots els pobles germans d'Espanya, que Catalunya lluitarà amb ells fins allà on calgui, que la nostra vida i la nostra sort va amb ells unida, i que Catalunya serà sempre el poble lleial que ells coneixen; però que sàpiguen també tots, perquè després no puguin creure's enganyats, que per Catalunya el 19 de juliol va representar també el trencament per sempre més d'aquelles lleis constitucionals que havien minvat les nostres llibertats.

Estan equivocats aquells que creuen que en aquest moment pot ésser violada la Constitució de la República i l'Estatut de Catalunya com a canalització dels nostres anhels polítics. Davant d'això els hem de dir, amb tota cruesa si voleu, però amb tota lealtat, que això ja ha passat, i per a no tornar més.

Catalunya aspira a una més àmplia llibertat, tant individual com col·lectiva. (Molt bé.)

Catalunya, que viu un moment únic de la seva vida, cal que després d'aquesta lluita que estem sostenint, juntament amb tot els altres pobles de la República, sigui la capdavantera, una vegada més, d'aquest desig i pensament del nostre Macià, que era el d'anar a la formació de la gran Federació de pobles lliures d'Ibèria. Tots els nostres sacrificis crec, tal com ja he dit abans, que han de plasmar en crear pel nostre poble una nova vida, tant individual com col·lectiva, més lliure que fins ara.

I per això, junt amb aquests sacrificis que us parlava cal, ara més que mai, afermar més cada moment els nostres ideals i impregnar fins al fons de l'ànima del nostre poble aquest ampli sentit de catalanitat que batega dintre de nosaltres i, creieu, companys, que fent-ho així, serà també la millor manera d'homenatjar la memòria del nostre primer President Macià.

Una ovació xardorosa subratllà les darreres paraules del discurs del senyor Terradelles.

EL PRESIDENT DE CATALUNYA

Acte seguit el senyor Tauler anuncià que parlaria el President Companys. La gentada, quan aquest es disposa a parlar, esclatà en una ovació indescriptible, a peu dret. Fet el silenci, el President de la Generalitat començà dient:

—Per l'extensió del que penso dir-vos, vaig a fer un esforç sobre les meves energies, encara no ben refetes, per poder fixar el meu pensament i exposar davant vostre no totes — que això faria el meu discurs inacabable — però sí alguns dels aspectes de com considero jo la situació política i social, dins de l'actualitat enorme que anem vivint.

Com que aquest acte era i és dedicat a la memòria inextingible de Francesc Macià, jo no podia sostreure'm al deure d'assistir-hi; però jo no vull que vegeu en mi ni el conductor, ni l'orientador, ni el cabdill, ni el dirigent de cap organització o partit polític determinat — que no ho sóc ni no vull ésser —, sinó el President de la Generalitat que vé ací a retre homenatge al primer President de la Generalitat de Catalunya, figura baronívola, austera i lluminosa, de suaus, però insospitades energies, de mirada dolça i penetrant, i la figura del qual, a través del temps, va adquirint les altes categories dels símbols patriòtics i dels apòstols de l'ideal.

Des que el Mestre ens deixà han esdevingut a Catalunya i a tot Espanya coses enormes. Queda el 6 d'octubre, al qual ha fet referència el meu fraternal amic Aiguader, allà, en la llunyania, com un incident dramàtic precursor de la terrible topada entre l'Espanya vella i les ànsies del poble que vol viure. Queda el 6 d'octubre com un record, jornada en la qual es van salvar els drets i la dignitat de Catalunya — jo ho he de dir d'una manera especialíssima — pel gest i per la conducta dels seus governants.

Reintegrats tot just a les funcions i a les responsabilitats de la direcció de Catalunya, per la voluntat sobirana del poble, magnificament expressada en les eleccions del 16 de febrer, sorgeix el 19 de juliol, d'un abast tan extraordinari i d'una profunditat tan intensa que escapa a la sensació de mòlta gent, i fins acaba amb la resistència moral i física dels mateixos que l'estem vivint.

El 19 de juliol és l'esclat terrible en què culmina un procés d'anys, la gènesi del qual podríem cercar des de molt lluny, des que l'obra de les dinasties austríaca i borbònica varen falsejar la història de les llibertats individuals i col·lectives de la tolerància i de pau. Què era la història veritable en els pobles hispànics? Espanya, o millor, les Espanyes no eren això, sinó que eren la terra de la llibertat, dels furs, de les comunitats i de les germanies. Però l'obra constant i permanent del cesarisme estranger, de les dinasties dels Austríes i dels Borbons varen muntar sobre el cos inerme d'un país de meravella, en el qual convivien races i pobles d'una superestructura falsa, negra i terrible, sobre la qual patia l'ànima veritable de tot el conjunt ibèric.

El 19 de juliol, la que es revolta és aquesta Espanya vella, corcada pel temps, cancerosa pels seus pecats, que troba l'ajut i serveix d'instrument al feixisme internacional obeint una tàctica d'aquestes forces retardatàries que vénen a significar una continuació de la barbàrie primitva. No és l'exèrcit, en quant està integrat pel poble, el que s'ha sublevat; és una burocràcia militar que té una concepció feudal i que s'ha cregut d'una casta superior; una burocràcia militar amanyagada pels reis, afalagada pel darrer dels Borbons i que des de fa un segle no ha guanyat ni una sola victòria; una casta militar que en els anys de la Restauració i després en els últims de la monarquia compta amb els fets vergonyosos d'Annual i del Barranc del Lobo, i en les anteriors, Cuba i Filipines; una casta militar insolent i despòtica que té en la seva història els pronunciaments, les Juntes de Defensa, la coacció política, i que sobre el llamp uniforme i els aires triomfants de *La Banderita* i *La marcha de Cádiz*, amagava els escàndols de la Intendència. (Molt bé; aplaudiments.)

No; no és l'exèrcit, que dignes i valents caps i oficials de l'exèrcit estan a les nostres fileres, fidels al seu honor i al poder legítim de la República, de l'Exèrcit, de la Marina, de la gloriosa Aviació que té aquí per cap l'heroic coronel Sandino. (Aplaudiments.) No és l'exèrcit, sinó que és l'ambició i el despotisme d'aquells cabdills que són la representació directa d'aquestes forces feudals que jo us parlava, com a representatives de la barbàrie forastera que aquí a nosaltres ens fou portada per les dinasties dels Austríes i dels Borbons.

No s'han sublevat tampoc els homes de sentiment religiós, sinó que s'han sublevat els traficants de la religió de Crist. (Molt bé; aplaudiments.) Nosaltres no anem contra el sentiment religiós, que mentre hi hagi el dolor i la mort, la ment humana cercarà sempre el reducte i l'acollimen d'una doctrina o d'una filosofia o d'un sentiment, en el misteri impenetrable del ment, en el misteri impenetrable del més enllà. No anem contra cap sentiment religiós. Però és que aquí els qui s'han sublevat són els dignataris i els oficiants d'un sindicat d'interessos que comerciava amb la religió de Crist i que el poble... (El públic interromp la frase amb grans aplaudiments.) ...i als quals el poble no coneixia més que per les misses, pels funerals i per les dispenses; aquests són els que s'han sublevat. El predomini clerical al nostre país era com el predomini militarista; un predomini de castes i de privilegis, amb una intervenció contínua en els afers terrenals i en la política, propagadors i sembradors de la passió, de la violència i de la discòrdia civil. En les eleccions del 16 de febrer, el nunci propagava i exaltava les candidatures de dretes; amb Acció Popular anava Acció Catòlica, i el bisbe de Barcelona fou el promotor de la coalició reaccionària, amb carlins i lerrouxistes, aixecant aquí una onada desbordant de guerra civil. (Molt bé.)

Amics meus: Jo vaig anar dies passats a fer una visita a una residència, a un convent de monges de clausura que tenia ací un edifici artístic, de meravella; res no hi havia dins — en aquelles, jo ho he de creure i ho crec, pobres i santes dones — res no hi havia dins que fes referència a cap cosa que donés el record, la sensació de vida de l'exterior. Res més que una sola cosa, amics meus — pobres infelices dones que servien d'instrument — una sola cosa: candidatures i carneta electorals amb una carta de Joaquim M. de Nadal, secretari del senyor Cambó. (Aplaudiments.)

I en els últims temps, a les vigílies del 19 de juliol, algunes esglésies i convents varen ésser convertits en fortaleses. Per mitjà del bisbat es varen repartir armes, i foren els últims reductes que van ésser presos per les forces del feixisme i dels militars rebels. Són beligerants i han estat tractats com a beligerants.

Ah! Quines dolors comporta l'esclat de la multitud; però en el fons alenta sempre una justícia instintiva.

Els grans financers, els grans terratinents latifundistes, la Banca despietada, de bracet amb el clericalisme i amb el militarisme, que formava també una casta superior, no són ni significuen un sentit conservador a l'estil d'Europa, sinó que estaven allimentades de la passió exagerada i per la manca d'escrúpol més extraordinari. Incautacions! Incautacions! Ja sabeu com jo he lluitat i lluito per mantenir la dignitat, l'ordre i l'honor de la revolució. (Molt bé!) Però era ja un vell procediment, era ja un procediment antic, el procediment del gran banquer que emetia unes accions, les posava a la porta de la Banca, sabia que al mes següent aquelles accions no valdrien un cèntim, i robava l'estalvi nacional. Incautacions! I després venien, i enguantats i perfumats àneven als cmenres oficials dins d'aquesta política falsa i fantasista que hem de soterrar per sempre més. (Aplaudiments.)

He volgut, no amb fortuna, perquè no estic en condicions, en quan m'he apartat de la direcció imposada, però sí amb voluntat i sinceritat, donar-vos una idea del procés que ha anat seguint la vida política espanyola, que arrenca de lluny, que sóc unes concepcions portades ací pel cesarisme foraster, que no és la veritable història espanyola dels furs i de les germanies, de les llibertats, de la pau i de la tolerància amb pobles i races diferents, lliures i latents, sinó que és el centre d'Europa. He volgut donar-vos aquestes directives com a pensament de quina ha estat la gènesi, el procés polític que a través dels anys ha tingut ara aquest esclat enorme que a tots ens sorprèn i que a tots ens imposa una responsabilitat extraordinària.

Va venir la República i va fer el miracle de tornar al cos nacional la sensibilitat perduda. Però no vull tractar el tema dels errors comesos, que em portaria molt lluny; però si he de dir que els republicans no han realitzat des del poder l'obra transformadora que el poble desitjava i que calia fer i que les contínues indicacions de la multitud electoral donaven com un camí d'insinuació i de política. No hem de parlar del primer Govern, perquè el primer Govern de la República va ésser un Govern ja convingut en els Comitès revolucionaris, i que havia d'estar integrat per homes conservadors que tan mal resultat ens han donat. Però les eleccions de les Constituents van ja marcar la pauta de la voluntat del poble, i amb tot i que aquells homes, aquests elements del conservadurisme tenien un veritable prestigi i algunes de les figures comptava fins amb la simpatia romàntica del poble espanyol, en les eleccions, per aquest instint polític de la multitud, en les eleccions de les Constituents les forces representades pels conservadors, dirigides pel senyor Alcalà Zamora i Maura van tenir una minoria exigua en tant que sortien forces netament republicanes d'esquerra, socialistes i fins elements que s'havien distingit pel seu temperament extremista i indisciplinat dintre de les grans concentracions d'esquerra, la qual cosa indicava quina era la voluntat del poble, per tal que des del poder es fes una obra transformadora que vingués a canviar el fonament polític, social i religiós de la vella Espanya que a tots ens havia consumit.

L'error darrer va ésser després de les eleccions del 16 de febrer. S'havia fet una campanya en la qual es deia: Ah! Tindrem en compte l'experiència del 14 d'abril; tindrem en compte que allò va ésser una alegre revetlla i caldrà que del primer moment fer una obra de profunda transformació. Jo no vull pas analitzar l'obra empresa i realitzada. Homes intel·ligents, carregats de bona fe, han pogut tenir encerts, han pogut tenir desencerts. Però jo dic el següent: A hores d'ara, després del que ha succeït amb els militars, mantinguts encara en els seus comandaments, traïdors sempre, i amb contemplacions a una burocràcia sabotejadora de la República, jo, a través d'aquesta commoció terrible, després de la revolta militar, us dic: ¡què estrany sembla, que estrany que després de les eleccions del 16 de febrer no gosessin, per la legalitat, pels motlles legals, no gosessin donar per decret l'amnistia i reintegrar Catalunya a la plenitud del seu Estatut; què estrany semblarà en el panorama del passat! (Aplaudiments.

Això dóna idea de tot allò altre. Jo no vul dir més sobre aquest punt.

Si que us vull dir, però, a vosaltres, fora del tema del meu discurs i com una expansió de la meva ànima o com un desfogament, que jo, exceptuada la tensió terrible d'aquestes jornades d'ara, no havia patit mai tant com en temps de la República, en la qual he exercit càrrecs i he estat omplert de distincions i de responsabilitats. Abans, perseguit, rodejat d'un grup selecte de lluitadors, no sentia a la vora meu la molèstia contínua de la intriga, de l'arribisme, de la petita passió i de les miseres personalitats. El nostre poble és magnífic, però entre ell i nosaltres s'interposaven sovint una sèrie de jerarquies intermedies, sempre obsessionades per l'empleu i per l'acta, juntes i delegats intrigants i "grimpeurs", que ens tenien l'ànima fastiguejada. En el moment de perill, tota aquesta feram es dispersava o acotava el cap, i no se'ls veia, per a després tornar a sortir carregats de la mateixa misèria moral els uns i de la mateixa inconsciència els altres, fent del joc polític una cosa buida i pobra, absolutament òrfena de tota distinció i de tota responsabilitat. I fins ara mateix, estem disgustats per les desercions sofertes, que — cal dir-ho — no cal confondre amb l'absència d'alguns antics governants i altres a qui jo he citat alguna vegada, que compleixen el deure que se'ls ha confiat i que estan disposats a acudir allà on se'ls indiqui i amb els quals mantenim contínua relació. (Aplaudiments.)

Amb tot, per sobre dels contratemps i amargures d'aquesta antiga politiquería de què us parlava, jo he confiat sempre en el poble, ferment vital d'angoixes incompreses, sovint burlat per la força, l'engany o l'habilitat, i l'instint i comprensió política del qual és superior al que s'acostuma a veure entre els elements que el representen i aquells als quals ha lliurat la seva confiança.

Alguns republicans creuen encara, somnien encara, que podrà, en el futur establir-se un panorama polític i social igual o semblant al d'abans del 19 de juliol. Això no palesa res mes que la seva manca de lealtat, puix que no és possible, ni seria just ni legítim. Jo he dit i repeteixo que a les classes treballadores els ha arribat el moment que el poder polític puguí passar a les seves mans, i per això són elles les que han d'estar més interessades a vetllar per la puresa, l'honor, l'aptitud i l'encert de l'obra governant d'avui, herència seva del demà. (Aplaudiments.) Llur intervenció predominant d'avui, que es posen els fonaments i es dibuixen les línies centrals de les noves fórmules econòmiques, ha d'ésser la garantia de pau, de convivència i de millor benestar en la comunitat social. Elles tenen la paraula i la intervenció predominant. I de la seva tasca d'avui depèn que, no per la força, perquè aquesta no s'imposa més que circumstancialment (aplaudiments), sinó per l'encert i la intel·ligència, les noves possibilitats que han de posar a les seves mans la direcció política i econòmica que s'estructuri en el futur.

I bé, tornem a reprendre el guió que anava desenvolupant. El 18 de juliol, he dit que era la topada magna en la trajectòria del procés polític a què em referia. La burocràcia militar es llançà al carrer, i Barcelona dóna l'exemple i la derrota i l'anihila per l'heroisme de les masses populars i de petits nuclis lleials, com la Guàrdia Nacional, la Guàrdia de Seguretat i l'Aviació. El gros de l'Exèrcit queda desfet, i baixant del temps i de l'espai sorgeix com un clam d'ira contingudа, de passió i d'odi, l'onada vindicativa històrica de l'Espanya oprimida i de la Catalunya betada, i esclata la Revolució. La sublevació s'ha produït en el moment neràlgic i madur de la història d'un poble, i anava a tenir i tindrà enormes conseqüències insospitades. Es la maledicció dels Déus sobre la insensatesa dels facciosos.

¡Oh amics meus, que bonica és la revolució quan es llegeix en els llibres! La revolució és la tempesta, sota el vent i la pluja i el llamp, però que purifica l'atmosfera. Es com la ruïnada i les inundacions que arrossegueu terres i destrueixen flors i arrenquen arbres, però assaonen la terra, sobre la qual tornaran a florir els camps amb més abundància. La Revolució s'ha de judicar a anys vista, quan ha trobat el repòs de la convivència nova, en un règim de millor justícia. (Ovació.)

En un país abatut, potser tarat per l'acció cancerosa d'unes monarquies de tipus faraònic, carregat d'ira, la Revolució havia d'ésser una explosió desbordada i confusa. No se'ns llenci a nosaltres la culpa de determinades desviacions i de lamentables excessos, perquè per sobre d'ésser el moment d'un esclat tumultuari i vindicatiu, les deformacions que hi pugui haver en la societat espanyola, són el producte de l'obra lenta i persistent dels nostres adversaris. (Bé, molt bé.) Els responsables són ells i els que en donen l'exemple.

I avui, encara, en els territoris dominats pels facciosos, s'imposa una política de terror salvatge: es maten vells i criatures; s'empren els gasos asfixiants; s'entra als hospitals i es rematen els ferits; es cremen i es destruïxen els monuments artístics i per allà on passen ells, com el cavall d'Atila, no hi torna a créixer l'herba. (Crits de abaix el feixisme.)

Homes de profunda sensibilitat, hem de retre, però, a l'esclat revolucionari la grandesa de la gesta i acotem el cap davant del cataclisme i fatalitat històrica i llei de vindicta popular, contra institucions malèfides, davant de fets que en l'explosió de la multitud no poden ésser judicats més que en el conjunt i en la llarga perspectiva de la Història.

Ah, però la revolució s'ha d'afanyar a construir, que aquesta és la revolució veritable. El revolucionari ha de saber amuntegar sobre la runa el nou edifici de la futura realitat social. Una revolució que no imposi unes directives i no tingui un poder disciplinari enèrgic i responsable, està condemnada al fracàs. En tota revolució, a més, s'ajunten elements dispersos vinguts de totes les zones, que no han honorat mai cap moviment, que s'infiltren en tots els sectors, de tal manera que cap d'ells no pot llançar le primera pedra, i que són un factor antirevolucionari, morbós i repugnant, que cal apartar per l'honor, la grandesa i el triomf dels mateixos ideals revolucionaris. (Extraordinària ovació. El públic, a peu dret, aclama el President.)

Jo vull fer política de cara al poble i al contacte de les masses, sense silenciar res i sense amagar res, i que cadascú carregui amb la seva responsabilitat. Les coses no es remeien silenciant-les. Això és la política vella de l'engany, de la simulació i de l'impunisme. (Ovació.)

La guerra comporta la revolució, i Catalunya accepta les solucions meditades i aprovades, més profundament transformadores, però vol ésser governada i dirigida. També accepta tots els sacrificis, però vol ésser administrada d'una manera intel·ligent i d'acord amb una política econòmica que respongui a un pensament central. (Grans aplaudiments.)

Es necessari posar en ordre en aquesta xarxa confusa de Comitès, Juntes i activitats inútils i pertorbadores, i bandejar els aprofitadors... (El públic, altra vegada a peu dret, esclata en una ovació trepidant.)

Cal bandejar la gentesa que ha trobat un fàcil mode de viure en el confusionisme i la desorientació dels primers moments, i que portarien a la ruïna i al descrèdit la nostra economia. I s'han d'acabar, absolutament, inexorablement, les bandes i els grups, els gangsters i els aventurers que imposen el terror (Gran ovació.), puix que hi ha uns Tribunals populars, als quals està encomanada la severa funció de justícia revolucionària, i el terrorisme incontrolat i salvatge crea un ambient de desencís i de pànic que és sembradura de feixisme i que allargaria la guerra que estem sostenint i que és l'objectiu primer, puix sense la victòria en el camp de batalla tot estaria perdut i cauríem en el profund de la més vergonyosa ignominia. (Aplaudiments.)

Ni és possible tampoc que a cada Municipi hi hagi un Govern, ni a cada barriada, ni a cada cantonada, puix el Consell de la Generalitat és únic, està integrat per totes les forces sindicals i antifeixistes, i ell té la responsabilitat davant de Catalunya, d'Espanya i del món i davant del judici implacable de la Història.

Declaro que en adonar-me de tot això, no ignoro, a més, que ens estem jugant el crèdit que tenim davant de l'opinió pública i costi el que costi i amb els perills que calgui, jo no defalliré. (Gran ovació.)

La guerra i el front de guerra obliga a sacrificis ocults i a una tàctica metòdica i d'etapes. Però si no es posés remei als inicis de descomposició que en alguns aspectes apunten, tot quedaria comprometa, i cal ja fer-se la resolució categòrica de posar fi, de remeiar amb la necessària energia les fallides i les morbositats que puguin comprometre la glòria i l'honor d'aquests moments enormes de la vida de Catalunya i de la República. El bandidatge i l'impunisme del que encara queden alguns v

GENERALITAT

PRESIDENCIA

La senyora vidua Macià demana clemència per als condemnats i benvolença per als delinqüents. — El Gabinet de Premsa de la Presidència ha facilitat la nota següent:

La vidua del primer i gloriós President de Catalunya, Francesc Macià, senyora Eugènia Lamarca, ha dirigit una carta al senyor Companys. En aquesta commentada carta la dignissima esposa de Francesc Macià diu que amb motiu del tercer aniversari de la mort del seu espòs, l'homenatge que més faguria al gran patrici fóra el de demanar pietat per als condemnats i benevolença per als delinqüents polítics.

La senyora Lamarca té la certesa que amb això interpreta els anhels del qui fou el seu espòs i el President ho fa públic i anirà a expressar personalment a la vidua Macià els seus respectes i sentiments.

Martí Rouret, novament sots-secretari de la Presidència. — Ahir al matí el senyor Martí Rouret i Callol va tornar a fer-se càrrec de la sots-secretaria de la Presidència de la Generalitat.

Text del decret de creació del Secretariat de Relacions Exteriors.—"La singular índole que revesteixen els afers que afecten interessos estrangers i la importància creixent que tenen en el nostre país, majorment amb motiu de la guerra civil i del moviment de transformació social que agita el nostre poble, imposen la creació d'un servei especial que amb tota cura atengui els referits assumptes.

Per això cal enquadrar-lo dintre el Departament de Presidència, assignant al dit servei aquelles activitats que, com l'anomenat Servei de Cònsols, està adscrit a la Secció primera, i aquelles altres que, també relacionades amb l'exterior, s'exerceixen pels serveis centrals adscrits a la Secció segona, ambdues de l'esmentat Departament.

Per tant, d'acord amb el Consell,

Decreto:

Art. 1.r Es creada la Secretaria de Relacions Exteriors, adscrita al Departament de Presidència.

Art. 2.n La Secretaria de Relacions Exteriors tindrà al seu càrrec la recepció i expedició de la correspondència que sostingui la Generalitat per via diplomàtica i consular, amb el que fa referència a les funcions representatives com a les executives de la Presidència.

Art. 3.r El secretari de Relacions Exteriors, que serà el cap superior dels serveis de l'esmentada Secretaria, donarà la tramitació que calgui als afers que comporti aquella correspondència, comunicant-se, per això, amb totes les autoritats i organismes catalans.

Art. 4.t El Conseller Primer fixarà, per Ordre, la dotació del càrrec de secretari de Relacions Exteriors.

Barcelona, 17 de desembre del 1936.

El Conseller Primer, Josep Terradelles."

El decret nomenant secretari el senyor Rafel Closes. — "Creada per decret d'aquesta mateixa data la Secretaria de Relacions Exteriors, cal procedir a la seva provisió.

Per tant, a proposta del Conseller Primer, i d'acord amb el Consell Executiu,

Decreto:

Article únic. Es nomenat secretari de Relacions Exteriors de la Generalitat de Catalunya el senyor Rafel Closes i Cendra.

Barcelona, 17 de desembre del 1936.

Lluís Companys. — El Conseller Primer, Josep Terradelles."

SEGIMON ROVIRA
IMPREMTA · ARTICLES ESCRIPTORI
◄ RAMBLA DE CATALUNYA, 62 ►

CONSELLERIA DE DEFENSA

Normes per als milicians ferits que vulguin passar una temporada a l'estranger. — Per tal de regularitzar degudament la sortida del territori espanyol de milicians convalescents de malalties o de ferides, que van a refer-se a poblacions franceses, en virtut d'invitacions rebudes de les organitzacions antifeixistes de l'esmentada nació, s'ha resolt el següent:

"Primer. — Els milicians convalescents de malalties o de ferides, que hagin de sortir del territori espanyol, necessitaran una autorització expressa i signada del conseller de Defensa, si pertanyen a columnes de les que lluiten al front d'Aragó, i del ministre de la Guerra si lluiten en altres fronts.

Segon. — Cap més autorització que no sigui l'expressada per a cada cas en l'article anterior no serà considerada vàlida, i els agents de l'autoritat adscrits als serveis de passaports i fronteres seran responsables de l'exacte compliment de la present disposició, la qual entrarà en vigor immediatament de publicada al Diari Oficial."

Pagaduria de factures de la Conselleria de Defensa. — Dependències Militars (Portal de la Pau). — Avui, dimarts, a les deu del matí, es faran efectives les factures els comprovants de les quals d'aquest Departament estiguin compresos entre els números 1 al 1.700, de data fins al 28 de novembre.

Avis als aspirants a pilot. — Tots els ciutadans que tinguin 18, 19 i 20 anys i hagin sollicitat per mitjà d'instància poder efectuar exàmens per a pilot aviador, se'ls fa avinent que de no presentar-se els dies 29 i 30 del mes corrent, a les nou del matí, al camp del Prat, perdran els seus drets per finalitzar el curs.

CONSELLERIA DE FINANCES

Els rebuts de lliurament d'or. — La Tresoreria de la Generalitat de Catalunya avisa els posseidors de rebuts provisionals de lliurament d'or, compresos entre els números 3.001 al 3.500, que des de demà, dimecres, es procedirà al canvi dels esmentats rebuts provisionals pels resguards definitius.

CONSELLERIA D'AGRICULTURA

El control de la producció i comerç dels ous destinats a la incubació. — La Conselleria d'Agricultura, davant d'una nota publicada per la premsa de Barcelona, segons la quals només serà permesa l'entrada a Barcelona dels ous destinats a incubació que hagin estat autoritzats prèviament pels Sindicats Avícoles (C. N. T. i U. G. T.), es veu en el cas de recordar a tothom que d'acord amb el que disposa el Decret de la Generalitat del dia 27 d'octubre, els ous d'incubació i amb ell: tots els altres elements de reproducció animal i vegetal, estan sota el control directe del Departament d'Agricultura. Segons aquell Decret, els elements de reproducció poden circular amb l'autorització de l'alcalde de la localitat d'origen, sota el control dels Serveis Tècnics d'Agricultura, i, per tant, ningú més no pot atribuir-se el dret a concedir autoritzacions que només pertoquen als organismes assenyalats per aquesta Conselleria.

La Conselleria d'Agricultura, en fer aquest advertiment públic, lamenta moltíssim que siguin dos Sindicats afiliats directament a organitzacions responsables que formen part del Consell de la Generalitat, les que s'oblidin de reconèixer un Decret d'aquest mateix Conseil i de comprometre, amb actuacons confusionàries, l'eficàcia de llur aplicació.

ENSENYAMENT

Junta Intercomarcal Tècnica Mixta d'Ensenyament de Tarragona. — Convocatòries dels mestres designats. — Els mestres que foren designats per la Generalitat per regentar interinament escoles del C. E. N. U hauran de presentar-se al local de la Secció Administrativa de Primer Ensenyament (Méndez Núñez, 1), per tal de procedir a la distribució de les escoles que els corresponen, entenent-se que fan renúncia de llurs drets aquells que no es presentin el dia assenyalat en aquesta convocatòria, que serà a les nou del matí del proper dia 4 per als de la Comarca del Tarragonès, del 5 per als de l'Alt Camp, del 6 per als del Baix Penedès, del 7 per als de la Conca de Barberà, del 8 per als del Baix Ebre i del 9 per als de la Riva.

D'interès per als consellers de Cultura de tots els Ajuntaments de Catalunya. — El Consell de l'Escola Nova Unificada demana als consellers de Cultura de tots els Ajuntaments de Catalunya que envíin en un termini màxim de vuit dies a la Secretaria del Consell (passeig de Pi Margall, 82) la relació dels edificis confessionals o bé de particulars que van ésser incautats pels Comitès locals del Consell de l'Escola Nova Unificada.

En aquesta relació caldrà que indiquin l'estat en què es troba l'edifici, si és cremat o bé està en males condicions, el carrer i número on està enclavat, la capacitat escolar i totes les dades que ens puguin ajudar a fer un perfecte fitxer de les escoles noves de Catalunya.

Nota de l'Escola de Comerç. — El secretari d'aquesta Escola fa avinent a tots els alumnes que hi cursen llurs estudis, que en tot el que fa referència a aquests han d'atenir-se exclusivament a les disposicions del company comissari.

VARIA

Es convoca a tots els estudiants de Medicina que durant l'anterior any acadèmic cursaren el cinquè curs en aquesta Facultat, a una Assemblea que tindrà lloc a l'aula números 1 i 2 de la Facultat de Medicina, el dia 31, a les onze del matí.

— Tots els afiliats al Sindicat de Treballadors de l'Ensenyament (U. G. T), hauran de presentar-se avui, dimarts, a les sis de la tarda, al local social, plaça Urquinaona, 4, pral., per assabentar-los d'un assumpte important.

— S'invita tots els mestres que foren nomenats pel CENU a la comarca del Baix Llobregat i que encara no han pres possessió a què es personin dintre la major brevetat a la Conselleria de Cultura de l'Ajuntament de l'Hospitalet de Llobregat, d'onze a dotze del matí, per tal de prendre possessió immediatament.

— Tots els companys que desitgin prendre part en el curset de català que organitza la Secció de Mestres del Sindicat Unic de Professions Liberals poden passar per la secretaria, on se'ls farà la corresponent inscripció cada dia, de set a vuit, al passeig de Pi i Margall, 35.

EXPOSICIONS D'ART

LA PINACOTECA
PASSEIG DE GRACIA, 84
Marca i gravats
INAUGURACIO DE LA TEMPORADA
Exposició col·lectiva d'artistes moderns

El dia als Jutjats

L'actuació dels Tribunals Populars

Davant del Tribunal Popular número 2 es veié la causa instruïda per rebel·lió contra Josep Maria Vives Godayol i Gonçal Suàrez Fernàndez, acusats que essent el primer capità castrense del regiment d'artilleria de Muntanya, i el segon soldat del dit regiment, el 19 de juliol s'amagaren en una casa de la plaça del Palau, des d'on dispararen contra la força lleial.

En llurs declaracions, els processats negaren la participació que en els fets els atribuïa el fiscal, ja que sempre estigueren al costat del poble i no dispararen des de la casa on estaven.

La prova testifical proposada pel fiscal resultà favorable per als processats, tota vegada que declararen els testimonis a favor dels acussats dient que els creien incapaços de disparar, ja que es tractava de dos bons elements, amics del poble, especialment el capellà Vives, que més que capellà era amic dels pobres i sempre havia anat a favor dels soldats, els quals l'estimaven i el respectaven.

Entre aquests testimonis figurà el coronel Serra, que coincidí amb el que havia estat dit pels altres.

El fiscal, un cop acabades les proves, retirà l'acusació que sostenia contra els processats, i pregà al Tribunal que els absolgués.

Aquesta decisió servi perquè es posés de manifest una vegada més l'entusiasme del públic quan hi ha algun fall just, ja que en retirar l'acusació, i després d'unes emocionants paraules del defensor lletrat Thió Rodés, així com del president Pinilla, el públic donà visques a la Justícia i a la República.

* Al Tribunal Popular número 4, i a porta tancada, es veié la causa que se suspengué el dijous passat contra Jordi Riera Escoda i Josep Serra Calcetan.

La vista es reprengué ahir al matí, després de la informació suplementària que verificà el Tribunal, havent-se rebut declaracions a diversos testimonis.

Com sigui que desorés de les actuacions es posà en clar que no existia delicte de feixisme en cap dels processats, i si sols una falta lleu de negligència administrativa, els processats foren condemnats a llultar dos mesos al front.

VARIA

Al pont de Sant Carles de l'Avinguda d'Icària, un nen de vuit anys tingué la desgràcia de caure i es causà tan greus ferides que va morir a l'Hospital al cap de poc d'haver-hi ingressat.

* En una societat del carrer de Mendizàbal resultà, a conseqüència d'haver-se-li disparat la pistola a un company, el milicià Llorenç Llanes Ribes, de 35 anys, amb ferides de pronòstic reservat.

* Al Jutjat de guàrdia foren denunciades les sostraccions dels autos 54.584, al carrer del Raval, propietat de Francesc Maltusench; al carrer de Plató, l'auto del Consolat d'Honduras, que estava allí parat, número 66.013, d'aquesta matrícula, desaparegué, ignorant-se qui pugui ésser l'autor del furt, i al Paral·lel fou robat l'auto 57.635, de la Conselleria de Defensa, que conduïa Antoni Sánchez.

ASSENYALAMENTS PER A AVUI

TRIBUNAL DE CASSACIO DE CATALUNYA

A dos quarts de dotze: Recurs de revisió en el plet de divorci promogut per Frederic Díaz Martínez contra Rosa Capafons.

AUDIENCIA TERRITORIAL

Sala primera. — Menor quantia: Pere Laguna contra Josep Muller. — Pobresa: Joan Antoni Ayora Gómez contra Gustau Weinhagen i Companyia i advocat de l'Estat.

Sala segona. — No té assenyalaments.

TRIBUNALS POPULARS

Número 1. — Un judici per activitats feixistes contra Montserrat i Rosa Gaza.

Número 3. — Un judici per rebel·lió contra Just Cervera Alcón i Romuald Andrés Izquierdo.

SALA DE DIVORCIS

Rosa Pla Casiá contra Joan Cases, a les 11; Teresa Bartual contra Alvar Romano, a les 11'05; Andreu Sierra contra Eloisa Bieso, a les 11'10; Antònia Cano contra Jaume Balcells, a les 11'15; Antoni Orca contra Ramona Almagro, a les 11'20; Francesca Sunyer contra Jaume Martí, a les 11'25; Joan Soto contra Josefa Morales, a les 11'30; Rosa Mercè contra Josep Dalmases, a les 11'35; Lluís Mongay contra Encarnació Molliner, a les 11'40; Maria Dolors Justa contra Josep Alzameno, a les 11'45; Adelaida Obradors contra Leopold Jover, a les 11'50.

El dia a l'Ajuntament

EL SENYOR PI I SUNYER, EN TORNAR DE MADRID, EXPRESSA LA SOLIDARITAT DELS DOS POBLES I LA SEVA FE EN LA PROXIMA VICTORIA

En tornar el senyor Pi i Sunyer del seu viatge a Madrid cridà els periodistes per exposar-los les impressions que en portava:

—Com és sabut—començà dient—he anat allí per portar els sis tanques que han de servir els serveis d'incendis, i això, encara que no era una cosa massa important, ha demostrat una base de col·laboració i ha estat un acte de confraternitat que en aquests moments que passem té molta importància.

Hem estat acollits com mai no ho havíem estat, i encara que em pugui oblidar algun nom, he de demostrar el meu reconeixement a l'alcalde, Cayetano Redondo, als regidors Besteiro, Trifón Gómez, García, Rojo, Genaro Marcos—que fa 32 anys que és regidor de Madrid—, Zalanguer, Sánchez Guerra (Rafael), Requilez i altres. He tingut un acolliment cordialíssim particularment com a alcalde d'ací. La ciutat, dintre dels sofriments propis de la situació, té una moral molt elevada, així com la dels combatents dels encontorns. Les destroces són visibles, però l'ànim no està gens decaigut, i en tornar a Barcelona hom s'emporta una impressió optimista. Han anunciat els regidors que tornaran la visita quan puguin, i esperem que serà avial que obtingut el triomf podrem fer-los objecte de l'acolliment a què s'han fet creditors.

De tornada he passat per València —ha afegit—, on he saludat el Cap del Govern, amb el qual he parlat d'alguns assumptes de tràmit.

NOTES SOLTES

En el sorteig públic del cupó dels cecs efectuat ahir, dia 28 de desembre, al Passatge de la Pau, 7, telèfon 14378, sortiren premiats els números següents de totes les sèries: Amb 25 pesetes, el 894, i amb 3 pesetes, els 94, 194, 294, 394, 494, 594, 694, 794 i 994.

En les obres de reparació que s'estan efectuant al despatx del secretari particular de la Conselleria de Seguretat interior han quedat al descobert unes pintures murals del segle XVIII, de gran interès artístic.

Es fa avinent a tots els llogaters que tenen escassedat d'aigua o que paguen alguna quantitat (a pari del lloguer) en concepte del seu subministrament o per serveis especials o supleforis, que passin per l'Associació de Veïns i Llogaters de Catalunya (ADVILL) de la U. G. T., Passeig de Gràcia, 61, 2.on, qualsevol dia feiner, de quatre a vuit, a l'objecte d'assabentar-los d'uns afers de gran interès.

Donatius per a les víctimes del feixisme

A la secretaria de la Presidència s'han rebut els següents donatius a favor de les víctimes del feixisme:

Comitè de Control de la casa Alvar Soldevila Larrebeya, de Balsareny, 1.000; Obrers de la casa Viduà Antoni Fenes, 161'50; Treballadors de la Industrial Química de Catalunya, 100; Obrers de la casa Fills de Jaume Forn, 66; Joaquim Punyet i Palleja, quantitat que fou robada a la porta del cinema Avenida, 10.

— Els donatius ingressats fins al 26 dels corrents a la Conselleria de Defensa pugen 7.946.332'98 pesetes.

ORDRE PUBLIC

L'inspector general visità uns companys ferits

L'inspector general d'Ordre Públic, Josep Soler Arumí, va fer una visita als companys Jacint Magriñà, Josep Vila, Antoni Méndez i Aurell Fernández, hospitalitzats a l'Hospital Clínic a conseqüència d'un accident del qual va resultar mort el primer i greument ferits els altres.

Els accidentats pertanyen al Casal Federalista d'Esquerra, i es van distinguir notablement per la seva actuació a les patrulles de control de Secció Vuitena, al servei de la causa antifeixista.

L'inspector general d'Ordre Públic va tenir paraules d'afecte per als ferits, i va expressar el seu sentiment als familiars del malaguanyat company que va resultar mort en l'accident.

Detinguts per desafecció al règim.—Abans-d'ahir i ahir ingressaren als calabossos de la Comissaria General d'Ordre Públic, per considerar-los desafectes a la causa del poble, Domènec Vaca González, Rafel Chopitea Castelló, Guillem Grau Grau, Albert Grau Grau, Josep Gaspar Bulbeno, Lluís Bracons Padró, Josep Mumbrú Ferners, Joan Gili Herèdia, Antoni Antich Portella, Josep Camillo Marsans, Francesc Giol Venturs, Joan Delaitre, Enric Borrell Pérez, Josep Tomàs Puello i August Zapata Marescau.

El comissari comenta la nota anterior i fa interessants declaracions sobre el moment actual en relació amb l'ordre públic. — Verbalment el comissari general glossà els conceptes de la nota dient que havia sortit molt impressionat, no solament de la seva vista, sinó de la reunió que presidí el company Soler Arumí, puix que tots els caps, oficials i tots aquells que integren la plantilla de Tarragona s'havien posat incondicionalment a les ordres del Govern de la Generalitat per tal de seguir les ordres que emanin d'aquest Govern a fi d'arribar a allò que tots desitgem en la lluita contra el feixisme.

A la reunió abans esmentada, assistiren tots els que formen el bloc antifeixista i de l'acord pres es pot assegurar que s'acabaran els petits grups d'incontrolats, per tal com es van adonant que els elements antifeixistes donen fe de vida i els que vulguin continuar en aquest país s'hauran de posar tot seguit dintre de la llei.

Afegí que l'havia visitat l'alcalde de Sabadell, acompanyat del cap de policia d'aquella població per a manifestar-li que malgrat que la plantilla de policia que hi ha a Sabadell és escassa, avui es compta amb elements suficients per a garantir l'ordre públic, per tal com elements de la C. N. T. i de la U. G. T. i altres partits afectes s'han posat a la disposició del cap de policia perquè disposi d'ells sota el seu control i direcció.

Això —continuà dient— espero que succeirà a tot Catalunya i dintre de poc a Barcelona.

Cal donar la sensació —afegí—, i us prego que ho feu públic, que hom pot tenir la seguretat que quan un policia, complint ordres superiors, procedeix a la detenció d'alguna persona, ja sigui aquí o als pobles, el detingut ve a aquesta Comissaria i passa a les presons de què el Govern disposa i que després els detinguts són posats a la disposició dels Tribunals perquè aquests els jutgin.

Visites al comissari. — Entre altres, ahir a la tarda visitaren el comissari d'Ordre públic, company Rodríguez Salas, l'alcalde de Sabadell, Josep Moixó, amb el cap de policia d'aquella ciutat, Avelló; el coronel de la Guàrdia Nacional Republicana, Escobar; el doctor Soler i Pla, diputat al Parlament de Catalunya; l'alcalde d'Esparreguera; una comissió de Cadaqués i el diputat a les Corts d'Espanya i president de la sala especial de Divorcis, Eduard Ragasol.

El comissari estigué ahir a Tarragona. — Anit passada, als periodistes que fan informació a la Comissaria, els fou lliurada la següent nota:

"El compañero Eusebio Rodríguez Salas, comisario general de Orden Público, efectuó ayer una visita a Tarragona a fin de cumplimentar a las autoridades y personas encargadas de mantener el Orden Público en aquella ciudad.

Acompañado del comisario de Policía de aquella localidad, Juan Rodríguez, visitó al compañero Luís Mestres, comisario de la Generalidad, así como a las demás autoridades.

A las seis de la tarde tuvo lugar en la Comisaría de Orden Público la presentación de los jefes de las fuerzas allí destacadas, celebrando un amplio cambio de impresiones, asistiendo además las representaciones obreras, con el fin de encaminar conjuntamente los problemas afectos al Orden Público.

Esta mañana, y como se había anunciado, también estuvo en Tarragona el inspector general de Servicios, compañero Soler Arumí, celebrando, bajo su presidencia, una reunión con los representantes de los Partidos políticos y Organizaciones sindicales, a fin de aprovechar de una manera eficaz la acción y coordinación de todos los elementos indispensables para terminar con todos los núcleos que vienen desprestigiando la Revolución."

Detinguts. — Ahir al vespre van ingressar als calabossos de la Direcció General d'Ordre Públic, per desafectes al règim, Josep Fernàndez Cremades, Joan Delatre, Jesús Magrinyà Valiverdu, Valentí Marquiña Mayora, Lluís Puiggener Bacaria, Josep López Hermnas, Josep Martín Salavny, Martí Borrell Boira, Constantí Salvador Montes, Mercè Ginesta Pons i Gaspar León Sanz.

Les entitats polítiques i socials han de sollicitar permís abans de reunir-se. — A la Direcció General d'Ordre Públic ens van facilitar ahir la següent nota:

"A fin de evitar posibles y enojosos incidentes, se recuerda a todas las entidades políticas y sindicales la obligación ineludible que tienen de solicitar permiso previo para celebrar sus reuniones ordinarias i extraordinàrias.

Barcelona, 28 de diciembre de 1936."

SOCORS ROIG

Miting de solidaritat. — El Socors Roig Internacional ha organitzat per a aquesta nit un gran miting de solidaritat, que se celebrarà al Gran Price i serà l'inici de la campanya "Pro Ambulàncies". Hi prendran part, sota la presidència del doctor Serra Hunter, Francesc Albiol (U. G. T.); Jaume Magriñà (C. N. T.); Marià Rubió i Tudurí (E. R. C.); Joaquim Cortés (F. A. I.); Angel Estivill (P. S. U.), i Marià Hurtado (S. R. I.).

Un gest lloable. — Els vuit homes que integren el cos de censura de guerra de la IV Columna Macià-Companys, a Alcanyís, s'han després d'un dia d'haver, que són, a raó de deu pessetes cada un, vuitanta pessetes, les quals seran lliurades al S. R. I.

Delegació del Poblet. — La Delegació del S. R. I. al Poblet ens comunica la seva constitució, i demana la col·laboració i ajut detots els antifeixistes i en especial de les entitats i veïns d'aquella barriada, augmentant les seves files o bé per mitjà de donatius, aportacions de treball voluntari, etc. Per a orientacions: Secretaria de la Delegació, Passatge Font, 14 i 16, cada dia, de quatre a vuit de la tarda.

Magne Festival. — El Partit Republicà d'Esquerra (Izquierda Republicana) organitza per a la nit del dia 5 de gener un magne festival a benefici del Socors Roig Internacional. Hi prendran part el quadro de Ballets Russos i Espanyols que dirigeix el mestre Lorenzo!, fundador del Teatre Popular de Madrid, i es compta amb el concurs de les primeres figures de tots els nostres teatres. L'acte tindrà lloc en el Teatre Tívoli.

Mobles Castelltort
PELAYO, 40 :: BARCELONA :: TELEFON 15385
Mobiliaris de tota mena a preus molt convenients i amb facilitats de pagament
Secció de llits de metall
A PREUS DE LIQUIDACIO. IMMENS ASSORTIT

ACCIO CATALANA REPUBLICANA

ACCIO CATALANA REPUBLICANA
Serveis Auxiliars de Retaguarda
TOMBOLA A PROFIT DELS INFANTS DESVALGUTS

Antifeixistes catalans:

Penseu que els infants refugiats que arriben de les zones de guerra, manquen d'abrigalls, sabates, joguines, etc.

Tots hem de contribuir a proporcionar-los el que calgui aportant unes pessetes o remetent algun objecte, per insignificant que sigui, destinat a la Tómbola que organitza Acció Catalana.

Tenim obertes les nostres oficines al carrer de Corts Catalanes, 589, principal, cada dia feiner, de les cinc de la tarda a les vuit del vespre.

També passem a recollir els donatius a domicili si se'ns avisa pel telèfon número 11430, indicant-nos l'hora que més convingui al donant.

L'ENTERRAMENT DE FRANCESC LOPEZ

Diumenge al matí tingué lloc l'enterrament del senyor Francesc López, pare del nostre estimat amic Jaume López i Gabarró, del Consell Executiu de la Federació de Joventuts d'Acció Catalana Republicana. L'acte es veié molt concorregut per les moltes amistats particulars i polítiques de la família del difunt. Presidien el dol els fills del finat, Jaume i Josep, i altres membres de la família, i en el seguici vam anotar els nostres amics Ramon Peipoch, secretari general d'A. C. R.; Manuel Andreu, conseller regidor de l'Ajuntament de Barcelona; Joan Casacoberta, conseller municipal; Rafel Tasis i Francesc Salvat, del Secretariat d'A. C. R.; Costa, Bastard, García, Eugeni Ramon, Jordana i molts altres, així com una nodrida representació del personal de la casa Magatzems Santeulària, de la qual és director el nostre bon amic Jaume López.

Renovem a la família del senyor Francesc López el testimoni més sincer del nostre condol.

CARNET DE TREBALL

Miting de la Federació Catalana Fabril i Tèxtil (U. G. T.). — Després del Congrés Extraordinari celebrat per la Federació Catalana Fabril i Tèxtil (U. G. T.), el dissabte, dia 19, es va acordar celebrar un miting el dia 3 de gener, a les deu del matí, al Gran Price, parlant-hi els companys Gausachs, secretari general del Sindicat Fabril i Tèxtil de Barcelona; S. Vidal Rossell, secretari de la Federació Nacional Tèxtil, i Sesé, secretari general de la U. G. T. de Catalunya.

ASSEMBLEES PER A AVUI...

... a les 16'30, a l'Aula Nova de la Facultat de Dret. Assemblea general extraordinària de l'Associació de Treballadors de la Universitat de Catalunya (U. G. T.).

... a les 18, al Casal de Carles Marx. Reunió dels guixaires i peons del P. S. U. C.

... a les 18'30, al Sindicat Metal·lúrgic de Barcelona (U. G. T.) (Diputació, 277). Assemblea general extraordinària. Informe dels delegats del Comité d'Enllaç (U. G. T. i C. N. T.).

... a les 18'30, al Sindicat de Productes Químics (U. G. T.) (Diputació, 277). Reunió de la Secció de Laboratoris.

Noticiari de les Milícies

Servei de recepció de paquets. — El Partit Republicà d'Esquerra (Izquierda Republicana), desitjant donar les màximes facilitats als familiars dels nostres braus milicians que lluiten als fronts de Terol, Casp, Bujaraloz, Osca i Madrid, ha muntat un servei de recepció de paquets en els districtes següents: IV: carrer de Jaume Giral, número 4; VI: carrer de Valladolid, núm. 14; VII: carrer de Mallorca, 35 i Consell de Cent, 23; VIII: carrer de Menéndez Pelayo, 210; IX: carrer de Mallorca, 510; IX: carrer de Luchana, 83. A Sabadell i l'Hospitalet del Llobregat, als Centres respectius del Partit Republicà d'Esquerra (Izquierda Republicana). A Barcelona, a la caserna general, Casp, 34, de les nou del matí a la una de la tarda, i de les quatre de la tarda a les set del vespre, tots els dies feiners. El servei s'efectuarà dos cops cada setmana.

Les cartes que no es perden. — Recordem a tots els que tinguin familiars al front i que no rebin amb la deguda regularitat la seva correspondència, que poden passar pel Consell de Sanitat de Guerra, secció d'informació i propaganda, avinguda del 14 d'abril, número 401, primer, on els seran lliurades les cartes que es trobin retingudes a l'esmentat Departament.

— Són pregats tots els familiars dels milicians de la Quarta Columna Macià-Companys que hagin rebut avís del front per al pagament dels subsidis, que passin per les Oficines de la Rambla de Catalunya, núm. 24, pral., on els serà pagada la quantitat girada.

Ajudeu els ferits i malalts hospitalitzats.—La Sanitat Civil del P. S. U. i de la U. G. T. s'adreça a totes les organitzacions polítiques i sindicals, així com també als particulars pertanyents a ambdues organitzacions, per anunciar-los que funciona el servei d'inspecció d'hospitals, el qual facilita robes, efectes, etc., a tots els ferits i malalts procedents del front hospitalitzats als hospitals de Barcelona i altres llocs.

La dita tasca, absolutament necessària en els moments presents, no pot assolir la màxima ajuda degut a la falta de mitjans econòmics i materials, per la qual cosa es prega a totes les Ràdios, Cases del Poble, Sindicats i particulars que contribueixin a la dita finalitat, obrin llistes de subscripció i efectuïn la recollida de robes i efectes i ho envíin tot a la central de recepció, passeig de Gràcia, 44, principal.

Centúria "Pi i Sunyer".—Es convoca tots els milicians de la Centúria "Pi i Sunyer" que són ací amb permís del front a l'assemblea que celebrarà aquesta Centúria demà, dimecres, a les tres de la tarda, al seu estatge (carrer de Pujades, [illegible]

Patiu de l'estómac i dels intestins?
SERVETINAL
GUMMÁ
GUARIMENT RADICAL DEL
Dolor, acidesa, pes, ardor, males digestions, úlcera, vòmits biliosos, de sang, colitis, restrenyiment, diarrea, mareig, etc.
Es, per tant, un poderós regenerador de les parets de
L'ESTOMAC I DELS INTESTINS
EXIGIU EL LEGITIM
SERVETINAL
i no admeteu substitucions interessades d'escàs o nul resultat
DE VENDA: 5'80 PTES. (timbre inclòs), A TOTES LES FARMACIES

La batalla per Madrid

(Ve de la pàgina 8.)

S'ESTENEN ELS AVANÇOS PER DIVERSOS SECTORS DEL CENTRE

Madrid, 28. — Les posicions preses ahir a la tarda a l'enemic a l'esquerra de la carretera de Toledo, han quedat fortament assegurades per mitjà d'operacions d'escassa importància des del punt de vista d'avanç, però de gran vàlua estratègica, que s'han desenrotllat a continuació i com a conseqüència de les obres de fortificació que s'han realitzat des de l'instant en què s'arrabassaren aquestes posicions a l'enemic. Per la carretera d'Extremadura, hem iniciat també un lleuger avanç.

Les operacions a tots els fronts han quedat limitades a aquestes dues seccions, perquè als altres llocs no s'ha registrat cap novetat. Continuen, és clar, lleugers tiroteigs entre les avançadetes, però sense cap importància. La situació de la Casa de Campo i la Ciutat Universitària segueix idèntica a la del dia anterior. El mateix passa per la part de Pozuelo i Boadilla. En general, les perspectives continuen essent favorables, havent-se reforçat molt més la moral dels nostres combatents, que segueix essent molt prometedora per als desenvolupament de futures operacions.

Al sector de Jadraque-Sigüenza s'ha registrat un avanç de considerable importància, havent-se pres Saelices (Guadalajara) i alguns altres pobles de menys importància. També ací les posicions es fortifiquen com a tasca complementària per al desenvolupament dels nostres atacs.

Pels fronts de la Sierra no hi ha hagut cap variació, limitant-se les operacions a escàs foc, que gairebé no ha tingut altre imoprtància que la de fer acte de presència les forces d'ambdós camps.

El temps és bastant poc favorable per al desenvolupament d'activitats de gran importància, doncs a més de la pluja, que ha caigut amb molta força durant tot aquest matí, hi ha boira molt espessa en alguns llocs.

Aquestes són les noticies del front de Madrid fins a les quatre de la tarda.

IMPRESSIO DE "POLITICA"

Madrid, 28. — "Política", en la seva impressió dels fronts, diu així:

"Hace muchos días que no repetimos la frase de "Tampoco ayer entraron los fascistas en Madrid"; y en realidad, la misma razón habría para decirla hoy que hace un mes. Salvo ligeras variaciones, en unos sectores favorables y en otros adversas, los fascistas están a la misma distáncia de la Puerta del Sol que hace un mes. Claro que ahora está probada y comprobada nuestra capacidad de resistencia; pero sería bueno probar también, y más en eestos días n que la moral enemiga está un poco quebrantada, nuestra capacidad de ataque. Naturalmente que esto lo sabe el alto mando mucho mejor que nosotros. Sus razones tendrá para no ordenar el contraataque; pero es prudente señalar esta circunstancia, y más teniendo en cuenta una frase muy extendida por los medios militares.

Se suele oir decir:

—Ahora sería el momento oportuno. Pero ¿y si nos falla la operación y el enemigo rompe nuestras lineas en augun punto?

Por otra parte en los sectores de Madrid ya se han visto algunos soldados alemanes; pero ¿no podría ser que el núcleo principal de combatientes germanos hubiese sido destinado a otros frentes, per ejemplo, al Sur? Porque si nosotros hemos repetido infinidad de veces que Madrid se defiende desde fuera, los fascistas pueden tomar la oración por pasiva y decir que Madrid se conquista des de fuera.

El hecho es que ayer transcurrió el día con tranquilidad completa en el frente de Madrid y que ni una vez tan siquiera los aviones facciosos nos obligaron a buscar los refugios. Pero no hay que fiarse de las apariencias y es preciso continuar alerta. Tras la calma de ayer puede venir la tempestad de hoy o de mañana."

INSTRUCCIONS DEL MINISTERI DE L'AIRE ALS MILICIANS DE TERRA

València. — La Subsecretaria de l'Aire comunica les següents instruccions per als milicians del front:

Primera. — En albirar-se avions enemics propers a la vertical del lloc on es trobi una força, haurà aquesta de quedar-se quieta, estirada a terra i amagada pels seus costats amb pedres, munts de terra, parets, etc., o colocar-se dins els replecs de terreny, car així de no tocar-lo directament una bomba, el con de dispersió no li produirà cap efecte. Al contrari, si s'aixeca i roman a peu dret o fuig, els cascos de la bomba el feriran sense remei.

Segona. — Per tal de foragitar l'enemic convé que la força estesa a terra tiri per davant de l'avió a una distància igual o poc més a la longitud aparent d'ell.

El compliment exacte d'aquestes dues línies tan senzilles no sols us preservarà dels mortifers efectes del bombardeig, sinó que, al contrari, us permetrà, possiblement, batre a terra els avions enemics.

Tercera. — Quan es vegi desprendre un pilot en paracaigudes no se li ha de disparar, perquè pot ésser amic i si no ho fos, són precioses les dades que pot donar al comandament, pel qual motiu cal fer-lo presoner i no treure-li la vida.

Les instruccions terminen amb un anotat que diu: "Camarada, no llancis aquestes instruccions. Conserveles i apren-les de memòria. Compleix-les i fes-les complir als teus companys."

LA CINQUENA COLUMNA

TROBALLA D'ARMES, MUNICIONS, UNA CREU GAMMADA I UNIFORMES FALSOS

Madrid, 28. — Al carrer de Velázquez, 25, on, com es recordarà, foren detinguts crescut nombre de feixistes, s'efectuà ahir un escorcoll a les habitacions altes de l'edifici, que donà per resultat la troballa de gran quantitat d'armes llargues i curtes, municions, una creu gammada i diverses peces d'uniforme de guardies.

LA DESOLACIO PER ON PASSEN ELS FACCIOSOS

ALS POBLES ON ENTREN NO QUEDA UN SOL VEI

Madrid. — Segons refereix un evadit del camp rebel, a Maqueda i altres pobles de la comarca no queda un sol vei.

A Talavera els assassinats s'acosten al miler, i a Santa Olalla, Torrijos i altres pobles amb més de 1.500 habitants potser, els veïns que hi queden no passen de dues dotzenes.

UNA CRIDA DE LES BRIGADES INTERNACIONALS A LES MASSES DE TOT EL MON

Madrid, 28. — La Comissió política de les Brigades Internacionals ha dirigit una salutació a les masses populars de tot el món, a les organitzacions sindicals, polítiques i d'ajut, la tasca de les quals és el triomf de la Llibertat, de la Pau i de la Democràcia al món.

Les brigades internacionals diuen que s'han posat a les ordres del govern legítim d'Espanya, elegit en les lliures eleccions del 16 de febrer, per tal de lluitar al costat de l'exèrcit republicà i de les milícies del poble contra els intents facciosos i criminals, els quals cal aixafar i posar-se al costat dels amics de la llibertat del poble per tal de portar a cap d'una manera concreta i positiva la protesta indignada de tots els homes lliures del món contra la intervenció directa a Espanya per part de l'hitlerisme alemany i del feixisme italià.

Les brigades internacionals, que reuneix militants de tots els partits polítics i totes les organitzacions sindicals, que ha donat en la lluita la sang dels seus millors combatents, es creu en el cas de proclamar davant la consciència honrada de tot el món que la guerra civil a Espanya ha estat imposada al poble per partits, corporacions i homes que són els instruments de la conspiració internacional del feixisme contra la pau. Les trinxeres que travessen el poble espanyol són les trinxeres des de les quals un poble heroic i conscient dels seus drets i de les seves obligacions defensa la pau del món. Aquest poble i el seu govern han d'ésser ajudats amb tots els mitjans contra tots els mercenaris, els quals, assassinant las dones i els infants, violen fins les lleis de la guerra, tancant els seus rengles al voltant de les brigades internacionals, reforçant el "boicot" contra els facciosos, assegurant l'apadrinament sobre les nostres baionetes, organitzant collectes per a l'adquisició de queviures, ambulàncies, etc. Cal collectar de pressa; cal collectar molt. Es necessari obtenir resultats positius en el curs de pocs dies. Així coneixerem qui està al costat de la llibertat i de la pau, a favor del poble lliure d'Espanya i de les Brigades Internacionals.

Firmen per la comissió política, André Marty i Pietro Menny.

IMPRESSIO DE "POLITICA"

LA CONQUISTA DE LA POSICIO DE BASUREROS

Madrid, 28. — "Política", en la seva impressió d'avui dels fronts, diu:

"Para referirse a determinado sector del frente de Madrid, la gente y hasta en alguno msedios oficiales han dado en llamarle el barrio de Usera. La verdad es que el barrio de Usera está todo en nuestro poder, que se combate más allá, en pleno campo; pues en el barrio de Usera hemos avanzado ayer nuestras posiciones. Pero hemos avanzado nuestras posiciones tomándoselas al enemigo después de un combate en el que nuestros milicianos dieron prueba de un valor y una moral ejemplares. Fué un avance realizado de trinchera a trinchera a cuerpo descubierto en el que no vacilaron los soldados de la República. Fué un ataque difícil en el que se puso a prueba la capacidad acometedora de nuestros muchachos. Hemos dichos muchas veces que nuestros milicianos tenían bien probada en Madrid su actitud defensiva, pero tenían que demostrar sus condiciones militares en el ataque. Ya se ha hecho en el sector del barrio de Usera al conquistar, en un ataque heroico, la posición llamada "Basureros".

En realidad, aunque también se trata de haber mejorado nuestras líneas, la ventaja lograda ayer es de gran consideración. Todos sabemos que la posición alcanzada es la dominante de todo el contorno. Nuestras trincheras avanzadas de hoy están, aproximadamente, 34 metros más elevadas que las de ayer. Este repecho fué el que sublieron los milicianos a campo abierto, bajo el fuego fascista, luchando a bayoneta calada en el interior de las trincheras enemigas.

Suponemos que estas noticias tranquilizarán un poco a algunos madrileños pusilánimes que al oir el tiroteo de ayer por la mañana creían que los fascistas estaban poco menos que en la Glorieta de Atocha. También habrá desengañado a algunos no tan pusilánimes que siempre que oyen el tiroteo faccioso en los alrededores de Madrid afirman que se trata de un ataque fascista.

En los demás sectores de Madrid el día transcurrió con relativa tranquilidad, limitándose la acción a tiroteo más o menos intenso que no influyó en la situación de nuestras posiciones. Y si el señor Censor nos deja, también diremos que en los demás frentes de España, incluso al sur, ayer no hubo variación alguna."

IMPRESSIO DE LA MATINADA

Primer un aclariment. Per bé que ahir un cronista madrileny publicava amb tot luxe de detalls unes operacions en un sector determinat, sembla que aquest episodi no ha existit més que en la fantasia més o menys morisca de l'autor de la crònica. Aquesta nit els diaris es planyen d'aquesta lleugeresa, mentre el seu autor invoca la seva serenitat periodística amb ànim, segons sembla, de refermar aquella versió. Nosaltres, degudament informats, podem assegurar que no ha existit aquest combat. De la Casa de Campo no sortiren tancs ni hi hagué lluita al Passeig de San Vicente. Queda, doncs, completament aclarit l'episodi.

Avui, durant tota la jornada, hi ha hagut tranquil·litat als fronts immediats. Ja hem dit altres vegades que tranquil·litat en la guerra no significa quietud. Per això, malgrat aquesta tranquil·litat, durant el matí els nostres avions han aconseguit alguns objectius al sector dels Carabanchels, protegint les obres de fortificació de les posicions assolides ahir a la línia del barri d'Usera, perquè actués la nostra gloriosa artilleria amb la intensitat de jornades anteriors. Hi ha hagut, per tant, poques canonades, però ben dirigides.

Quan ja s'havia apoderat del paisatge l'ombra de la nit, l'enemic, quiet durant el dia, ha fet acte de presència, i ha escomès amb braó a tot el sector d'Usera, per tal de reconquistar les posicions perdudes durant la jornada dominical. Ha estat debades el seu esforç. Se li ha contestat de tal manera, i amb tal empenta, que l'atac, per bé que intens, ha estat breu.

També a la mateixa hora, per altres sectors propers, s'ha sentit algun estrèpit guerrer d'escassa durada. Inútils tanteigs de l'enemic a la recerca d'una sorpresa impossible.

A aquestes bones notícies del front de Madrid cal afegir-ne altres d'agradables que es refereixen al front de Terol. Les nostres forces han ocupat el cementiri d'aquella capital i Monte Mansueto, prominència que domina tot el casc de la capital aragonesa.

També sembla que són millors les notícies dels fronts del Sud, on l'enemic havia aconseguit en els darrers temps alguns èxits parcials.

Com a resum direm que Madrid, després dels criminals bombardeigs, va recobrant la seva fesomia. Funcionen la majoria dels cinemes, labor de propaganda bèl·lica, els cafès estan animadíssims, i, restablerta la circulació rodada pel centre, ha fet la seva aparició el castís guàrdia de la porra, i les emissores facciases dient que Madrid és una ciutat deserta...

LA JORNADA D'AHIR FOU ALTAMENT FAVORABLES PER A LES NOSTRES ARMES

Madrid, 28. — Avui solament s'han escoltat alguns lleugers paqueigs per la part de la Casa de Campo, que han estat contestats de vegades pel foc de les nostres metralladores.

Al vespre, a un quart de nou, dos bimotors nostres han bombardejat intensament les zones de Carabanchel i Leganés.

Aquest raid tenia la doble missió de castigar aquestes zones enemigues i provocar el foc de les bateries antiaèries rebels, per tal de poder fixar el seu emplaçament.

Les bombes que llançaren els nostres avions, aconseguiren els objectius assenyalats.

Al sector de Guadalajara, en el dia d'avui s'ha realitzat un considerable avanç per la part esquerra del sector d'operacions de Jadraque-Sigüenza.

Han estat ocupats cinc pobles de bastant importància a la zona propera a Atienza. Dos d'aquests pobles són Bustares i Gascueña.

L'operació ha resultat altament favorable.

Aquest avanç ha posat de relleu la possibilitat que les forces lleials arrabassen, quan s'ho proposen, terreny a l'enemic i el destrueixen a casa seva mateix.

Els combatents rebels donen mostres d'esgotament.

Al sector sud del Tajo s'han passat a les nostres files nombrosos soldats procedents del camp enemic que han donat les mateixes informacions que els evadits en dies anteriors, o sigui: que al camp rebel hi ha fam, desmoralització i contínues disputes i baralles entre les diverses fraccions de l'heterogeni conglomerat enemic.

ASTURIES

Galícia és un hospital immens, diu un mestre d'estudi evadit d'Oviedo

I ja no hi queden queviures per a proveir els facciosos

Gijon, 27. — (Servei exclusiu de Febus.) — Continuen presentant-se a les nostres línies evadits del camp facciós. Un d'ells ha arribat al sector de Grullos, un altre al de Pola de Gordón, i altres tres més a diferents sectors. Coincideixen tots en les seves manifestacions sobre el pessimisme existent a les files facciases.

Un dels evadits es un mestre nacional, home de fina observació, que ha aportat detalls interessants. Ha confirmat que el dia del recent atac al Cristo de las Cadenas, en l'encerclament d'Oviedo, resultà ferit a la cara l'ex-tinent coronel Aranda, que dirigia personalment l'operació. Així mateix diu que els rebels tingueren pèrdues d'importància, i segons els seus càlculs els morts pujaven un centenar i que les baixes foren més nombroses.

Afegeix que l'evacuació de les baixes contínues que tenen les forces rebels està a punt de crear-los un problema seriós. En el combat de la Loma de los Pinos, pujaren dues-centes. Galícia, on fins ara s'han vingut portant els ferits dels fronts del Nord, Astúries i Euscadi, és un immens hospital. Com que no era possible installar més hospitals, ara els ferits són portats a Castella. A Santiago s'installà un hospital per a tres mil llits i als pocs dies estava ple.

El fet produí inquietud i excitació en la població civil.

Diu que són molt pocs també els moros que queden a les files rebels i que els que hi ha estan convertits en un grapat de boigs. Ara s'han reforçat les unitats marroquis amb nois de 16 a 18 anys, que saben una paraula d'espanyol i als quals han de donar-los les ordres per senyals. Pel que es veu — comenta — al Rif ja no queden homes. La desmoralització — continua dient — és total. Arriba a tal extrem que si els facciosos no aconsegueixen entrar a Madrid el primer de gener, que és la data que ara han assenyalat, la derrota crec que serà definitiva.

Diu també que la situació al camp rebel és greu per la falta de queviures. Galícia, que és la regió que fins ara està proveint en major abundància, està exaurida. Un altre detall és que els paquets de tabac de setanta cèntims se'ls cobra la intendència rebel als soldats a quatre pessetes, que és el jornal que rep la tropa setmanalment.

S'ha mostrat molt satisfet en arribar al nostre camp i comprovar l'estat d'ànim que aquí existeix perquè estava entristit per les versions tendencioses que es donen al camp rebel dient a les tropes que a les nostres files regna la major desmoralització i que la indisciplina és absoluta.

ELS FACCIOSOS ATAQUEN INUTILMENT OVIEDO

Gijón (Servei exclusiu de Febus).— Sobre les nostres posicions del camp d'Oviedo han volat alguns aparells rebels, que en arribar a Trúbia han deixat caure algunes bombes que han causat quatre víctimes.

L'aviació lleial ha atacat els facciosos, que han fugit.

S'ha intentat atacar per sorpresa Olivares, i l'atac fou rebutjat. Es la quarta vegada que els facciosos tracten de recuperar Olivares. Sobre el terreny hi han deixat moltes baixes.

Els facciosos han hagut de replegar-se precipitadament davant l'empenta de les nostres braves milícies.

INTENTS D'ATAC FRUSTRATS

Gijón, 27 (Servei exclusiu de Febus). — Sobre les nostres posicions d'Oviedo s'han presentat avui tretze avions facciosos. Han sortit a enfrontar-se amb ells els caces lleials, i els aparells rebels rebutjaren la lluita sense tirar ni un sol explossiu sobre les nostres línies.

Ahir al vespre l'enemic, creient que els nostres lluitadors estaven cansats de la Nochebuena, van intentar atacar per sorpresa les nostres posicions de Pozada de Llanera. Apercibit el comandament, va donar ordre de deixar-los avançar. Així es va fer, i quan els facciosos van eestar a prop, van sortir ls nostres de llurs trinxeres i els van tirar un gran nombre de granades de mà que els van dispersar.

Van resultar molts morts i ferits, i la resta va fugir de manera vergonyosa.

Un acte a honor de les víctimes del "Komsomol"

Discurs de "La Pasionaria"

Madrid. — Ahir se celebrà al cinema Iris un acte organitzat per l'Associació d'Amics de la Unió Soviètica, en homenatge dels heroics marins del vaixell rus "Komsomol", símbol de la solidaritat de la URSS amb el poble espanyol que lluita contra el feixisme.

Intervingueren en l'acte els camarades Montilla, Sànchez Requena, Piñeiro, en nom dels mariners espanyols; Torres, en nom de la Marítima Terrestre; Aliaga, en representació de la C. N. T.; Moreno Vila, en nom de la Casa de Cultura; Emilia Elmas, per les dones antifeixistes; Pascual Leone, per la minoria parlamentària d'Unión Republicana; Lamoneda, en nom del Partit Socialista; Mige, pel Partit Comunista; Gómez Arranz, en nom del Comitè Central de la flota espanyola, i per últim, Dolors Ibarruri, que, per bé que no estava anunciada com a oradora, es veié obligada a fer ús de la paraula, perqu èaixi ho exigí el públic, que s'adonà de la seva presència en una llotja.

"La Passionària", en el seu discurs, digué: —Ens dol en l'ànima cada company que cau, cada milícia que mor, cada mare i cada infant que desapareixen; però més ens dol encara el sacrifici de la vida dels que vénen a donar-nos la mà i adir-nos: "Germans espanyols: el crit que llançàreu a través dels Pirineus no el llançàreu en va. La democràcia soviètica ve en el vostre ajut, i no consentirà que les vostres dones i els vostres fills passin fam".

Els que han volgut fer d'Espanya un immens camp de concentració no poden tolerar que s'ajudi el poble espanyol, i volen veure'l lliurat, sotmès i humiliat als terratinents, als capellans, en una paraula: al feixisme internacional. I d'ací llurs crims.

Les víctimes del "Konsomol", des del fons de la mar, ens criden: "Complirem amb el nostre deure!; compliu vosaltres amb el vostre".

L'acte acabà amb algunes paraules del pioner Salas, en nom de tots els seus petits companys.

L'orquestra i els cors interpretaren "La Internacional" i l'himne de Riego.

En començar l'acte, en moments que estava parlant el primer orador, Molina, entrà al saló una representació de mariners de Cartagena i de l'esquadra espanyola, els quals el públic rebé dempeus, i els victorejà.

Joieria Vendrell
Hospital 7 Pellotgeria

Ha començat l'avanç general en el front de Terol

Sarrión, 28. — En les primeres hores de la matinada d'ahir, prengueren posició en les seves bases de partida les quatre columnes que formen part de la número tres del front de Terol, que havien d'actuar per a complir els objectius assenyalats pel comandament.

En clarejar el dia es presentà el coronel cap d'aquesta columna, camarada Eixea, acompanyat del seu Estat Major, junt amb el camarada Durriel, comissari de Guerra de Brigada, i es donaren les oportunes ordres per a l'avanç, i a les vuit, quan la encara la boira era intensíssima i el fred terrible, començà l'avanç. Al cap de dues hores, totes les columnes havien ocupat els objectius prèviament designats

Les baixes de les forces lleials han estat molt escasses. Durant el combat morí el camarada Cessari Cendra, de Rincón de Aramuz, que assolí una mort gloriosa en ocupar una posició.

Malgrat la resistència de l'enemic, que hostilitzà l'avanç de les nostres forces amb nodrit foc d'artilleria, metralladora i fuselleria, els nostres camarades s'han fortificat en les posicions conquistades.

Coneixem també l'avanç de les restants columnes que operen en els altres fronts de Terol, els resultats del qual, com el relatat, no pot ésser més favorable, puix que totes elles van ocupant els objectius que se'ls assenyala.

EL CEMENTIRI DE TEROL ESTA DOMINAT PELS NOSTRES

Sarrion. — Les nostres forces han ocupat Concud i Gea de Albarracín, i el cementiri de Terol està també francament dominat.

L'OFENSIVA AL FRONT DEL SUD

Jaén. — Continuen normalment les operacions iniciades fa alguns dies al Sud amb les millors perspectives.

Els reforços rebuts de Jaén i Albacete han collaborat eficacment en la tasca d'ofensiva que ha contingut la iniciativa rebel. Les posicions importants que per moviment tàctic s'hagueren d'abandonar en iniciar-se aquella han tornat a ésser recuperades, neutralitzant els esforços del contínu setge de l'aviació facciosa.

S'AIXECA LA SUSPENSIO DE "C N T"

Madrid. — En la reunió celebrada ahir per la Junta delegada de Defensa sota la presidència del general Miaja i amb assistència de tots els vocals, s'examinaren diversos problemes.

S'acordà la reaparició del diari de la nit "C. N. T."

El delegat del secretariat Máximo de Dios, ocupà una bona part de la reunió en l'exposició d'assumptes de gran interès que meresqueren l'assentiment i aprovació de la Junta.

VALENCIA

Un decret d'Obres Públiques que afecta els Enllaços Ferroviaris de Barcelona

València, 28. — La "Gaceta" publica un decret d'Obres Públiques creant dues prefectures d'estudi i construcció de ferrocarrils dependents directament de la Direcció General de Ferrocarrils, que estaran encarregades dels estudis i construcció per compte de l'Estat de les línies de ferrocarril. La primera tindrà la seva residència a València i la segona a Albacete.

A càrrec de la primera correran les línies següents: Lleida-Saint Girons; enllaços ferroviaris de Barcelona; Cuenca, Utiel i Valdezafán a San Carles de la Ràpita; i a càrrec de la segona correran les línies següents: Talavera-Villanueva, Puertollano-Còrdova, enllaços ferroviaris de Madrid, Baeza-Utiel i accessos de Múrcia.

ELS GERMANS ALCALA CASTILLO ARRIBEN A VALENCIA

València, 27. — A dos quarts de sis de la tarda han arribat els germans José i Luis Alcalà Castillo, fills de l'ex-president de la República, Alcalà-Zamora. Foren rebuts pels governadors de València i Castelló, sots-secretari de Governació, Wenceslao Castillo i altres personalitats.

Immediatament es dirigiren al Ministeri de Propaganda, on foren magníficament atesos, i més tard estigueren al Ministeri de Governació.

Els germans Alcalà Castillo han fet el viatge en automòbil. S'han aturat a Castelló per tal d'esmorzar.

A València han estat saludats per representants dels partits polítics i entitats sindicals. Una gran gentada els ha ovacionà calorosament.

Als pobles del trajecte han estat acollits amb fervents mostres d'afecte per llur gesta de tornar a Espanya per tal de lluitar al costat del poble contra el feixisme.

IMPORTANTS DECRETS D'HISENDA

S'ESTABLIRA UNA OFICINA COMERCIAL A MOSCOU

València, 28. — La "Gaceta" publica uns decrets del Ministeri de Finances pels quals es concedeixen els següents crèdits extraordinaris: 34.656'66 pessetes per a establir a Moscou una oficina comercial espanyola, en vista de l'augment experimentat pel comerç hispano-soviètic durant aquests últims mesos; de 1.864.066'03 per a atencions derivades dels serveis depenents de la subsecretaria de l'Aire; de 500.000 pessetes per a la Facultat de Medicina de València; de 200.000 pessetes per a les despeses que ocasioni la defensa del tresor artístic, històric i científic i per a les despeses que comporta l'evacuació d'intellectuals espanyols i el seu sosteniment a València; de 2.000.000 de pessetes per a l'adquisició, transport, etc., de llanes destinades als productors de peces d'abric per a les milícies lleials a la República, i altres de menys importància i quantia.

INAUGURACIO D'UN EMISSORA DEL QUARTER GENERAL

València. — El president de la Junta Delegada de Madrid, general Miaja, ha dirigit al cap del Govern un despatx donant-li compte de la inauguració d'una estació de ràdio de 500 w. al lloc de comandament d'aquell Quarter General.

El senyor Largo Caballero ha contestat a aquest amb un altre despatx redactat en termes patriòtics, que termina així:

"Des del meu lloc de comandament i responsabilitat comparteixo tota la inquietud d'aquest heroic poble i també la ferma voluntat de treballar fins a vèncer totalment els traïdors."

EL DECRET SOBRE CAMPS DE TREBALL PER ALS CONDEMNATS

València, 27. — La "Gaceta" de la República publica un decret de la Presidència del Consell creant els camps de treball per als condemnats pels Tribunals especials populars que entenen en els delictes de rebel·lió, sddició i tots aquells que en endavant pugui entendre el Tribunal Popular i per als condemnats per desafecció al règim pels Jurats d'Urgència.

De la custòdia dels condemnats s'encarregrà el personal idoni que formarà el cos de vigilants de camps de treball, integrats per membres avalats per les dues sindicals i partits del Front Popular i que reuneixin les condicions que oportunament determinarà i farà públiques el ministre del ram.

Les obres que s'han d'efectuar en aquests camps de treball tindran caràcter públic, tals com canals de regadiu, ferrocarrils, carreteres, portades d'aigua potable per als pobles immediats que en precisin, repoblacions forestals, construcció d'edificis públics, preparació de granges agrícoles de l'Estat, camps d'explotació agrícola i tots els que es considerin d'interès nacional, regional o local.

Segons les necessitats, quant a la realització dels projectes, podran ésser desplaçats els condemnats en els camps de treball als indrets que es fixin per directors tècnics d'aquells, i per a aquest motiu s'instal·laran concentracions provisionals amb barracons o tendes de campanya i el material mòbil que calgui a aquests fins i amb la vigilància adequada per a llur custòdia. El règim intern dels camps de treball s'organitzarà en la forma que el ministre de Justícia determini.

Per tal de regular l'organització i funcionament de la institució es crea un patronat nacional, sota la presidència del ministre de Justícia, el qual la podrà delegar, i dels vocals següents: El director general de Presons, dos membres de la C. N. T., dos de la U. G. T., un del Partit Comunista, un del Socialista, un d'Izquierda Republicana i un d'Unión Republicana.

El ministre de Finances arbitrarà les quantitats necessàries per a l'emplaçament i funcionament dels camps, fons que podran procedir del remanent de la Caixa Central de Reparacions, de consignació pressupostària adequada o bé mitjançant dotació especial.

El ministre de Justícia, d'acord amb el ministre a la competència del qual correspongui el treball a què s'hagi dedicat als penats, determinarà les obres o treballs a realitzar pels internats en camps de treball, tant als efectes de planejament de projectes com quant a llur execució i direcció tècnica.

CAP A LA UNIO ENTRE ELS PARTITS SOCIALISTA I COMUNISTA

València. — Tenim notícia que, per iniciativa del Partit Socialista Obrer, la Comissió Executiva d'aquest s'ha posat en contacte amb el Comité Central del Partit Comunista a fi d'establir una major intimitat i una coordinació davant els problemes plantejats per la guerra civil i la renovació revolucionària de la vida espanyola.

Als centres periodístics ben informats s'aprecien aquestes converses com un primer termini per a arribar a la fusió de les forces marxistes.

LA SITUACIO A SEVILLA

València. — Un evadit de Sevilla arribat en aquesta ciutat ha resumit en aquestes paraules la situació d'aquella capital:

Sevilla, sota Queiropa, els requetès i la Falange, és un geganti lenocini, una immensa taverna i un enorme cau paradís dels valents, embriacs i croupiers. El vici s'exhibeix amb impudicia cínica. Aquest vici es taca de vermell, del vermell de la sang, perquè els crims prossegueixen. La vida — afegeix — és caríssima; manca de tot. La gent humil es mor de fam; no se sembra. El poble agonitza.

LA REORGANITZACIO DE LA SEGURETAT PUBLICA

El decret regeix a tot Espanya, excepte a Catalunya i Euscadi

València, 28. — La "Gaceta" publica un Decret de Governació creant a la capital de la República el Consell Nacional de Seguretat que estarà constituït en la forma següent: president, ministre de la Governació; vice-president, director general de Seguretat; consellers, dos representants de la U. G. T., dos de la C. N. T., més cinc consellers, un per cada partit polític d'organització nacional afectes al front antifeixista; un cap del cos de seguretat (grup uniformat) elegit per votació de tots els caps, una classe del mateix cos i grup elegit per votació de totes les classes i un guàrdia elegit per votació entre tots els guàrdies, del mateix cos i grup; un inspector elegit per votació dels de la mateixa categoria del cos de seguretat (grup sense uniformar); un cap elegit per votació de tots els caps del mateix cos i grup; un agent elegit per cotació entre tots els agents del mateix cos i grup.

L'article tercer del Decret especifica les funcions que tindrà el Consell Nacional, entre les quals figura la de fer l'elecció d'uniformes i mena d'armament del cos de seguretat; proposar al ministre les plantilles de la totalitat del cos de seguretat i l'atribució del personal; examinar i proposar les condicions per a l'ingrés al cos en els seus grups i seccions; examinar les propostes d'ascensos i recompenses, expulsió i baixa; informar sobre les reformes que en el successiu es considerin pertinents de l'organització que en l'actualitat hom dóna als serveis de Seguretat.

Els articles 7 al 14, ambdós inclusivament, tracten del Cos de Seguretat, establint la creació del Cos de Seguretat, que serà l'únic encarregat de totes les funcions relacionades amb el manteniment de l'ordre, vigilància i investigació. El cos es divideix en dos grups: uniformat i sense uniforme. El primer es divideix en tres seccions: seguretat rural, seguretat urbana i seguretat d'avantguarda, i el segon també en tres, denominades de fronteres, judicial i d'investigacions especials.

El Decret regirà a tot el territori nacional llevat el que disposen els Estatuts de Catalunya i Basconia, regions a les quals el seu compliment es supeditarà a tot allò disposat en aquells.

Les operacions de Nadal de l'heroica columna Macià-Companys

Alcanyís, 28, a les 24. (Del nostre corresponsal al front.)

Prèviament preparat el pla d'atac, les forces de la quarta columna Macià-Companys iniciaren una operació a tot el llarg del sector de Vivel del Río, Fuenferrada i Portal Rubio. A la matinada del dia 25 proppassat l'artilleria començà a vomitar metralla damunt els rengles feixistes, i destruí, amb llures encertats dispars, diverses fortificacions on l'enemic es mantenia fortament. Després d'aferrissada brega els guàrdies civils, falangistes i requetès començaren a cedir fins que els nostres ocuparen posicions muntanyenques que dominen perfectament les enemigues. Quan les forces catalanes ocuparen els llocs indicats trobaren, entre altres, el cadàver d'un sergent alemany damunt del parapet i diversos paquets de tabac, torrons, begudes, etc., la qual cosa palesa que es disposaven a celebrar Nadal.

El dia següent les nostres posicions foren objecte d'un formidable contratac, en el qual prengueren part moros negres i rossos. Tots ells anaven proveïts de tota mena d'armes modernes. Tampoc no mancà la vista reglamentària de l'aviació enemiga, que llançà gran quantitat de bombes, malgrat les quals hom aguantà fermament l'envestida.

Les milícies de la quarta columna es bateren amb decisió; mereixen particularment felicitacions les forces d'artilleria abans esmentades, car llur pericia permeté de destruir importants llocs fortificats.

En aquesta lluita, que ha tingut una durada de tres dies, caigueren gloriosament el capità Molino, el qual va ésser ferit mortalment, agafat al filferrat espinós del blocaus davant de Villanueva del Rebollar, i també fou ferit de mort el centurió Castellet, que comandava una centúria composta de federals terrassencs i de Sabadell. Cal també remarcar l'heroisme del capità Pasqual i el milicià Mansuet Serra, els quals pagaren amb llur vida llur lealtat a la causa republicana.

Certament, la premsa no ha dit res de la columna Macià-Companys referent a les operacions realitzades d'alguns dies ençà. La causa no ha estat altra que l'elemental discreció, lògicament explicable en temps de guerra. Amb tot, però, com hom se'n pot adonar, la columna que porta esculpits en llurs senyeres els noms gloriosos de Macià-Companys no perd el temps en terres d'Aragó, i aviat es coneixeran els fruits de llur esforç.

Segueixen els crims

Divuit avions facciosos bombardegen la població civil de Santander

Santander, 28. (Servei exclusiu de l'Agència Febus). — Poc després d'ahir al migdia aparegueren sobre Santander deu avions de caça i vuit de bombardeig enemics, que durant vint minuts evolucionaren sobre el casc urbà de la capital, i llançaren unes [illegible].

El veïnat, en escoltar les sirenes, es refugià als indrets assenyalats a l'efecte. Els explosius produïren víctimes i destroces d'importància.

El comissari de Guerra, Bruno Alonso, radià una nota condemnant enèrgicament el criminal bombardeig, i demanà al poble serenitat, dient que aquests actes criminals han de servir per a afirmar el nostre afany d'aixafar el feixisme.

PAIS BASC

UN APARELL FACCIOS ABATUT I UN ALTRE VISIBLEMENT AVARIAT

Bilbao. — (Servei exclusiu de Febus.) — Durant la jornada d'avui, res notiviable. Tan sols ha actuat, amb l'encert acostumat, la nostra aviació.

A la zona d'Elgueta, dos avions facciosos pretengueren hostilitzar les nostres línies. Els sortiren a l'encontre dos caces lleials que els ametrallaren.

Un dels aparells facciosos aconseguí fugir, encara que pogué apreciar-se que anava visiblement avariat. L'altre caigué encés sobre Mondragón.

YAGUE MILLORA

Madrid. — Es manté la millora iniciada en l'estat de Pablo Yagüe. Tot fa preveure que entri aviat en un periode de franca convalescència.

QUATRE MILICIANS HAN ENTRAT A TOLEDO

Madrid. — Refereix un periòdic que fa uns quants dies quatre milicians penetraren sense dificultat de cap mena a la mateixa ciutat de Toledo. Entraren al corral d'una casa la mestressa de la qual els obsequià.

Els milicians tornaren a les nostres files amb cinc porquets i altres obsequis per als seus companys. Diuen que a la ciutat no trobaren forces. Els carrers, solitaris, donen la sensació d'una ciutat abandonada.

MARCEL·LI DOMINGO S'EMBARCA CAP A ESPANYA

Madrid, 27. — En embarcar cap a Espanya a Nova York, Marcel·lí Domingo ha dirigit una salutació al batalló que porta el seu nom i li desitja constants victòries en bé d'Espanya i de la República.

NOTA DE LES OFICINES DE PROPAGANDA C. N. T. - F. A. I.

DRETS I DEUERES

Hom parla ara, potser amb massa insistència, de drets. Drets de l'home i del ciutadà; drets del productor; drets de l'Estat; drets de la societat... Tothom, del més gran al més petit, demana i exigeix, i solament s'escolta la paraula dret, proferida a crits i amb imprecacions. Però són molt pocs, una veritable minoria, els que es recorden del deure. I és ara quan allò que digué Comte: "Ningú no té altre dret que el de compllir amb el seu deure", pren més actualitat i és un veritable imperatiu per a tots els treballadors espanyols.

"Ningú no té altre dret que el de complir amb el seu deure..." Heus ací trelze paraules que condensen i marquen amb tota justesa les exigències del moment històric que vivim. Es aquesta la consigna revolucionària que hem de proclamar sense treva i elevar ben alta perquè tots la vegin i comprenguin que és l'hora dels grans sacrificis. L'instant en què cal donar-ho tot encara que immediatament no rebem res. Amb suavitat, o a la força, cal imposar a cada individu la idea —que és realitat—que els seus drets s'han pulveritzat davant el deure, davant la necessitat ineludible que la col·lectivitat ha de guanyar la guerra i salvar-se com a tal col·lectivitat, és a dir, com la suma de cadascuna de les individualitats que la formen. Es una màquina enorme la que cal posar en marxa accelerada, i per això, fins l'últim pinyó ha de respondre amb exactitud matemàtica i realitzar sense defalliment i sense error la seva comesa. A la força brutalment i dictatorialment, si cal. Però és que els interessos de la majoria no poden sotmetre's als desigs, ni tan sols a les necessitats, de qualsevol irresponsable d'aqueixos que encara pronuncien el clàssic "No vull".

A tots els drets—als legítims i als il·legítims—s'ha imposar un deure: el de guanyar la guerra. I lligats, amarrats a aquest deure, hem d'est

La qüestió dels voluntaris a Espanya

rança i Anglaterra han fet gestions prop dels aisos que ajuden el rebels i prop del Govern oviètic per troqar una solució ràpida i fins ara ningú no ha contestat

Y DIARI NAZI DIU QUE FRAN-A I ANGLATERRA NO COMPLI-RAN LES SEVES AMENACES

Berlin, 28. — L'òrgan nacional-socialista "Voelkischer Beobachter" qualifica de grotesc el pas que donen França i Anglaterra en la qüestió dels voluntaris que lluiten a Espanya.

"Els periòdics londinencs — continua dient el periòdic —, plens de rumors alarmants sobre l'evolució dels esdeveniments a Espanya, parlen un imminent pas mancomunat dels Governs de França i Anglaterra a Berlin. D'on surt tanta indignació? No podem dir-ho. Del desembarcament de voluntaris alemanys. Menys no només se sentí que arribaven tropes i voluntaris que es posaven al costat de les tropes republicanes, la qüestió no fou perillosa de cap manera per als periòdics europeus. Però ara, tractant-se d'alemanys, la cosa ja canvia.

El periòdic continua dient que els mateixos anglesos no s'haurien inquietat de la presència de voluntaris alemanys a l'exèrcit feixista espanyol, però "la premsa del Front Popular francès ha mostrat la seva indignació llançant el Quai d'Orsay paraules alarmants i soliviantant la premsa anglesa".

L'esmentat periòdic alludeix després les violacions de la neutralitat francesos. Finalment diu: Eden faria un flac servei a la política del seu país si en la qüestió dels voluntaris espanyols es col·loqués al costat culpable dels seus amics francesos.

FRANÇA FA GESTIONS A BERLIN, MOSCOU, ROMA I LISBOA PER ACABAR AMB LA TRAMESA DE VOLUNTARIS

Paris, 28. — El Ministeri d'Afers Estrangers anuncia que els ambaixadors de França a Berlin, Moscou, Roma i el ministre de França a Lisboa efectuaren ahir gestions a les dites capitals per tal d'aplicar el projecte elaborat pel Comitè de Control de Londres i per a obtenir, principalment, la suspensió de la tramesa de voluntaris a Espanya.

Es posa de relleu que no ha d'establir-se cap relació entre la prohibició de l'expedició de voluntaris i les concessions econòmiques que eventualment puguin fer-se al Reich.

NO ES CONEIX CAP RESPOSTA A LA GESTIO DELS AMBAIXADORS ANGLESOS

Londres, 28. — No s'ha rebut encara cap resposta a les gestions fetes ahir pels ambaixadors britànics davant els ministres d'Afers Estrangers d'Alemania, Itàlia, Unió Soviètica i Portugal, amb relació al problema de la tramesa de voluntaris als fronts espanyols. No obstant, als cercles competents s'afirma que els ambaixadors britànics van insistir sobre l'extrema urgència que revesteix el problema i la necessitat de que, por conseqüent, els diferents Governs afectats prenguin una decisió concreta i responguin immediatament.

¿HITLER CONTROLARA LA RESPOSTA ITALIANA?

Berlin, 28. — Als cercles diplomàtics nazis es té gran interès a posar de manifest que la gestió franco-britànica relativa a Espanya no ha estat encara contestada per Itàlia. L'agència nazi D. N. B. fa constar que s'ignora quan i en quins termes Itàlia contestarà l'esmentada gestió.

Tot fa pensar que Hitler, amb la seva demostrada intransigència, cerca atraure's Itàlia, a fi de donar una resposta comuna.

EL DOBLE JOC D'HITLER: CONTESTARA FAVORABLEMENT, PERO DENUNCIARA UNA SUPOSADA INTERVENCIO SOVIETICA

Londres, 28. — Ha circulat insistentment el rumor que el Führer contestarà favorablement a la gestió destinada a prohibir la tramesa de voluntaris a Espanya, sempre que França i Anglaterra es comprometin a fer cessar la intervenció soviètica.

Als cercles oficials es diu que no es té coneixement d'aquesta proposició, i es limiten a posar de manifest que sir Eric Phipps, ambaixador d'Anglaterra a Berlin, ha fet lliurar a la Wilhelmstrasse la nota britànica, i que no ha tingut sobre l'afer cap contacte am bles autoritats alemanyes, per la qual cosa no té coneixement de l'acceptació o no acceptació dels punts esmentats en aquesta proposició.

De totes maneres, als cercles polítics i diplomàtics britànics és objecte de variats comentaris la nota radiada per l'agència D. N. B., en la qual es diu que el Reich fou el primer a recomanar la prohibició de trametre voluntaris a Espanya.

Una versió dels compromisos contrets en l'acord italo-britànic, que s'ha de signar aviat

Paris, 27. — El corresponsal a Roma del "Paris-Soir" dóna precisions sobre l'acord italo-britànic, que consisteixen en el següent:

Primer. Reafirmació dels interessos recíprocs d'Anglaterra i Itàlia a la Mediterrània.

Afirmació del respecte a la llibertat d'entrada i sortida en aquesta mar.

Tercer. Compromís de mantenir la pau per tots els mitjans i totes les circumstàncies.

Quart. Compromís mutu i formal de respectar l'"statu quo" mediterrani, declinant ambdues potències tota temptativa d'augment territorial d'Itàlia, sense cap pretensió sobre la mar Egea, Iugoslàvia o les Balears.

Cinquè. Regulació i solució de diverses qüestions, com els incidents mediterranis de la guerra civil espanyola.

En aquest acord no es tractarà ni de la força naval o aèria, ni de tonatge, ni de zones d'influència.

No obstant, l'optimisme a les esferes oficials queda minvat per la nova gestió franco-anglesa relativa al control de la no intervenció a Espanya, i la tramesa de voluntaris.

UN ALTRE ACCIDENT A LES OBRES DEL METROPOLITA DE BERLIN

No hi ha hagut cap víctima. Després de vuit hores el foc ha estat dominat

Berlin, 27. — A la plaça de Postdam, on es realitzen les obres de construcció de la línia del metropolità que creua de nord a sud la capital, sha calat foc. Immediatament els bombers, acompanyats de cinc autobombes han arribat al lloc del fet. Aquest és el segon accident que es produeix en aquest sector de la línia. Fa divuit mesos, a la porta de Brandeburg es produí una ensulsiada de terres que va costar la vida a vint obrers.

Berlin, 27. — Sembla que el foc produit en les obres del metropolità a la plaça de Postdam té més importància de la que en un principi se li na donat. Dentre els taulons surt una gran fumera. La policia conté la gran gernació que acut al lloc del sinistre. Els bombers treballen amb caretes contra els gasos i s'illuminen amb torxes.

Per ara sembla que no hi ha cap mort degut a ésser diumenge i no hi havia ningú al lloc del sinistre.

Berlin, 27. — Continuen els treballs per apagar el foc. Ha estat tallada l'aigua, però l'electricitat encara funciona. Els bombers es preocupen de dominar el foc per tal que no arribi a uns dipòsits de benzina que hi ha prop i no es produeixi una nova catàstrofe.

Berlin, 27. — Goering i Goebbels han arribat a la plaça de Postdam a veure els treballs d'extinció de l'incendi del metropolità. Les flames arriben a una altura de tres metres. Els bombers reben les ordres per mitjà d'un altaveu. L'electricitat ha quedat tallada parcialment.

Berlin, 28. — Després de vuit hores d'esforços ha estat dominat el foc que ha destruït els tallers del nou metropolità de Berlin. Aquest matí un equip de socors treballava activament per netejar els llocs del sinistre. La comissió oficial encarregada de cercar les causes que han produït el foc ha treballat sense parar durant tota la nit, sense que donés a conéixer oficialment les seves conclusions. S'admet, no obstant, que el foc fou provocat per una estufa que hi havia al túnel.

GRAZIANI FA DISCURSOS ALS ABISSINIS NOTABLES

Roma, 28. — L'agència oficial ha publicat la nota següent:

Ahir el mariscal Graziani pronuncià un discurs davant els notables indígenes, en el curs d'una desfilada militar. Aludint la sort dels tres fills del ras Kassa — que foren afusellats per haver-se rebecat contra la dominació italiana — el mariscal diu el següent: Hem arribat al final. Totes les poblacions comprengueren que no hi ha altra sortida que la submissió pura i simple a la molt potent Itàlia. Alguns caps podran somniar en zones allunyades on persistirà el bandidatge. L'un darrera de l'altre cauran sota l'acció dels nostres cops.

ALEMANYA NO NECESSITA CAP CREDIT DE NINGU

El que li cal és que Hitler no es malgasti els diners amb armaments

Londres, 28. — Segons el "Financial News", és inadmissible la posició d'alguns diplomàtics, segons els quals no hi ha altra manera d'evitar una guerra que concedir un empréstit a Alemanya. L'esmentat periòdic financer assegura que Alemanya no necessita per a res aquest empréstit, pulx que el Reich ha triplicat les seves exportacions a l'Amèrica llatina. A més, si el poble alemany passa les privacions actuals és que el seu Govern dictatorial converteix en armaments els beneficis produits per les exportacions comercials.

ANGLATERRA I FRANÇA NO VOLEN AJUDAR FINANCERAMENT ALEMANYA

Almenys mentre continuï la seva actual política de rearmament

Londres, 28. — Als cercles ben informats londinencs es desmenteix categòricament que els Governs francès i anglès estiguin disposats a concedir un ajut financer a Alemanya amb la condició que aquesta retiri les forces que té a Espanya, al costat dels rebels. S'afirma que, al contrari, Anglaterra i França només ajudarien econòmicament o financeramen Alemanya en el cas que aquesta es decidís a renunciar la seva actual política de rearmament.

ES CONSOLIDEN LES POSICIONS OCUPADES A L'ENEMIC DEL BASURERO I SECTOR DE CARABANCHEL

Madrid. — L'anomenat Basurero, d'Usera, espléndid turó que fou ocupat després d'una brillant operació de les forces lleials, després d'una intensa preparació portada a cap per la nostra gloriosa artilleria, ha quedat fortament defensat.

També les noves línies ocupades per les forces comandades pel coronel Ribera, al sector de Carabanchel, han estat convenientment fortificades.

Molt de matí, la nostra aviació ha realitzat vols de reconeixement sobre les posicions rebels.

A pesar del nodrid foc li feren els canons antiaeris de l'enemic, els nostres avions han tornat indemnes a llurs bases, després de metrallar les línies contràries.

UN CREUER ANGLES CAP A TANGER

Gibaltar, 28. — El creuer anglès "Repulse" ha sortit cap a Tànger,

El vaixell alemany "Palos" detingut a Bilbao es dedicava al contraban de guerra

Es diu que han sortit vaixells de guerra alemanys cap a Bilbao

Baiona, 28. — El representant del Govern basc a Baiona ha declarat oficialment al nostre redactor en aquella població:

"Puc confirmar la presència a bord del vaixell "Palos", de mercaderies que constituïxen veritable contraban de guerra. De més a més, un ciutadà espanyol, que no ha pogut justificar la seva identitat, així com una dona de nacionalitat alemanya, molt coneguda per les seves activitats anteriors a Melilla i al Marroc, que es traslladava a Sevilla, es trobaven igualment a bord del "Palos".

Finalment, pot denunciar-se la mala fe del comandant del "Palos", quan s'acostaren els vaixells de guerra espanyols, refusant donar tota mena d'explicacions sobre el carregament i aprofitant el temps des del moment que fou detingut el vaixell fins la seva arribada al port de Bilbao, per a fer desaparèixer documents comprometedors que posseïa i que es troben al nostre poder."

Berlin, 28. — Sembla que alguns navilis de guerra alemanys han rebut l'ordre de dirigir-se a Bilbao a conseqüència de la incautació del vapor "Palos".

Es desmenteix que s'hagi celebrat la conferència de Berchstesgaden

Berlin, 27. — A les esferes alemanyes ben informades, es desment que no s'ha celebrat cap conferència a Berchesgades, on Hitler passa les festes de Nadal. Cap membre del Govern alemany no es troba a la dita població. El dictador nazi descansa en una finca situada a la muntanya. Solament ha sortit d'ella unes quantes hores per assistir a un partit d'esquí que celebrava la seva guàrdia personal.

¿ES PRODUIRAN NOUS ESDEVENIMENTS A XINA?

Hsin-King, 28. — Segons l'agència Domei, l'Estat Major de l'exèrcit del Kuantung segueix amb inquietud els esdeveniments de Xina, amb el temor que el Govern de Nanquin, pressionat pel de Moscou, es decideixin a iniciar una política antijaponesa. Es diu que el Manxúkuo no acceptarla aquesta actitud, i que es posaria al costat del Japó decididament.

EL CONGRES HINDU REBUTJA LA CONSTITUCIO DE L'INDIA, APROVADA PELS ANGLESOS

Londres, 27. — Telegrafien d'Aizpur (India anglesa) que ha començat el Congrés Nacional Hindú, al qual assisteixen representacions importantíssimes.

Londres, 28. — Comuniquen de Faizpur (India britànica) que el Congrés de les Indies ha pres la resolució de no acceptar la nova Constitució. El Congrés de les Indies està sota els auspicis del partit nacionalista.

El Congrés declara que la Constitució fou promulgada contra la voluntat del poble hindú i que, per tant, seria una traició aplicar-la. El Congrés reclama la convocatòria d'una assemblea nacional, per tal que elabori una nova Constitució. El Congrés ha adoptat també una moció, en la qual es decideix no participar en les festes de la coronació.

NI GANES!

Els russos no poden anar a les colònies portugueses

Lisboa, 28. — El Ministeri de Colònies ha promulgat avui una disposició per la qual es priva l'entrada de súbdits russos a les colònies portugueses.

Gran indignació a la URSS per la desaparició del "Komsomol"

S'ha creat, a la memòria del vaixell rus enfonsat pels feixistes, tota una esquadra que portarà el seu nom

Moscou, 28. — La justa indignació popular causada pel fet que els rebels espanyols enfonsessin el vaixell mercant soviètic "Komsomol", creix de dia en dia. Arreu del país s'estan celebrant importants actes de protesta popular, pulx que l'atac a l'esmentat vaixell és interpretat com un atac directe a la nació russa.

Entre altres manifestacions notables, cal esmentar principalment que a Kiev s'ha decidit la creació de tota una esquadra que prendrà el nom de "Komsomol", i a l'efecte s'han obert nombroses subscripcions populars, que es veuen plenes ràpidament. Es de notar que quasi totes aquestes subscripcions estan encapçalades pels batallons femenins de l'exèrcit roig.

A Leningrad s'ha celebrat també un gran míting de protesta, en el qual un orador, clamorosament ovacionat pel poble, ha declarat que "la paciència que ha tingut fins ara el poble soviètic ha arribat al seu límit."

A la Wilhelmstrasse s'han rebut unes notes dels governs francès i anglès sobre la intervenció alemanya a Espanya

Berlin, 28. — Els Governs francès i anglès lliuraren ahir a la Wilhelmstrasse unes notes de llurs respectius Governs sobre la intervenció alemanya a Espanya.

L'agència oficiosa alemanya lliura a la premsa la nota següent, a la sortida del lliurament dels dos documents anglo-francesos:

Els Governs francès i anglès han cridat l'atenció d'altres poders en el referent a la importància dels voluntaris que lluiten a Espanya, el qual assumpte ja fou discutit durant algunes reunions del Comitè de no intervenció de Londres.

Com és sabut el Govern del Reich assenyalà ja fa molt de tem qahepsus assenyalà ja fa molt de temps aquest problema com un dels més vitals per al problema de la intervenció a Espanya.

Els vaixells pirates espanyols actuen a l'estret de Gibraltar

Gibraltar, 28. — Segons l'Agència Reuter els passatgers d'un vaixell acabat d'arribar en aquest port, han declarat que en passar per davant de Cartagena s'adonaren que damunt l'aigua suraven nombrosos cadàvers.

D'altra banda, s'ha sabut que les forces navals dels rebels espanyols detingueren a l'estret de Gibraltar el vaixell búlgar "Balkan", el qual fou remolcat a Ceuta.

LA S. DE N. EXAMINA LA MANERA D'EVACUAR LES AMBAIXADES I LEGACIONS DE MADRID

Ginebra, 28. — El Secretariat general de la Societat de les Nacions està examinant actualment una demanda del Govern legal d'Espanya en la qual es demana el concurs dels experts de la Societat de les Nacions per a organitzar el socors de la població civil espanyola, i especialment l'evacuació ó dels "refugis" de les Ambaixades i Legacions de Madrid.

Comentari sobre les gestions diplomàtiques

Els països feixistes donaran una resposta col·lectiva a les proposicions anglo-franceses

París, 28. — En la situació internacional no s'ha registrat cap canvi favorable a la pacificació dels enemics doctrinaris. Les impressions diplomàtiques de dissabte darrer eren més optimistes que les d'avui. La darrera incògnita era la resposta de Hitler a les proposicions franco-britàniques, destinades a fer efectiva la no intervenció.

Però, contràriament a totes les previsions i als informes confidencials, Hitler no celebrà la tan anunciada entrevista o conferència de Berchtesgaden, la qual cosa significa que el Führer, per ara, no ha variat la seva posició, consistent en la tramesa d'homes i armes als rebels espanyols. Que Hitler no ha variat en les seves decisions ho demostra el fet que el mateix dissabte a la nit donés l'ordre que diverses unitats de la flota alemanya es dirigissin "a tota velocitat" cap a Bilbao, per "posar en llibertat" el vaixell mercant "Palos".

L'agència D. N. B. segui els mateixos mètodes emprats fins ara pel nacional-socialisme davant del problema espanyol: negà que l'esmentat vaixell portés municions, la qual cosa està en contradicció amb les informacions dignes de crèdit i no partidistes.

Pel que fa a Mussolini, del qual es deia que a fi d'arribar a un acord a la Mediterrània amb Anglaterra, estava disposat a abandonar el declarat ajut que donava als rebels espanyols, cal tenir en compte que el duce, oficialment, no ha modificat la seva posició, car ni s'ha signat el pacte anglo-italià de la Mediterrània, ni Itàlia no ha contestat a les proposicions anglo-franceses.

D'altra banda, cal recordar que no fa molts dies que uns 150 mariners italians que es trobaven a la zona internacional de Tànger, assaltaren una imprenta en la qual s'editava un diari espanyol favorable a la causa governamental.

La situació és encara més confusa si tenen una base verídica els telegrames de l'agència D. N. B., en els quals es diu que Itàlia, Alemanya i Portugal cursaran una resposta comuna a les proposicions franco-britàniques destinades a prohibir la tramesa de voluntaris a Espanya.

La posició que de cap manera no és raonable, és la de Portugal. La diplomàcia lusitana s'està qualificant com la més obtusa d'Europa.

Portugal segueix, de fa temps, la política que li dicta Alemanya, sense tenir en compte que el Reich és l'únic Estat europeu que demostra predilecció per les seves colònies de l'Africa. De tota manera, als cercles diplomàtics es reconeix que el món viu uns moments culminants i que les actitudes i les opinions poden variar d'una manera senzilla i fàcil. L'interrogant continua essent el signe que amb més fidelitat expressa el moment internacional.

Avui el diari italià "La Tribuna", en un article redactat amb gran energia, posa de manifest que Itàlia no se separa del costat d'Alemanya, i que ambdues nacions estan disposades a lluitar fins a la fi contra el perill que creuen comú: el comunisme.

Per la seva banda, la "Deutsche Diplomatische uns Politische Korrespondenz" diu que Alemanya no té intencions imperialistes sobre Espanya, sinó que únicament "desitja la unitat de la Península, i evitar que el territori espanyol es converteixi en una base d'acció de la III Internacional".

Com es veu, les intencions "de paraula" d'Itàlia i d'Alemanya són quasi les mateixes.

NOTA DELS SERVEIS TECNICS D'AGRICULTURA

Com caldrà adobar enguany les patates primerenques. — Tot just farà un parell de mesos que ens adreçàvem als camperols de les comarques cerealícoles per tal d'encoratjar-los a sembrar força blat, malgrat la insuficiència de les nostres disponibilitats en sulfat amònic, tota vegada que disposant de nitrats no hi havia cap raó d'ordre tècnic que justifiqués les abstencions.

Ara, en apropar-se l'època de plantació de les patates primerenques per a l'exportació, ens pertoca de fer sentir novament la nostra veu perquè arribi en un to semblant als conreadors del Maresme, Pla del Llobregat i Vallès Oriental, de molts dels quals sabem que malgrat poder disposar, gràcies a l'ajut magnífic de la Generalitat de Catalunya, de la llavor d'origen necessària, es mostren escèptics i desconfiats en veure que, a punt d'esgotar-se les existències de sulfat amònic, no podran emprar enguany aquelles formidables dosis dels anys normals, sense les quals ells creuen que no és possible d'assolir produccions remuneradores.

A aquests els direm, per començar, que semblants aportacions de sulfat amònic pequen les més de les vegades de fantàstiques i exagerades i, aleshores, la necessitat de l'aplicació llur, com explicarem més endavant, no està en condicions per a resistir l'anàlisi d'una crítica severa.

Altrament, totes les tècniques han d'estar subjectes a una constant evolució perfeccionadora i, per això, en matèria agrícola tan interessant com l'alimentació nitrogenada de les plantes el cicle vegetatiu de les quals, ultra ésser curt, s'acompleix en gran part durant l'hivern — com s'esdevé amb els blats precoços i més encara amb la patata primerenca —, és del tot improcedent voler aferrar-se a les velles rutines, quan modernament s'observa en la susdita qüestió una marcada tendència vers la substitució de les adobades amb sulfat amònic aplicades en bloc i anticipadament en el moment de la sembra o de la plantació, per les adobades fraccionades i escalonades amb nitrats, efectuades oportunament quan la vegetació en sent l'apetència.

I, al nostre entendre, res més lògic, car, tal com exposàrem en tractar del sistema Gibertini, entre el nitrogen contingut als nitrats es troba, en una forma directament assimilable per les plantes, el sulfat amònic; per a ésser-ho cal que experimenti primer certes transformacions gràcies a l'acció d'uns ferments que durant l'estació freda de l'any treballen molt poc o gens.

Com sigui, però, que per sota la temperatura en què els dits ferments ralenteixen llurs activitats i àdhuc per sota la en què aquestes resten completament anullades (10-12° c.) les plantes vegetarien encara esponerosament si trobessin al seu abast el nitrogen assimilable necessari, el resultat d'emprar sulfat amònic com a únic adob nitrogenat en el moment de la sembra o de la plantació no és altre que el de paralitzar considerablement la vida d'aquelles amb la conseqüent pèrdua de temps, que és precisament tot el contrari del que, d'una manera primordialíssima, es persegueix en els conreus de "primeurs" i per tant en el de la patata primerenca d'exportació.

Aquests fets adquireixen encara un major relleu després de les acurades experimentacions portades a terme a Beziers (Migdia de França) pels senyors Hubert i Nivièse, encaminades a comprovar la influència de cadascun dels principis fertilitzants durant els diferents estudis de la vegetació de la patata, les conclusions de les quals resumim a continuació:

Primera. — Mentre té lloc la formació de les rels (la patata no és una rel sinó un tubèrcul), de les tiges i de les fulles, l'element més necessari és el nitrogen.

Segona. — En aturar-se el creixement actiu de la planta i iniciar-se la formació dels tubèrculs, es mostra com a preponderant l'acció de la potassa i, a continuació, la del fosfòric.

Tercera. — L'absorció global de la potassa i del fosfòric està íntimament relacionada amb el desenvolupament foliar assolit prèviament i, per tant, els rendiments no guardaran cap proporcionalitat amb la quantitat dels adobs potàssics i fosfatats emprats, per considerable que hagi estat, si la planta no ha pogut disposar durant la primera fase del seu cicle vegetatiu de tot el nitrogen indispensable.

Ara bé: mentre per una part l'estudi d'aquestes conclusions ens patentitza la importància cabdal que té el nitrogen per al futur de la collita en el període que va des del moment en què s'han exhaurit totes les reserves del tubèrcul o tros de tubèrcul plantat, fins aquell en què comencen a formar-se les noves patates, cal recordar, per l'altra, que aquest estadi el recorre la patatera primerenca precisament durant els dies més freds de l'any, és a dir, en l'època que d'haver emprat exclusivament sulfat amònic no li seria possible trobar ni rastre de nitrogen assimilable. Heus ací, doncs, com de la conjunció d'aquests fets fonamentals se'n deriva la plena justificació del perquè en el conreu de la patata primerenca no sols és factible la substitució total o parcial del sulfat amònic pels nitrats emprats degudament, sinó que àdhuc és recomanable.

Com a confirmació del que acabem de manifestar esmentarem que a Alger, on el conreu de la patata primerenca d'exportació s'ha estès considerablement aquests darrers anys i on les temperatures hivernenques no són tan baixes com a les nostres latituds, és molt freqüent l'ús de fórmules que contenen com a única font de nitrogen els nitrats de sosa o de calç; i també consignarem que en unes experiències efectuades per Vilmorin a Verrières (França), obtingué els resultats millors amb l'adob complet que aportava tot el nitrogen en forma de nitrat potàssic, la qual cosa no té res d'estrany si, ultra el que deixem dit, tenim en compte la importància extraordinària de la potassa en el conreu que ens ocupa.

Passem ara a tractar de la forma d'aplicació i de la dosi que cal emprar de cada adob.

En la tècnica de l'adobament dels conreus primerencs hi ha quelcom que s'allunya considerablement de les normes que correntment regeixen el càlcul de la quantitat de principis nutritius que és precís incorporar al terreny; i és que en ells la tònica de les adobades ve determinada per la necessitat d'obtenir fora de l'època normal el màxim d'un producte del millor aspecte en el menor espai de temps possible. Heus ací perquè les dosis d'adobs emprades han d'ésser molt grans i perquè en el càlcul llur s'ha de fer cas omís de la quantia dels principis que extreu la collita de la terra.

Per això és l'experimentació directa la que ha de fixar les directives a seguir en l'adobament de la patata primerenca, no sols en el que fa referència a les dosis absolutes a emprar dels diferents adobs, sinó a les proporcions relatives entre els uns i els altres per tal que la fórmula resulti equilibrada. Així ho posa en evidència el fet que, mentre l'anàlisi química ens assabenta que la potassa és el principi que les patates extreuen en major quantitat de la terra, seguida pel nitrogen i després pel fosfòric, el resultat de les experimentacions d'agrònoms tan eminents com Vilmorin i Garola concorden a demostrar que la major reducció de la collita esdevé quan és el fosfòric el que manca en l'adobada, ocupant la potassa en aquest aspecte el segon lloc i el nitrogen el tercer. D'ací la necessitat, en confegir les fórmules de fertilització per a aquest conreu, de donar un lloc preferent als adobs fosfatats, de no descurar els adobs potàssics i de no exagerar, com són molts els que ho vénen fent amb el sulfat amònic, les quantitats dels adobs nitrogenats, ja que, ultra ésser innecessàries, provoquen una exuberància foliar en detriment de la formació dels tubèrculs, retarden la collita, perjudiquen la riquesa en fècula i afavoreixen els atacs de la Phytophtora o mildiu de les patates.

Ara bé, tal com la pràctica ha vingut consagrant, es fa precís que l'execució de l'adobament de la patata primerenca d'exportació es desdobli en dues operacions distintes:

Primera. — Una intensa adobada orgànica consistent en una forta femada que pot variar de 20.000 a 30.000 quilos per hectàrea, integrada per fems mitjanament descompostos i, per tant, encara en fermentació, i

Segona. — Una imposant adobada mineral, complementària de l'anterior, composta generalment per una barreja adient de superfosfat de calç, sulfat amònic, clorur o sulfat potàssic i, de vegades, una petita dosi de sulfat de ferro.

Quant a la necessitat de la femada és quelcom que sorprèn de primer antuvi ja que els fems, per ésser un adob desequilibrat i sobretot de descomposició lenta, no estan en condicions per proporcionar els principis nutritius en forma immediatament assimilable amb la ràpidesa i en l'abundància que requereix un conreu semi-forçat com és el de la patata primerenca. No obstant, la cosa es trobarà naturalíssima si es té en compte que la missió principal de la femada no és precisament la de servir d'aliment, sinó la d'escalfar el terreny i afavorir la retenció de l'aigua i dels adobs. Es el conreu que succeirà a les patates el que fruirà amb tota intensitat de l'acció fertilitzant dels fems.

Per això, malgrat que en una femada de 30.000 quilos per hectàrea s'hi troba amb escreix la suma dels principis nutritius que exigeix una bona collita, és que cal subvenir a l'alimentació de la patata primerenca amb una adobada mineral intensa per a la qual, d'acord amb tot el que deixem exposat i en el supòsit que fos possible disposar del sulfat amònic necessari, nosaltres aconsellem la fórmula següent:

Superfosfat de calç 18-20 . . .	50 %
Sulfat amònic	30 %
Sulfat de potassa	20 %
Total.	100

D'aquesta fórmula, segons la intensitat de la femada i segons la fertilitat natural del terreny, se n'emprarà per hectàrea de 70 a 100 per cent del pes de la llavor plantada, que és d'uns 2.500 quilos, és a dir, de 1.750 a 2.500 quilos, la qual cosa representa per a cada adob i per a l'esmentada superfície la dosi següent:

Superfosfat de calç,	de 875 a 1.250 quilos per hectàrea.
Sulfat amònic,	de 525 a 750 quilos per hectàrea.
Sulfat de potassa,	de 350 a 500 quilos per hectàrea.
Total,	de 1.750 a 2.500 quilos per hectàrea.

Heus ací, però, que com avançàrem, totes les probabilitats estan enguany en contra de què els nostres camperols del Maresme, del Pla del Llobregat i del Vallès Oriental, puguin emprar com seria el seu gust, tota aquesta dosi de sulfat amònic. Malgrat que solament fos per fer-los contents ens plauria d'equivocar-nos, nosaltres ens creiem en el deure d'insistir sobre el que a bastament demostrarem en començar, és a dir; sobre la possibilitat i àdhuc la conveniència de substituir, si no tot almenys gran part, el sulfat amònic pels nitrats, en l'adobament de la patata primerenca.

No sabem ara d'una manera certa si el sulfat amònic que podran adquirir serà el 10, el 20 o el 50 per 100 del superfosfat que necessiten. Als efectes del que els anem a dir, tant se val. El que sí cal, és que tothora recordin el següent:

Primer. — Que enguany és precís que forcin fins al màxim la femada.

Segon. — Que sense disminuir la dosi dels altres adobs en el moment de la plantació, hi barregin tot el sulfat amònic de què puguin disposar, i

Tercer. — Que per cada 100 quilos de sulfat amònic que es vegin obligats a deixar d'emprar en plantar, apliquin després 133 quilos de nitrat.

Quant a la forma d'aplicació dels nitrats, és quelcom que es deriva lògicament de la seva gran solubilitat. En conseqüència, aquesta operació caldrà fer-la d'acord amb les normes següents:

a- S'evitarà en absolut l'enterrar els nitrats barrejats amb els altres adobs en l'acte de la plantació, tal com es practica correntment amb el sulfat amònic.

b) Els nitrats s'aplicaran sempre durant la vegetació i, si la dosi total és molt crescuda com en el cas que amb ells es vulgui substituir tot el sulfat amònic, mai en una sola vegada sinó en diverses per tal d'evitar les pèrdues per infiltració.

c) La millor època per a l'aplicació dels nitrats és la que va des del naixement de les patateres fins al moment que el seu creixement es detura i comencen a formar-se els nous tubèrculs. Cal evitar, per tant, les aplicacions massa primerenques que no serien aprofitades, i les massa tardanes que, en prolongar la vegetació, retarden la formació i maduració dels tubèrculs.

d) Quan la dosi total és molt important, es pot considerar com a nombre prudencial i mínim per a les aplicacions, el de tres. Aquestes aplicacions seran progressives, és a dir, que el pes del nitrat emprat en cadascuna anirà augmentant de la primera fins a la tercera, paral·lelament al desenvolupament de la planta.

e) Les aplicacions de nitrats es faran en combinació amb les escatades, amb les entrecavades i amb el calçament de manera que l'adob resti col·lat a un nivell igual o superior al de la llavor, però sempre inferior al que assoleixi l'aigua durant les regades, i

f) No és aconsellable l'aplicació dels nitrats dissolts en l'aigua de les regades, sobretot quan aquestes són abundants i la dosi d'aquelles crescuda. Pel contrari, els sucs de femer i altres adobs orgànics líquids poden contribuir a un relatiu estalvi en nitrats, ja que actuen d'una manera semblant.

Finalment hem de recordar que l'adobada per si sola no és el tot en la tasca d'obtenir una bona collita. Les treballades i les regades són un complement necessari que no cal descurar. Mentre les entrecavades destruïxen les males herbes, eviten les pèrdues d'aigua per evaporació i recobreixen els nitrats, les calçades col·loquen les branques baixes on han de formar-se els tubèrculs i contribueixen a llur agrupació. Quant a les regades, és millor que siguin en major nombre i més petites, que no pas rares i amb producció d'acumulacions d'aigua sempre perjudicials. Altrament, talleu bé la llavor, trieu els trossos amb grills vigorosos i no planteu tan espès.

Si seguiu aquests consells i els que us hem donat anteriorment, podrà mancar el sulfat amònic però no us mancarà la collita.

MES FACILITATS PER A INGRESSAR A L'EXERCIT ALEMANY

Berlin, 28. — El ministre de la Guerra, general von Blomberg, ha pres una nova mesura per afavorir el reclutament de joves oficials.

Els estudiants de batxillerat, el pla d'estudis dels quals ha estat molt reduït pel ministre d'Instrucció, seran admesos a allistar-se a les escoles d'oficials, sense restricció de cap mena.

L'ACTUACIO NAZI A DANZIC

Danzic, 28. — La policia nazi d'aquesta ciutat ha detingut novament el diputat nacional alemany Dam, secretari del partit d'oposició alemanya. S'ignoren els motius que s'al·leguen per a aquesta detenció.

Per altra part, els vint membres del partit nazi detinguts fa uns quants dies han estat acusats d'haver mantingut relacions amb els elements de l'oposició i els polonesos de Danzic.

UN ALTRE RAPTE ALS ESTATS UNITS

Washington, 28. — Un bandoler emmascarat penetrà a la residència del milionari William Wattson, s'apoderà del seu fill de deu anys i desaparegué immediatament. Poc després rebia una carta anunciant-li que havia de pagar 18.000 dòlars de rescat.

MERCAT DE LLOTJA

CEREALS, FARINES I DESPULLES

BLATS	
Aragó segons classe	48 a 49
Navarra id. id.	
Castella id. id.	
Manxa	46 a 47
Extremadura cruxer	
Extremadura creut.	
Urgell	a 49
Penedès i comarca.	a 49
(Preus en pesseles els 100 quilos sense sac damunt vagó origen)	
MORESC, ORDI I CIVADA	
Moresc Plata	a 49
Moresc País	48 a 50
Moresc Lleida	49 a 50
Ordi Urgell i Com	39'5 a 40
Ordi Extremadura, Castella i Manxa	
Civada Extremadura	
Civada Manxa	44 a 45
Escaiola Andalusia	a 135
ARROS	
Bomba Calasparra	125 a 130
Bomba	110 a 115
Granja	76 a 78
Floret	73 a 75
Selecte	72 a 74
Matisat seg. classe.	72 a 75
Bonllloc 0	70 a 71
Trencat	48 a 50
Farina d'arròs	52 a 54
FARINES	
Força extra	90 a 100
Força corrent	63 a 66
Extra local	64 a 65
Corrent local	61 a 62
Extra Castella	63 a 65
Corrent Castella	61 a 62
Aragó superior	65 a 68
Aragó corrent	62 a 63
Regió	61 a 62
(Preus en pesseles els 100 quilos amb sac damunt carro Barcelona)	
DESPULLES	
Número 3	97 a 98
Número 4	95 a 96
Segones	93 a 94
Terceres	91 a 92
Quartes	19 a 20
(Preus en pesseles els 100 quilos amb sac damunt carro Barcelona)	

LLEGUMS, FARRATGES I ALTRES

Menut (prims)	16'5 a 17
Seconet	14'5 a 15
Sego	
(Preus en rals la quartera de 70 litres damunt carro fàbrica)	
FAVES, VECES, ERS I LLENTIES	
Faves Mallorca	53 a 54
Faves Extr. i Andal.	46 a 48
Faves Estrangeres	49 a 50
Favons Extr. i Andal.	47 a 48
Favons Estrangers	50 a 51
Veces Andalusia	
Veces Estrangeres	17 a 18
Ers País	39 a 40
Ers Estrangers	
Guixes País	45 a 50
Guixes Estrangeres	
Pèsols País	
Pèsols Estrangers	
Llenties Salamanca	
Llenties Andalusia	80 a 110
	75 a 90
MONGETES	
Castella selectes	00 a 00
Castella corrents	00 a 00
Estranger, s. classe	00 a 00
Mallorca	00 a 00
València s. classe	00 a 00
Prat	00 a 00
Ateca	00 a 00
Galicia s. classe	
CIGRONS	
Saüc	00 a 00
Mexicans s. classe	00 a 00
Marroc s. classe	
Andalusia 44/46	00 a 00
Andalusia 48/50	00 a 00
Andalusia 52/54	00 a 00
Andalusia 54/56	
Andalusia 58/60	00 a 00
Andalusia 60/65	00 a 00
Pelons	00 a 00
(Preus en pesseles els 100 quilos amb sac damunt carro Barcelona)	
GARROFES	
Negra Vinaroç	29 a 30
Negra Castelló	99 a 30

REVISTA DE PREMSA

EL DILUVIO

Publica un article clarissim de Fernando Valera sobre les causes de l'encariment de la vida. El públic, diu, imagina que es pot abaratir amenaçant els traficants. Però, afegeix,

"La dictadura del general Primo de Rivera usó ya con entusiasmo la política del "palo en alto" con el inevitable y previsible resultado de aumentar al carestía y el alza de los precios. En efecto, el dictador comenzó por crear multitud de organismos e inspectores encargados de suministrar los palos al comercio; pero como estos organismos no producían nada, habían de vivir necesariamente parasitarios de la producción, encareciendo el costo de la vida con la nueva carga de la burocracia vigilante y controladora. Y cuantas más inspecciones, controles y vigilancias creaba el Estado, más cara había de resultar necesariamente la vida."

¿Per què, pregunt més avall, s'encareix la vida? I contesta:

"Aceptemos que en algunos casos haya tenido parte — no tanta como se cree — el afán de lucro de los comerciantes. Verdad es que ahora la mayor parte del comercio está controlado o colectivizado por sus dependientes (una forma de propiedad privada y de régimen capitalista como otra cualquiera). Los proletarios ahora, como los burgueses antaño, en ocasiones semejantes, han visto encarecer entre sus manos las subsistencias sin acertar a comprender el misterio de la carestía."

El misteri és ben senzill, continua:

"Y, sin embargo, el misterio es bien sencillo. Para abaratar las subsistencias no hay más que un camino: producir más en menos tiempo, o comprar las cosas donde las produzcan con mayor economía.

Para producir más en menos tiempo, hay que incrementar el capital, perfeccionar el utillaje, organizar eficientemente el trabajo, evitando despilfarro de movimientos. Y no se ha inventado otro sistema para abaratar la vida, lo mismo en régimen burgués que en sistema proletario."

Exposa a continuació el procés històric dels mitjans de producció, i segueix:

"Cuando se produce mucho, en poco tiempo, las subsistencias se venden a poco precio, elevándose, por lo tanto, el poder adquisitivo del jornal medio. Cuando por trabas, dificultades, discordias, destrucción del capital o desorganización del trabajo se malgasta el tiempo que debiera dedicarse a la producción, entonces se produce menos en más horas y los productos han de encarecerse necesariamente. De poco vale que subais los jornales, pues que en una proporción igual habría que subir el costo de la vida. Lo contrario sería creer que el hombre puede sacar las cosas de la nada, hurtando al Dios de los católicos el misterio de la creación bíblica.

Si a això s'afegeix la guerra i les seves conseqüències, desaprofitament artificial de capital i treball a què ens hem consagrat, tindrem l'explicació de la carestia que ha de venir. I continua:

"Los cien mil automóviles en perpetuo movimiento, derrochando combustible para no hacer nada; las mil oficinas, inspecciones y vigilancias de la flamante burocracia, que ni hacen ni dejan hacer; el destrozo de la riqueza, el consumo de elementos de producción, las trabas, las dificultades, los obstáculos que ha de vencer el ciudadano para cualquier actividad económica; la inseguridad e intranquilidad de los productores, todas esas y otras mil causas, conspiran a que "se pierda tiempo", a que se necesiten más horas para producir menos riqueza. Y esta es la causa fundamental del encarecimiento de la vida."

Remei? Que en lloc de demanar miracles al Govern pensem més i fantasiegem menys; que procurem conservar el capital que ens queda: màquines, animals, eines, mercaderies, etcètera; que reduïm la burocràcia inútil i els comités controladors:

"Que la producción se vea alentada por un medio social sin trabas, sin amenazas, sin ferocidades. En una palabra, lo que hace falta es aumentar el trabajo y disminuir el control perfectamente ineficaz que padecemos en la retaguardia, conservándolo tan sólo cuando tenga una finalidad útil y creadora."

SOLIDARIDAD OBRERA

S'ocupa, en el seu editorial, del problema dels incontrolats, i comença per dir:

"La actuación de los grupos incontrolados ha creado a la Revolución un problema difícil, que es necesario resolver con toda energía. Algunos sospechaces, con la mala intención que caracteriza a estos tipos al servicio de la contrarevolución, para perjudicar a los hombres de la C. N. T. se han dedicado a lanzar la especie de que nuestra Sindical no se opone como debiera a la actuación de estos elementos perturbadores."

Afegeix més avall:

"Como a nosotros no nos duelen prendas, cuando es necesario salir al paso de gentes que, atribuyéndose una representación que no tienen, actúan en forma irresponsable, en todo momento nos hemos expresado sobre el particular con entera claridad, porque, además, a nadie perjudica más que a la misma organización confederal el que haya gentes que, arrogándose una personalidad de la que carecen, obren desarticuladamente, por propio impulso, dando motivo para que los enemigos de la Revolución puedan tomar pie para sus propagandas. A nadie favorecen los grupos incontrolados más que al fascismo. Son sus agentes secretos. Son fascistas disfrazados, y con gente así, la C. N. T., que tiene por misión orientar y salvar la Revolución proletaria, ni quiere tener contacto, ni quiere saber nada. ¿Está claro?"

I després, amb energia, exclama:

"¡Los incontrolados, enemigos de la Revolución y aliados del fascismo antiproletario, deben desaparecer y desaparecerán! Los irresponsables no tienen nada que hacer en este momento en que los organismos proletarios han tomado sobre sí la máxima responsabilidad, enviando a sus hombres más destacados, con mandatos concretos de las organizaciones para que actúen con arreglo a la línea de conducta.

TREBALL

Insisteix a demanar la ràpida formació de l'exèrcit regular, i es congratula que els anarquistes hi estiguin també d'acord:

"Els companys anarquistes saben que nosaltres no hem propugnat en cap moment per una disciplina a la manera antiga, car això fóra negar la nostra pròpia personalitat, la significació del Partit que representem."

El que no era disciplina era el règim militar de la monarquia, fet d'irresponsabilitat i de brutalitat:

"L'exèrcit de la monarquia borbònica fou, precisament, el més indisciplinat que hom ha conegut a l'Europa moderna. Les "cuarteladas", els "pronunciamientos", amb tanta freqüència produïts, passen que no eren disciplinats ni tan sols aquells als quals solament l'anomenada disciplina podia afavorir.

En canvi, hi ha "els tradicionals elements perturbadors que juguen amb les paraules per tal de crear confusionismes". Per què?

"Senzillament, perquè desitgen presentar-nos davant els anarquistes com elements suspectes; senzillament, perquè els fa nosa l'admirable tasca unificadora que els dos grans sectors obrers estem menant amb tota energia i amb la millor bona fe."

DIARI DE BARCELONA

L'òrgan d'Estat Català comenta els diversos aspectes de la manca de veritable consciència revolucionària, i diu:

La puresa de la Revolució no pot permetre que encara els qui tenen més diners puguin viure i menjar millor que els obrers autèntics que no poden anar a proveir-se a les grans xarcuteries ni als restaurants luxosos on, com una befa als que lluiten i pateixen, troben, a preus elevats, és clar, tot el que manca a les llars modestes.

Tampoc no pot permetre que a l'amparar d'un carnet sindical o dels interessos sagrats d'una col·lectivització hom encareixi extraordinàriament els productes, valent-se del truc de transformar-los en similars. Aquests dies han estat pródigs en habilitats d'aquesta mena. A manca de sucre corrent, hom pot comprar-lo en forma de "bolado" a cinc pessetes el quilo. Manca sucre i farina i hom pot adquirir a les pastisseries quantitats fabuloses de pastissos. Manca farina i els llegums segueixen fent peces petites de pa que eleven considerablement el seu preu. I no parlem dels pans curts de pes.

¿Quina solució hi ha, a aquest desgavell?

"L'abolició de la moneda fóra el millor agent purificador de tota la psicologia burgesa dels nostres ciutadans. Però com que aquest és un ideal llunyà, difícil de realitzar, ja ens donaríem per satisfets si hom, sense respectar ni un de tots els interessos creats, anés a la implantació de la carta de consum familiar i a la construcció de grans magatzems de proveiment a les barriades."

LA HUMANITAT

Rovira i Virgili hi comenta el vet posat per França i Anglaterra a la installació d'un veritable exèrcit alemany a la Península:

Sempre havem cregut que davant una actitud ferma de la Gran Bretanya i de França, les potències dictatorials retrocedirien, o almenys s'aturarien. Però a mesura que aquestes potències s'han anat enclinant més en la qüestió espanyola, llur retirada o llur aturada s'ha fet més dificultosa, no solament pels cabals que hi han compromets, sinó pel manteniment del "prestigi". Dos mesos enrera, hauria estat més fàcil l'èxit de la gestió franco-britànica. De totes maneres, si Londres i París procedeixen ara amb decisió i rapidesa, evitaran els pitjors perills que presenta la situació.

Constata després l'energia del llenguatge de la premsa oficiosa franco-britànica, i acaba:

"França i Anglaterra, en posar virtualment el vet a la creixent audàcia alemanya, han obrat pel bon camí. Ahir, dissabte, havien de reunir-se els grossos personatges alemanys al voltant de Hitler, per tractar del que han de fer. Hitler ha de triar entre aturar-se o estimbar-se."

LA VANGUARDIA

Comenta el fet d'haver-se trobat en els cadàvers trobats en el misteriós avanç per Boadilla senyals d'inanició i herbes als estómacs, i diu que es molt possible que la manca d'aliments i les diferències de tracte entre les tropes nacionals i estrangeres hagi pogut produir una sublevació. Si gui el que sigui, però, el cert és que als territoris rebels la passen molt magra:

"Alemania, como Italia, pueden enviar a Franco aeroplanos, fusiles, cañones, carros de asalto, soldados. Pero dinero y víveres, no. Sobre todo en Alemania, en la Alemania del *Führer*, la miseria se ha hecho crónica."

I diu després:

"Las circunstancias que señalamos en este artículo, unidas al cambio favorable para la causa democrática que se observa en el horizonte internacional, pueden acelerar el fin de la guerra, que nosotros vemos más próximo de lo que muchos creen."

EL DIA GRAFICO

Alguna cosa falla entre els facciosos — diu comentant el nostre avanç per Boadilla—: la moral?, ¿el material humà? ¿l'impetu de la seva marxa pels camps d'Extremadura i Castella? La unitat d'ideal? No es perden cinc quilòmetres a penes sense combatre ni aparegi un camió de cadàvers que no abaté l'adversari. I acaba:

"Fallo en el frente de Madrid. Fallo en el frente del Norte, donde persisten nuestras ofensivas. Fallo en el frente internacional. Hace tres meses escribíamos que resistir es vencer. La resistencia de Madrid ha tenido toda esa máxima eficacia. Pero Madrid tiene que seguir resistiendo y le debemos todos el máximo esfuerzo, para que la resistencia se transforme en ofensiva triunfal. Si algo falla en el enemigo, en nosotros no debe fallar nada."

TOPADA ENTRE UN AUTOBUS ROCA I UN AUTO DE LA CONSELLERIA DE DEFENSA

Al carrer de Borrel, cantonada a Consell de Cent, un autobús de la línia Roca topà, a conseqüència d'una falsa maniobra, amb un auto de la Conselleria de Defensa que havia arribat del sector d'Osca.

A conseqüència de la topada l'autobús anà a parar contra la paret de la fàbrica Esmalteria Espanyola, situada al carrer de Consell de Cent, número 164; La paret s'enderrocà i l'autobús penetrà a l'interior de la fàbrica i destroçà els forns i molt de material.

Resultaren ferits Alfred Alvarez Cay, de 40 anys, greu, conductor de l'auto de la Conselleria de Defensa; Josep Soler, de 27, cobrador de l'autobús, de pronòstic reservat; i els passatgers de l'autobús Joan Roure, de 25 anys; Ciriac Peracun; Josefa Santamaria Ferrís, de 30, de pronòstic reservat, i Gabriela Carmano, de 20, lleu.

Els feriti, després d'auxiliats de primera intenció, passaren uns a l'Hospital i altres a llurs domicilis particulars.

Els danys causats a la fàbrica d'Esmalteria Espanyola, segons dictamen dels perits, pugen unes cent mil pessetes.

LES PROVES DEFINITIVES DE L'EMISSORA E. R. C. 1

Abans-d'ahir, amb motiu del mitin-homenatge a la memòria del President Macià, l'emissora E. R. C. 1. d'Esquerra Republicana de Catalunya, efectuà les proves definitives retransmetent l'esmentat acte.

La nova emissora està instal·lada a la caserna de les milícies d'E. de C., Rambla de Catalunya, 26. Es d'ona curta, longitud 42 metres, freqüència 7.103 quilocicles, potència 500 watts. Es a dir, que és l'emissora de més potència de tot Espanya, entre les del mateix tipus i finalitat.

Aquesta emissora té per objecte intensificar la propaganda de l'ideari de l'Esquerra Republicana de Catalunya i, donats els imperatius de l'hora, menar una activa campanya antifeixista.

LA "SETMANA DE L'INFANT"

Tasques escolars. — El dia 23 del que som la Conselleria de Cultura de la Generalitat de Catalunya publicà en el "Diari Oficial" una ordre circular, amb data del 22, en la qual es donaven orientacions referents a converses adequades entre mestres i alumnes, que haurien de celebrar-se a l'escola, per tal de col·laborar, fins allí on fos possible, a la "Setmana de l'Infant".

Seria convenient, amb tot, que els mestres procuressin que, ultra la tasca espiritual—i receptiva per part dels alumnes—, fossin organitzades altres activitats, unes de caràcter pràctic, i altres més o menys intel·lectuals, amb marges de llibertat per a la iniciativa dels educands. D'aquesta manera seguirien les directrius de la moderna pedagogia i farien notar pràcticament la importància aconseguida pel treball en el nostre temps.

De les referides activitats, totes a bastament conegudes pels que ensenyen, en la referida ordre circular es puntualitzen, entre les de caràcter pràctic, podrien ésser adaptades a les actuals festes de l'infant, i afegeix que cada mestre, d'acord amb la trajectòria insinuada, hauria d'ampliar-la segons les necessitats pedagògiques dels seus deixebles i l'ambient educatiu que ha sabut crear a l'escola.

Com a resum d'aquestes ocupacions i de les indicades en l'ordre circular més amunt esmentada, també diu que seria aconsellable que els mestres n'escriviessin un comentari, analitzant els resultats obtinguts en diversos aspectes i els problemes que se'ls han presentat, per tal que altres anys poguessin tenir-se en compte pels organitzadors de la propera Setmana de l'Infant.

En aquest cas haurien d'enviar els informes pedagògics, per tot el mes de gener, a la subsecretaria de Cultura de la Generalitat, ou els estudiaran oportunament i seran arxivats, amb la idea que, si l'ocasió es presenta, puguin ésser considerats com un mèrit important en l'expedient professional del mestre.

— El Comité Organitzador de la Setmana de l'Infant prega a totes les organitzacions de tota mena que tinguin infants asilats, refugiats i orfes de milicians que li remetin, abans de quarenta-vuit hores, llur relació per edats i sexes, puix que aquesta Comissió prepara la distribució de joguines, i no vol que cap infant quedi desatès.

XARCUTERIA - ULTRAMARINS - QUEVIURES
DE
J. T. CAPDEVILA
Legítims torrons de Xixona, Alacant, Gema i Massapà, classe extra de BORREDÀ
UNIC ESTABLIMENT que ven la renomenada Llonganissa especial
VINS, XAMPANYS i LICORS de tota mena
Plaça Universitat, núm. 5 - Telèfon 15933 - Barcelona

ELS REPUBLICANS ESPANYOLS DE L'URUGUAY

D'ençà dels primers dies de la sublevació militar es constituí a Montevideo un gran Comité pro defensa de la República Democràtica Espanyola, integrat per la majoria dels espanyols de l'Uruguay i per seixanta-dues organitzacions democràtiques, culturals, estudiantines, obreres, etcètera.

Entre les diverses tasques realitzades en ajut del poble espanyol, edita un periòdic. "España Democrática", i malgrat la mal entesa neutralitat de certes entitats espanyoles, ha mobilitzat la massa republicana a favor dels nostres gloriosos combatents i ha pogut contrarestar eficaçment la campanya dels facciosos i dels seus amics del país.

En establir relació amb el Comissariat de Propaganda de la Generalitat, aquest Comité li prega de transmetre el seu missatge de solidaritat als heroics combatents catalans i de tot Espanya, i fa arribar al Govern de Catalunya les seves profundes expressions de simpatia i adhesió indeclinable, formulant vots a la vegada, per la imminent victòria de la República.

DELEGACIO D'EUSCADI A CATALUNYA

Es prega a la família Salaberria, del País Basc, que passi per la Delegació General d'Euskadi a Catalunya, Passeig de Gràcia, 60, per a un assumpte que els interessa.

— Es comunica a Ignasi Erausquin Zurutuza, que el seu fill, Josep Olascoaga, es troba bé a bord del creuer "Cervantes", a Cartagena.

DIUMENGE FOU LA PRIMERA JORNADA DEL TREBALL VOLUNTARI

Diumenge al migdia desfilà pels carrers de Barcelona una caravana d'uns trenta camions i autobusos plens a vessar de ciutadans. El seu recorregut era amenitzat constantment amb crits de "Visca el treball voluntari".

Aquesta manifestació es produí en tornar dels llocs on havien anat a prestar llurs serveis els ciutadans antifeixistes allistats a l'Oficina del Treball Voluntari de la Conselleria de Treball de la Generalitat de Catalunya. Els treballadors expedicionaris eren uns dos mil. Venien de treballar en les obres de fortificació que els tècnics de Defensen assenyalen per a la millor defensa de la ciutat de Barcelona.

EL FARMACEUTIC FACTOR INDISPENSABLE EN LES TASQUES DE LA DEFENSA PASSIVA DE LA CIUTAT CONTRA EL PERILL AEROQUIMIC

Amb aquest títol, el farmacèutic Rafel Masclans donà diumenge al matí una conferència al teatre Poliorama, organitzada pels Sindicats Professionals d'Auxiliars i Treballadors de Farmàcia (U. G. T. i C. N. T.), presidint l'acte els companys Tarragó i Pinilla, de les entitats organitzadores, respectivament.

Després de fer una breu historiade la potencialitat de la guerra aeroquímica, el company Masclans digué que els mitjans ofensius de l'aviació que més interessen en punt a la defensa de la població civil, són els efectes de les bombes explosives, els de les bombes incendiàries i els de les bombes gasoses o toxigenes, de cada un dels quels mitjans agressius en parla acuradament, exposant els efectes que produeixen en edificis i éssers.

Passà després a parlar dels principals elements defensius i digué que cal tenir ben present la selecció d'un bon refugi i la protecció dels vidres, explicant detalladament com ha d'ésser el primer i els materials que són necessaris per a la bona protecció, quant a la metralla, foc i gas. Un altre mitjà de defensa de què s'ocupà l'orador fou la màscara de gasos li descripció de la qual assenyalà, i a manca de careta la improvisació d'un sencill protector, consistent en un simple mocador mullat amb aigua o bé aigua alcalina.

Un altre dels elements de defensa passiva és el botiquí d'urgència que ha d'ésser de fàcil maneig, molt simple i de bona eficàcia terapèutica. De manera concreta i esquemàtizada assenyalà el que cal fer quan es tracta de gasos lacrimògens, sufocants, estarnutatotis, vomitatoris, veixicatoris, i s'estengué en consideracions tècniques, pròpies de la Farmàcia.

Enumerà a continuació les principals missions assignades a la Farmàcia, que són infondre la necessitat de preparar-se amb temps el subministrament d'una part de materials, que detallà, i l'insistir de paraula i per escrit en les instruccions per al seu maneig i establir contacte per mitjà de les entitats dirigents amb les institucions sanitàries superiors per tal d'enfortir-se en llur disciplina.

Desconfieu de la dona a la qual vegeu massa sovint a les cues. Vigileu-la!

TOTS ELS ESPECTACLES

ELS ESPORTS

FUTBOL

EL PARTIT BENEFIC DE DIUMENGE, A LES CORTS

SELECCIO VERMELLA, 3
SELECCIÓ BLAVA, 2

Aquest partit, organitzat pel Sindicat de Professionals de Futbol i a profit dels nens refugiats de les altres regions, que diumenge a la tarda va jugar-se al camp de les Corts, no va desvetllar l'interès que era d'esperar de la finalitat que tenia l'encontre, pulx que el camp no va registrar pas una excellent entrada.

El partit va ésser força interessant. A la primera part, la selecció vermella va dominar lleugerament; la davantera del Barcelona va efectuar jugades ben vistoses, i la tasca del tercet defensiu contrari va haver d'actuar enèrgicament per tal de tallar els avanços del quintet atacant enemic. A la segona part, el joc es va anivellar més, i la selecció blava es va mostrar més cohesionada en el que la seva línia mitjana va actuar amb més decisió. En conjunt, podem dir que la lluita fou molt igualada i que el resultat reflecteix la lleugera superioritat que va palesar la davantera vermella.

Els gols foren fets de la següent manera: el primer, al cap de setze minuts, de resultes d'una centrada de Pagès que Barceló va rematar. Al cap de trenta-dos minuts, els blaus obtingueren l'empat, per mitjà de Rúbies, en rematar de cap una centrada de Chas. A la segona part, i al cap de catorze minuts, Gual va marcar el segon gol. El segon empat fou establert per Rúbies en finalitzar una combinació amb Betancourt. Un minut abans d'acabar, Barceló va obtenir el gol de la victòria.

A les ordres de l'àrbitre Casterlenes, els equips es formaren de la manera següent:

Selecció vermella: Urquiaga, Zabalo, Oro, Manolín, Soler, Muntaner, Vantolrà, Escolà, Gual, Barceló i Pagès. (A la segona part es va retirar Vantolrà i el seu lloc fou ocupat per Manolín, i el d'aquest, per Franco).

Selecció blava: Martorell (després Iborra), Farró, Pérez, Argemir, García, Balmanya, Betancourt, Rancel, Chas, Rúbies i Guix.

L'Associació de Treballadors de Banca, Borsa i Estalvi va oferir una copa i el Sindicat de Joiers catorze copes i catorze medalles. La Banda de les Milícies de la Caserna Carles Marx, al principi i al final del partit, va tocar "Els Segadors" i "La Internacional".

EL CAMPIONAT DE CATALUNYA

Primera Categoria B

El matx de diumenge:
Vic F. C., 3 - Terrassa F. C., 0

Classificació actual

F. C. Martinenc	10	6	1	3	23	17	13
Vic F. C.	10	6	1	3	23	17	13
Terrassa F. C.	10	5	2	3	26	19	12
C. E. Júpiter	10	4	3	3	17	15	11
C. E. Europa	10	4	3	3	20	10	11
U. E. St. Andreu	10	5	0	5	18	19	10
U. A. d'Horta	10	2	2	6	13	26	6
U. E. de Sants	10	1	2	7	9	22	4

Segona Categoria Preferent

Gràcia E. C., 5 - Amposta F. C., 2

Classificació actual

Gràcia E. C.	9	7	0	2	33	14	14
Reus Esportiu	9	4	1	4	20	21	9
Tàrrega F. C.	9	4	2	3	22	25	8
Amposta F. C.	8	3	1	4	11	16	7
C. E. Tarragona	9	2	2	5	9	12	6
C. E. Móra d'Ebre	8	3	0	5	16	20	6

FRONTÓ TXIKI-ALAI
AVUI, tarda, a les 4
Primer partit:
LUMI i GLORIA
contra
SAGRARIO i MERCEDES
Segon partit:
ARRATE I i TONI
contra
MATILDE i AURELI

FRONTÓ NOU MON
Cada dia grans partits
a mà i a raqueta

FRONTÓ NOVETATS
AVUI, tarda, a les 4'30, a cistella:
IRUN - BERRONDO
contra
BERDASCO - LIZARRIBAR
Nit, a les 10'15, a pala:
IZAGUIRRE I - URZAY
contra
ZARRAGA - CHTO. GALLARTA

Canòdrom Park
CAMP DEL SOL DE BAIX (TRAVESSERA DE LES CORTS)
Avui, a les 10 del matí
i a les 4 de la tarda
Grans Curses de Llebrers
Propera reunió: Dimarts a les quatre de la tarda
Tramvies 7 i 15 Autobusos lletra E

Cartellera Oficial de reestrenes i grans estrenes - Setmana del 28 desbre. al 3 gener

ARENES
EL CAPITAN BLOOD, per Errol Flyn.
El predilecto, Dibuix, Musical.

METROPOL
El tunante, Contrastes, Velada de ópera, Habilidades animales.

URQUINAONA
EN PERSONA, per Ginger Rogers.
Ceylán, Dibuixos, ATRACCIONS.

COMTAL
Vidas en peligro, Música y mujeres, El cantante de Nápoles, Revista.

ATLANTIC i SAVOY
Vieja madre, tecnicolor, Deporte de Hungría, Iudios Tovas, Buenos Aires, Dibuixos, Còmica, MADRID TUMBA DEL FASCISMO, tercera setmana.

BOSC i PRINCIPAL
EL CAPITAN BLOOD, per Errol Flyn.
El predilecto, Dibuixos, Musical.

AMERICA i FOC NOU
Desfile de peliroias, Deshanqué Montecarlo, Esclavitud, Dibuixos.

COLISEUM
El angelito (dibuixos), Cerveza a barrilazos (còmica), La princesa encantadora, AMPARITO SANCHEZ (cançonetista), ANDRINA Y MERCE (ballarines) i l'Orquestra Coliseum.

MUNDIAL
La irlandesita, Smith se impone, Baboona, Dibuixos.

X I L E
Es el amor, El desconocido, No juegues con el amor, Dibuixos.

VICTORIA
CAMPEON CICLISTA, per Joe Brown.
Gondolero de Broadway, A las 12 en punto.

CINEMAR
SOMBRERO DE COPA, per Ginger Rogers i Fred Astaire.
La condena redentora, Parque zoológico i Dibuixos.

WALKYRIA
LA ALEGRE DIVORCIADA, per Ginger Rogers i Fred Astaire.
El delator, Venganza de mar i Dibuixos.

IRIS-PARK
La amenaza pública, Canción del dolor, Cuando una mujer quiere, Còmica, Dibuixos.

MISTRAL
La marca de Caín, Juventudes rivales, Días de circo, Secreto del castillo.

TETUAN i NURIA
Guerra sin cuartel, Un millón de gracias, La magia de la música, Kracatoa.

ASTORIA i MARYLAND
Esta noche es nuestra, Por meterse a redentor, Esportiva.

ACTUALITATS
La infancia del Fim, Plantas viajeras, Verdadero paraíso, Dibuixos, Aunque parezca mentira, Musical, MADRID TUMBA DEL FASCISMO.

MIRIA
Escándalo estudiantil, La rival de sí misma, Noche tormenta, Dibuixos.

CATALUNYA
REBELION A BORDO, per Clark Gable i Franchot Thone.
Còmica i Dibuixos.

PUBLI-CINEMA
El abuelito de Betty, Rapsodia de Liszt, Parece increíble, Nacida para pescar, Aunque parezca mentira, Musical, MADRID TUMBA DEL FASCISMO.

ESPLAI i MAJESTIC
Juventud triunfante, Difunto Cristofor, Beer, El conquistador irresistible, Un gorila a bordo.

FANTASIO
Dulce indecisión, Musical, Documental i Dibuixos.

EXCELSIOR
EL AGENTE ESPECIAL, per Kay Francis.
Los muertos andan, Còmica, Dibuixos.

SMART
EL AGENTE ESPECIAL, per Kay Francis.
Los muertos andan, Còmica i Dibuixos.

KURSAAL i AVENIDA
EL AGENTE ESPECIAL, per Kay Francis.
Los muertos andan, Còmica i Dibuixos.

NEW-YORK
La brigada secreta, La viuda negra, Anita la pelirroja, Còmica.

CAPITOL
Hombres sin nombre, Esportiva, Dibuixos, Còmica.

BOHEME i TALIA
LA CIUDAD SINIESTRA, per James Cagney.
El gran hombrecito, Còmica, Dibuixos.

BARCELONA
Secreto de Charlie Chan, Intriga china, Deber y disciplina, i Dibuixos.

ARNAU, FLORIDA i BROADWAY
Nuevas aventuras de Tarzan, Doble intriga, Primer hijo, Dibuixos.

ROME i MARINA
Deber y disciplina, La reina del barrio, Hombres con suerte i Dibuixos.

PATHE PALACE
EL AGENTE ESPECIAL, per Kay Francis.
Los muertos andan, Còmica i Dibuixos.

GOYA
EL CAPITAN BLOOD, per Errol Flyn.
El predilecto, Dibuixos, Musical.

EDEN
Charlie Chan en París, La doncella de postín, Luna de miel para 3.

SELECT
HOMBRE O RATON, per Eddie Cantor.
Clive de la India, Noche celestial.

CDEON
INFIERNO NEGRO, per Paul Muni.
Despertar del payaso, Divina gloria, Dibuix.

SPLENDID
El secreto de Charlie Chan, La alegre mentira, María Galanto, Dibuixos i el diumenge hi haurà sessió matinal.

FREGOLI i TRIANON
LA CIUDAD SINIESTRA, per James Cagney.
El gran hombrecito, Còmica, Dibuixos.

PARIS i VOLGA
EL CAPITAN BLOOD, per Errol Flyn.
El predilecto, Dibuix color, Musical.

FEMINA
AYER COMO HOY, per Wallace Beery i Lionel Barrymore.
Còmica, Dibuix, Reportatge.

CINEMA ALIANÇA
EL INFIERNO NEGRO, per Paul Muni.
Despertar del payaso, Divina gloria, Dibuix.

FOMENT MARTINENC
INFIERNO NEGRO, per Paul Muni.
Despertar del payaso, Hembra.

FESTIVAL INFANTIL
A BENEFICI DELS INFANTS REFUGIATS
organitzat pel
SINDICAT DE PERIODISTES DE LA C. N. T.
amb la col·laboració del
SINDICAT UNIC D'ESPECTACLES PUBLICS C. N. T. - A. I. T.
al
GRAN PRICE
Demà, dimecres, 30 desembre 1936, a les quatre de la tarda
PROGRAMA
JOUILIS (excèntrics)
GERMANS DIAZ (pedestres)
TIM i TOM (els clowns més petits del món)
ELS 4 REDIEMS (número original)
MUNISOK I EL SEU "BOTONES" (formidables malabaristes)
ASLANT, ABRAIM I GUERRA (august de soirée)
NITO I RUBIO (còmics cent per cent)
VALTOY I VALDI (clowns excèntrics musicals)
RANCHERISTA I TEXAS JONK (cow-boys)
GERMANS FERRER (equilibristes olímpics)
PRESENTACIO DELS PRODIGIS INFANTILS
PEPITA LLUNELL
AMAPOLA ORTS
PACITA TOMAS
LUFIN GARCINUSEZ
MARGARIDA SIERRA
UN GRUP D'INFANTS REFUGIATS DE MADRID
representaran
"EL RETABLO DE LAS MARAVILLAS"
(entremès de Cervantes)
Un dels nens refugiats llegirà uns quartilles allusives a l'acte
L'espectacle serà amenitzat per l'orquestra PRICE BAND
PREUS DE LES LOCALITATS

	Ptes.
Butaques ring, rengle 1 al 10.	2'—
Butaques pista, rengle 1 al 3.	2'—
Llotges platea, amb entrades.	12'—
Idem preferència, amb entdes.	12'—
Idem 1.er pis, seient de llotja.	1'50
Entrada general	0'50

Per a adquirir localitats, a la taquilla del teatre i a "Solidaridad Obrera".
Els organitzadors es reserven el dret d'alterar l'ordre del programa

EL CINEMA

ESFILMA...

HOMENATGE A GARCIA LORCA

Amb motiu de l'assassinat del gran poeta García Lorca s'han fet molts homenatges al genial cantor andalús. Aquests homenatges, però, a desgrat de l'entusiasme i l'emoció posats en joc per llurs organitzadors, tenien un inconvenient: llur caràcter passatger. Calia, per tant, trobar la fórmula que perpetués la memòria de García Lorca. Aquesta fórmula, finalment, ha estat concebuda i executada pel cineista Just Labal.

Servint-se de la imatge, dels motius del poeta, de la música i de la paraula del rapsoda, Just Labal ha compost un film destinat a donar a conèixer a tothom la veritable vàlua de García Lorca.

Actualment s'està enllestint aquest film. Aviat, ben aviat, serà presentat en sessió privada. A tots els fidels a l'obra i a la memòria de García Lorca avançarem que aquest film presenta gràficament dues de les poesies més aplaudides del poeta granadí: "El prendimiento de Antoñito el Camborio" i "La casada infiel". La visió gràfica dels dos poemes va il·lustrada amb la recitació d'aquests realitzada per un dels nostres grans rapsodes. Un fons de música d'Albéniz lliga la veu del recitador amb les imatges.

La presentació dels immortals poemes de Lorca va precedida d'un pròleg que enalteix el poeta granadí, i de la transcripció gràfica i verbal de "El crimen fué en Granada", l'emocionant poesia que Antonio Machado dedicà a García Lorca.

NOTICIARI

Elements de «Aurora de esperanza». — El personal tècnic del film "Aurora de esperanza", del Comité de Producció del Sindicat Unic d'Espectacles, és el següent: Delegat de producció, J. M. Castellví; director, Antoni Sau; primer ajudant director, Joaquim Giner; segon ajudant, Leopold del Cerro; controlador de diàleg, Díaz Alonso; "regisseur", Joan Saro; ajudant "regisseur", Enric Lluch; primer operador, Adrià Porchet; segon operador, Sebastià Perera; primer ajudant de càmbra, Joan Mariner; segon ajudant, Joan Vilaseca; fotògraf, A. Sevilla; maquillador, I. Moreno del Cerro; ajudant maquillador, Francesc Cortès; perruquer, A. Borrell Jofre; música, Jaume Pahissa; laboratoris, S. U. E. P.

Entre els artistes més destacats del film figuren Félix de Pomés i Enriqueta Soler, protagonistes, la parella infantil Anna Maria Campoy i "Chispita", i els notables intèrprets Pilar Torres, Eduard Blanca, Josep Sanchiz, Anna Castell i Modest Cid.

L'obra que Just Labal està enllestint constituirà, sens dubte, el veritable homenatge que es mereixia García Lorca. La seva pròxima presentació en sessió privada és esperada amb expectació per tots els amants de la poesia i del cinema.

KENNEL DE SARRIA
AVUI, A LES 4 DE LA TARDA, I CADA DIA:
GRANS CURSES DE LLEBRERS

EL TEATRE

LES ESTRENES

Barcelona: EL ALMIRANTE CENTOLLO

"El almirante Centollo" és una comèdia d'embolic, tan banal com alegre. La seva mateixa simplicitat la fa lleugera. La manca de pretensions, gairebé simpàtica. Hi ha enganys, trampes, sorpreses. Hi ha alguns personatges força còmics per llur mateixa exageració desorbitada. Hi ha Guillem Grasses, que encarna mestrivolament un d'aquests tipus. Hi ha tots els altres artistes de la companyia que acaben d'animar-la, uns amb llur gràcia personal, altres amb llur voluntat impagable, i fins algunes de les actrius amb llur boniquesa. El públic, contagiat de tot això, hi riu o escolta amb simpatia. ¿Què més voleu?

G.

PROGRAMES D'AVUI

TEATRES

APOLLO. — Tarda i nit: "Giordano Bruno".
BARCELONA.—Tarda i nit: "El Almirante Centollo".
COMIC. — Tarda i nit: "Las novias".
ESPANYOL. — Tarda i nit: "En Mariano de la O".
NOVETATS. — Tarda: "La Gran Vía" i "Los Claveles" i "El Príncipe Bohemio". Nit: "La Gran Vía" i "El Príncipe Bohemio".
NOU. — "Tots al front" (primer acte) i "Boris d'Eukàlia". Nit: "Boris d'Eukàlia".
OLYMPIA. — Tarda i nit: "Rieso" (Estampes Revolucionàries).
PRINCIPAL PALACE. — Tarda: "El timo de Timoteo" i "El sueño de un vals". Nit: "La leyenda del beso".
POLIORAMA. — Tarda i nit: "Cella la hola del carrer d'Aribau".
ROMEA. — Tarda i nit: "Amunt i crits" i "Les dones savies".
TIVOLI. — Tarda: "Aida".
VICTORIA. — Tarda: "El duo de la africana" i "Me llaman la presumida". Nit: "Los chicos de la escuela" i "La Patria Chica".

CINEMES

TRIANON. — El gran hombrecito (espanyol). La ciudad siniestra. El payaso de circo.
CORTS. — Ahí viene el novio. Muchacha a cara o cruz. La batalla. Popeye.
BOHEMIA. — Soldadito del amor. Bateleros del Volga. Te quiero con locura.
ROSO. — Recordemos aquellas noches. La incomparable Iwonna. Dibuixos. El vagón de la muerte (en espanyol).
DIANA. — Pistas secretas (en espanyol). Ordenanza (en espanyol). Medio millón.

DE LES TERRES CATALANES

LA QUESTIO DE LES COOPERATIVES DE L'HOSPITALET I LA SEVA REPERCUSSIO AL CONSELL MUNICIPAL

Amb motiu dels fets ocorreguts en unes cooperatives de l'Hospitalet de Llobregat, que el lector ja coneix per la nota que ha fet pública la Federació de Cooperatives de Catalunya, el mateix divendres, dia que va ocórrer el fet, en el Consell Municipal d'aquella vila es va plantejar una crisi que va donar per resultat la retirada de les minories d'Esquerra Republicana i de la U. G. T.

Amb motiu d'aquests esdeveniments s'han llançat diversos manifestos, entre ells un de la C. N. T. i un altre de l'Esquerra, en els quals es defensen els respectius punts de vista.

Ahir, dilluns, es va llançar el manifest de l'Esquerra, del qual hem rebut una còpia. Entre altres coses destaquem els paràgrafs següents:

"Esquerra Republicana de Catalunya de la ciutat de l'Hospitalet no pot permetre, de d'un lloc responsable de govern, que es detenti contra els drets de les cooperatives legalment constituïdes de la localitat. Es per això, i perquè representa un avanç social i perquè la Cooperació cap dintre el programa de govern de tots els organismes que formen part del Consell de la Generalitat de Catalunya, que nosaltres lamentem amb tota l'ànima, i ens veiem obligats a retirar la nostra representació al Municipi, ja que aquest organisme, integrat per les mateixes forces polítiques i socials que el Govern de la Generalitat ha volgut i no ha pogut evitar l'expoliació de què han estat víctimes les cooperatives de consum existents a la nostra ciutat, contra les quals, si s'hagués hagut d'intervenir — cosa que no creiem —, entenem que aquesta missió estava reservada a l'Ajuntament de la localitat, màxima autoritat de cada poble.

No obstant la retirada de la nostra minoria consistorial, declarem que estem disposats a continuar mantenint el Front antifeixista i una cordialitat de relacions amb tots aquells partits i organitzacions compromesos en la lluita. Per la nostra banda, no tenim cap interès a trencar, però això sí: demanem l'existència i el compliment d'un ordre, d'una disciplina i d'una responsabilitat!"

TARRAGONA

D'acord amb el que fou disposat per la superioritat, el dia de Nadal fou considerat feiner en totes les activitats ciutadanes, i tothom acudí al treball en la forma de costum.

El Tribunal Popular va procedir divendres a veure la causa instruïda contra onze veïns del poble de Batea, acusats d'activitats feixistes.

El fiscal, Ramon Vaquer, demanà les penes següents: De mort per a Josep Llop i Gasull; de deu anys de reclusió per a Didac Navarro Martínez, i de reclusió perpètua per als altres encartats, llevat de Josep Llop i Peris, per al qual proposà l'absolució.

La defensa, a càrrec de l'advocat Pere Lloret i Rossinyol, intentà demostrar que la conducta observada pels encartats no era mereixedora de penes tan greus, i proposà que la de mort fos rebaixada a vint anys de reclusió; les de trenta anys, i la de deu anys, a dos mesos.

Retirat el Jurat a deliberar, va emetre veredicte de culpabilitat per a tots els processats.

— Els ciutadans que actualment estan practicant la instrucció militar van efectuar ahir una marxa de quinze quilòmetres, practicant els serveis de seguretat en marxa i en repòs.

REUS

Diumenge tingué lloc al teatre Fortuny un míting organitzat per la U. G. T., P. S. U. C. i J. S. U. C., en el qual prengueren part Josep Soler, de les J. S. U.; Ramir Ortega, del Comitè Local del P. S. U. C.; Artur Cussó, del Comitè Central del P. S. U. C.; Joan Fronjosà, per la U. G. T., i Miquel Valdés, del P. S. U. i conseller de Treball i Obres Públiques del Govern de la Generalitat. Presidí Sebastià Ferrer, d'aquesta ciutat.

Tots els oradors exposaren la situació i posició del Partit en els actuals moments, advocant per una férria disciplina de guerra a la reraguarda per al compliment dels decrets i consignes del Govern de la Generalitat i per al definitiu acabament amb els elements irresponsables.

Joan Fronjosà explicà la política que calia seguir en el règim de col·lectivitzacions, d'acord amb el decret del Govern de la Generalitat. Tots els oradors foren molt aplaudits pel nombrós públic que omplia el local, en el qual es veien nombroses representacions comarcals amb llurs banderes. Una orquestra interpretà "La Internacional".

— Organitzades pels cossos de Vigilància i Conselleria de Seguretat Interior, tingueren lloc dissabte i diumenge unes representacions teatrals al teatre Fortuny.

— Per la Conselleria de Defensa i Seguretat Interior han estat dictades unes instruccions per al cas d'un possible atac aeri a la nostra ciutat.

— Diumenge foren molts els treballadors que, acudint a la crida feta per la Conselleria de Defensa i Seguretat Interior, anaren a treballar en les obres de defensa antiaèria que s'estan efectuant a la nostra ciutat.

Cada dia equips d'obres molt nombrosos també hi treballen, dedicant un dia de treball voluntàriament a les dites obres.

SANT FELIU DE GUIXOLS

Per unes barques de pesca de la localitat ha estat remolcat fins a dintre el port l'hidro S-14, de la nostra base de Barcelona, que fou trobat, bolcat, a unes sis milles de la Costa, i amb una ala rompuda. L'accident sembla que fou degut a una avaria del motor, i això el féu aterrar precipitadament. Els aviadors, segons ens informen, foren salvats per un vaixell francès que s'ensopegà passar per aquell indret.

Es fan els treballs necessaris per tal de carregar-lo damunt d'un camió per a trametre'l a Barcelona i procedir a la seva reparació.

Magatzems TIVOLI

CASP, 17 (ENFRONT DEL TEATRE)

ATENCIO INFANTS

Tots els nostres petits clients gaudiran de jugar a billar i guanyaran sempre

Veniu tots i sereu obsequiats amb tota mena de

Joguines - Joguines - Joguines

Oferta sensacional

Avui, dimarts, 29 de desembre 1936

UN JOC DE TAULA, CREPÉ, sis coberts, estil vienès, per **6'90**

Aprofiteu els nostres preus, que són els més convenients per a comprar amb estalvi

LLENÇOLS - COIXINERES - LLANES
EDREDONS - GENERES DE PUNT
MITGES - CONFECCIONS

TORTOSA

Tal com estava anunciat celebrà reunió de ple el Consell Municipal, i aprovà una transferència de 15.000 pessetes per a Cultura, la creació del Sindicat Unic d'Agricultors i una relació d'ingressos i despeses.

— Procedent de Madrid, i per tal de descansar alguns dies, ha arribat el capità de l'exèrcit popular i ex-director del diari local "El Pueblo", Sebastià Campos i Terrer.

— El Partit Republicà d'Esquerra celebrarà el dia primer de gener una Assemblea general d'afiliats de les comarques del Baix Ebre i Montsió, per tal de tractar d'un assumpte de molta importància.

— Està a punt de publicar un llibre de caràcter social el company Tomàs Verdal, autor de "Los presos del Manuel Arnús".

BADALONA

Ahir va morir, víctima d'una malaltia cruel, el senyor Pere Sanchiz, pare del nostre estimat amic, corresponsal de LA PUBLICITAT en aquesta ciutat, Pere Sanchiz. La trista nova, en ésser coneguda del nombre incomptable d'amics que s'havia fet a Badalona, gràcies a la seva bondat i al seu tracte senzill, els ha causat una dolorosa sorpresa. L'acte de l'enterrament s'efectuarà demà, a les deu del matí. LA PUBLICITAT s'associa sincerament al dolor que en aquests moments experiment el nostre estimat amic.

SANT FRUITOS DE BAGES

A Sant Fruitós de Bages, seguint l'obra renovadora que les circumstàncies revolucionàries imposen, en la sessió celebrada per aquell Consell Municipal el dia 24 del corrent, prèvia informació pública, va acordar-se per unanimitat canviar el nom d'aquell poble pel de Riudor de Bages, la qual cosa es fa pública per a general coneixement de tothom.

MANRESA

Diumenge a la matinada un cotxe en el qual anaven cinc milicians d'Estat Català de Manresa s'estimbà al pont anomenat Vols de Mala Garriga, del terme de Cardona.

A causa d'aquest desgraciat accident resultaren morts quatre dels seus ocupants: Josep Inglès, Isidre Odell Noguera, Joan Cruz Blas, d'Estat Català de Mansa, i Valentí Giralt, d'Estat Català de Súria.

Josep Ventura, que resultà ferit, de pronòstic reservat, fou traslladat a Súria.

Ahir, dilluns, s'efectuà l'enterrament d'aquests companys, el qual fou presidit per l'alcalde de Manresa. Assistiren a l'acte representacions de tots els sectors polítics i sindicals amb llurs banderes, i una nodrida representació d'afiliats a Acció Catalana Republicana.

FIGUERES

Ahir, dilluns, al matí, començà la vista de la causa contra els militars del Regiment de Chiclana, de guarnició a Figueres, el dia 19 de juliol. Són: Agustí Monasterior, ex-tinent; Francesc Jou, Evarist Cots i Emili Gazules, ex-alferes; Alvar Villoria, ex-capità; Eduard Capità, ex-tinent; Domènec Tomàs, ex-alferes; Narcís Díaz, ex-tinent; Joan Asensio, ex-capità; Josep Uexo, ex-alferez.

Els testimonis declararen davant el Tribunal, i els fiscals informaren. La sessió durà fins al migdia. A la tarda fou represa, i durà fins a tres quarts de nou del vespre. La sessió fou suspesa fins avui.

EL TERCER ANIVERSARI DE LA MORT DE FRANCESC MACIA

Un telegrama de l'alcalde de València.—L'alcalde, senyor Carles Pi i Sunyer, ha rebut de l'alcalde accidental de València, senyor Sànchez Hernàndez, el següent telegrama d'adhesió a l'acte commemoratiu del III Aniversari del traspàs del President Macià, que se celebrà ahir al matí al Palau de Belles Arts.

"Poble valencià no pot restar silenciós quan el poble germà català tributa record commemoratiu al seu preclar fill primer President de la Generalitat, honorable Francesc Macià, amb motiu III aniversari del seu traspàs. Municipi de València en sessió d'ahir acordà adherir-se i associar-se als actes amb què Catalunya commemora tan trista data i plora amb ella irreparable pèrdua home bo propulsor de les seves llibertats regionals. Acordà també fer-ho present a la regió germana. Salutacions."

EL SENYOR IRUJO DAVANT LA TOMBA DE MACIA

Ahir al matí arribà a la nostra ciutat, procedent de Bilbao, el ministre basc senyor Irujo. Tot just arribat anà al Cementiri Nou a deixar unes quantes flors damunt la tomba del President Macià. Acompanyaren el senyor Irujo el secretari polític de la Delegació Basca, senyor Dañobeitia, i l'alt personal de la dita Delegació.

FARRÉ PIJUAN

Metge especialista

PELL - URINARIES - OEFECTES SEXUALS

Rbla Canaletes, 11, 1.er. De 10-1 i 4-8

FINANCES

MERCAT DE LLOTJA

La primera sessió de la setmana va veure's bastant concorreguda i les transaccions de regular importància.

Blats. — Es portàren a terme algunes vendes de Minaya a 49 pessetes; Almorchón, a 51, i de Sarinyena, a 53 pessetes, posat tot damunt vagó origen.

Farines. — Han arribat algunes partides de força importància, les quals han fet que millorés la situació de la plaça. Les vendes registrades ahir ho foren en nombre crescut i als preus de 60 pessetes damunt vagó Santa Cruz de la Zarza, i a 68 pessetes Binéfar.

Ordi i civada. — La demanda fou quelcom menys activa que dies passats, degut a la fermesa dels preus d'oferta; el poc que es contractà ho fou en ordi, a 37'50 i 38 pessetes damunt vagó Chilión i Minaya, respectivament.

En civada, a 39 pessetes sobre vagó Tomelloso.

Ers. — Malgrat ésser les ofertes una mica més fermes que no dies passats, les vendes foren bastant importants i registràrem les procedències i preus següents: Tomelloso, a 30 pessetes; Granàtula, a 30'50; La Roda, Valdepeñas i Calzada de Calatrava, a 31; Minaya, a 31'50, i Albacete, a 32'50 pessetes damunt vagó origen.

Fèsols. — Continuen amb escassa oferta i preus sostinguts; es contractaren algunes vagons a 50 pessetes damunt vagó Castuera.

Veces pigtes. — Continuen amb bona demanda i, per tant, les vendes es succeeixen amb igual disposició que dies anteriors.

Anotàrem algunes vendes d'Urda, a 37 pessetes, i de Minaya, a 38'50, tot damunt vagó sortida.

BORSA DE PARIS

Londres	10545
Nova York	21402
Bèlgica	36100
Itàlia	11270
Suïssa	49200
Holanda	117225
Lliures	10315
Dòlars	21405

BORSA DE LONDRES

Nova York	19131
Holanda	9070
França	10313
Bèlgica	29115
Itàlia	2331
Alemanya	1291
Suïssa	21372
Espanya	6550
Dinamarca	23400
Suècia	19395
Noruega	19050
Lisboa	11621
Praga	12025
Austria	2621
Argentina	1607
Rio Janeiro	293
Montevideo	3675
Buenos Aires sobre Londres	1605

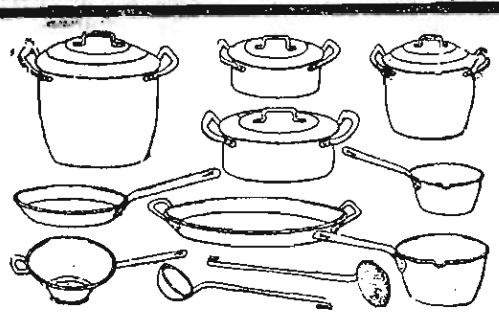

OPORTUNITATS

ALUMINI

FOGONS: OLI, PETROLI I COK

PREUS INCOMPATIBLES

RAMBLA DE LES FLORS, 30

LLORENS

Solament tres dies us queden per a fer-vos acompanyar a

Casa Vilardell

on, per tota compra superior a CINC PESSETES, sereu obsequiats amb boniques joguines, amb motiu de la inauguració d'una SECCIO ESPECIALITZADA D'ARTICLES PER A NENS

A

PREUS BARATISSIMS

Empresa socialitzada

Casa Vilardell

Via Durruti, 49 i 51 (abans Laietana); Hospital, 36 i 38; Fontanella, 17; Salmerón, 17, i Carmé, 73

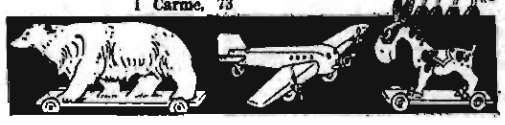

PASTILLES

COMPOSICIO:
Sucre, lict, b., 5 ctgs.; extracte regalèssia, 5 ctgs.; extracte diacodi, 3 mlig.; extracte medulla vaca, 3 mlig.; Codmenol, 5 mlig.; sucre mentoanisat, quantitat suficient per a una pastilla.

ASPAIME

GUAREIXEN RADICALMENT LA

TOS

PERQUÈ COMBATEN LES SEVES CAUSES:

Catarros, ronqueres, angines, laringitis, bronquitis, tuberculosi pulmonar, asma i totes les afeccions en general de la gola, bronquitis i pulmons.

Les PASTILLES ASPAIME superen totes les conegudes per la seva composició, que no pot ésser més ruclonal i científica, gust agradable i ésser les úniques en les quals hi és resolt el transcendental problema dels medicaments balsàmics i volátils, que es conserven indefinidament i mantenen íntegres les seves meravelloses propietats medicinals per a compatire d'una manera constant, ràpida i eficaç les malalties de les vies respiratòries, que són causa de TOS i de sufocació.

Les PASTILLES ASPAIME són les receptades pels metges.

Les PASTILLES ASPAIME són les preferides pels pacients.

Exigiu sempre les legítimes PASTILLES ASPAIME i no admeteu substitucions interessades, d'escassos o nuls resultats.

Les PASTILLES ASPAIME es venen a UNA PESSETA CAPSA en les principals farmàcies i drogueries, lliurant-se al mateix temps, gratuitament, una capsa de mostra, molt còmoda per portar a la butxaca.

Especialitat farmacèutica del Laboratori SOKATARG. Oficines: Carrer del Ter, número 16. - Telèfon 50791 - BARCELONA.

Nota importantíssima. — Per a demostrar i convencer els ràpids i satisfactoris resultats per a guarir la TOS, mitjançant les PASTILLES ASPAIME, no són possibles amb les seves similars i que no hi ha actualment altres pastilles que puguin superar-les, el Laboratori Sokatarg tramet gratis una capseta-mostra de Pastilles Aspaime als que li envíin el retall d'aquest anunci, acompanyat d'un segell de cinc cèntims, tot dins d'un sobre franquejat amb dos cèntims.

"Ortopèdia Moderna"

Fill de B. Carcassona

TALLERS I DESPATX

ESCUDELLERS BLANCS, 8 -- Telèfon 10916

BRAGUERS REGULADORS

per a la retenció absoluta de la trencadura

Faixes de totes menes - Faixa cotilla abdominal

Faixes per a guarir estómacs i ronyons caiguts

Models moderns

COTILLES ORTOPEDIQUES

per a guarir o corregir les desviacions de l'esquena

Més de 50 anys de pràctica són la millor garantia

Casa fundada en 1875

CAMISERIA **FERRER-BATLLES** 36, Boqueria, 38

Gran assortiment en Caçadores, Suèters, Gèneres de punt

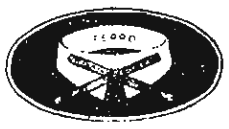

Camises a mida
Mitges "FERRO" de garantia
Preus baratíssims

La PASTA NIX, producte nacional, serveix perquè l'afaitat es realitzi amb rapidesa, sense molèstia, sense perill de contagis, sense perjudicar l'epidermis

Afaiteu-vos en 3 minuts amb

Pasta NIX

L'INSOMNI

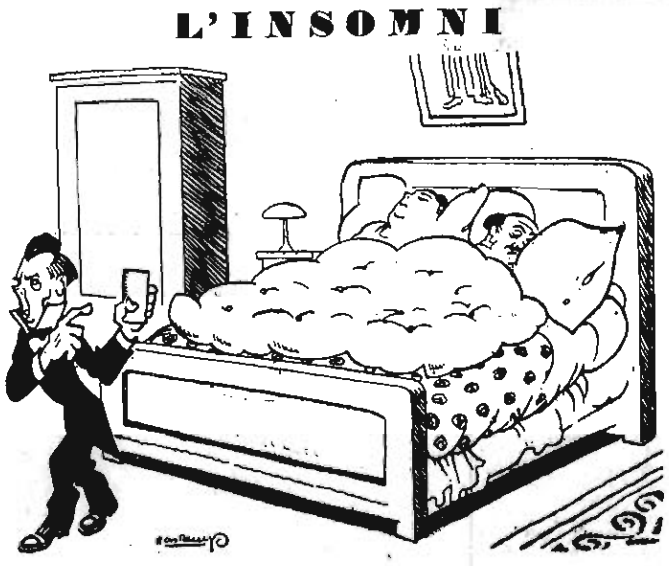

EL CEREBRINO MANDRI: —Ja dormen tranquils. Si m'haguessin cridat abans no haurien sabut què cosa era l'insomni.

PARIS

HOTEL MONT-THABOR

4, RUE MONT-THABOR

Molt cèntric - Prop de l'Opera

MODERN I ECONOMIC

180 habitacions - 100 banys

Hi trobareu tota mena de facilitats, per ésser

Gerència catalana

PROPAGUEU-LO!

Mercat d'Ocasions

VENDA I CANVI DE MOBLES, PIANOS, RADIOS, CAIXES DE CABALS, MAQUINES D'ESCRIURE I DE COSIR, MALETES, DISCOS, ETC.

CORTS CATALANES, número 414

TOT D'OCASIO

Telèfon 30422

Accidents del Treball en la Indústria i l'Agricultura

Incendis-Vida

Mutua General de Seguros

VINT-I-NOU ANYS D'ACTUACIO SOCIAL

BALMES, 17 i 19 Telèfon núm. 20755

Comitè de Control Obrer que vetlla pels interessos obrers

100 Delegacions i Sucursals a Catalunya

Girona: Rambla de la Llibertat, n.º 28

Tarragona: Aving. de la República, 77

Lleida: Avinguda de la República, 24

S'ha avançat en diversos sectors del front del Centre. L'aviació facciosa ha bombardejat la població civil de Santander

LA PUBLICITAT

França i Anglaterra han començat les gestions per acabar amb la tramesa de voluntaris a Espanya. Els Governs feixistes, abans de contestar, es volen posar d'acord

Comunicats oficials d'ahir

CATALUNYA

El del matí del dia 28

Es mantenen les posicions assenyalades en el comunicat d'ahir.

PAIS BASC

DEL DIA 27

L'aviació i l'artilleria enemigues han mostrat alguna activitat al front de Marquina, sense conseqüències.

Per la nostra part hi ha hagut també foc d'artilleria als sectors de Marquina-Ochandiano.

A la resta dels fronts, sense novetat.

FRONT DEL CENTRE

DIA 27, A LES 21

A. sector de Guadalajara, subsector de Taracena, les nostres tropes han aconseguit tots els objectius assenyalats pel comandament.

S'han verificat reconeixements a Saelices, Ribas de Saelices i Alaminos, sense trobar enemic, reconeixent també la nostra cavalleria en direcció a Algora.

La nostra aviació ha actuat brillantment en vols de reconeixement sobre Almandrobes.

Al sector de Madrid, en el matí d'avui, forces de la columna Prada i Rovira han donat un cop de mà pel vèrtex de Basureros i han aconseguit els objectius assenyalats pel comandament.

A la resta dels sectors, solament hi ha hagut activitat artillera. Les nostres bateries han disparat sobre concentracions a diferents llocs del front, i l'enemic ha contestat amb certa intensitat, per bé que amb escàs nombre de bateries, canonejant especialment les nostres posicions del tercer sector del casc de Madrid.

L'aviació enemiga ha bombardejat la regió del Plantío.

Als altres sectors, sense novetat.

DIA 28, DE LES 21'45

Al sector d'Aranjuez, l'alferes Angel Fernàndez, amb setze milicians del batalló "El Socialista", ha efectuat un audaç cop de mà sobre el Portillo de San Bernardo i ha fet fugir l'enemic, al qual ha pres diversos telèfons.

Al sector sud del Tajo, anit passada es presentaren tres individus de la Guàrdia Nacional Republicana que es trobaven presoners de l'enemic a Torrijos.

Al sector de Somosierra, lleuger foc de fusell i metralladora, sense conseqüències.

Al sector de Guadarrama, tiroteig a Peña del Cuervo.

Al sector de Guadalajara les nostres forces es dediquen a fortificar les posicions darrerament conquistades.

Les tropes que comanda el coronel Lacalle, donant fi a l'acció iniciada el dia 25, han ocupat i s'han fortificat als pobles de Bustares, Villares de Jadraque, El Ordial i Cascueña de Barnobà.

Forces de cavalleria han efectuat serveis de reconeixement sobre Navalpòtaro, sense trobar enemic.

Al sector de Madrid, l'activitat desplegada per l'enemic fins a darrera hora de la tarda ha estat completament nulla. Cap a les sis d ela tarda ha iniciat als subsectors de la carretera de Carabanchel i de Toledo un intens foc de fusilleria, metralladores i morters, que ha durat aproximadament una hora. Les nostres forces dels esmentats subsectors han millorat, sense que l'enemic hagi fet acte de presència, les posicions conquistades el dia d'ahir al sector anomenat Basureros.

L'aviació no ha actuat en el dia d'avui.

Als altres sectors, sense novetat.

Ministeri de Marina i Aire

Del dia 27, a les 21

Front del Terol. — Secundant les operacions iniciades avui en aquest sector, diversos avions de bombardeig, protegits per altres de caça, han realitzat a primera hora del matí un fort atac contra les bateries emplaçades al nord del Terol, i també la part alta del cementiri de Santa Bàrbara de Manzueco. Quan s'estava acabant el bombardeig de diverses cases fortificades de les línies enemigues del cementiri de Santa Bàrbara, han sorgit quatre avions de caça enemics, sobre els quals s'han llançat els nostres, entaulant-se el combat i essent aterrats dos aparells "Heinkel" de l'esquadreta facciosa. Més tard s'han bombardejat les posicions enemigues del Port d'Escandón, Muela de Villastar i Campillo de Campo, i també les carreteres que surten de Terol.

Els caces que protegien aquesta operació han baixat sobre l'aerodrom enemic de Concud, acribillant amb trets de metralladora quatre aparells que hi havia allí.

Front de Madrid. — Sobre la capital i els seus afores s'han efectuat sense novetat diversos serveis de vigilància i reconeixement. Una esquadreta de caça ha baixat a poca altura de les línies enemigues del front de Guadalajara, metrallant-les.

Sector del Nord. — Tres de les nostres patrulles de caça han sortit a enfrontar-se amb set "Breguets" enemics, els quals defugiren el combat, internant-se entre els núvols. Han estat bombardejades les posicions enemigues d'Egoibar i Plasencia, sobre les quals s'han llançat 34 bombes.

Sector del Sud. — Una esquadreta de bimotors ha bombardejat amb eficàcia els tallers d'artilleria anexes a l'Arsenal de Càdiz.

Del dia 28, a les 21

"Segons comuniquen de Bilbao, una de les nostres esquadretes d'aviació ha entaulat combat amb una altra d'enemiga, sobre el front de Mondragón. Durant el combat ha estat aterrat un trimotor enemic per un dels nostres caces, pilotat pel tinent Del Río. L'aparell facciós ha caigut a terra i s'ha incendiat."

Els torpedes trobats a la platja del Riu Clar, de Tarragona, amb els quals un submarí facciós intentà atacar el "Magallanes", a la sortida del port d'aquella ciutat, i els quals tenen dos metres i mig de llargada per seixanta centímetres de diàmetre, i van carregats amb dos-cents quilos de trilita. Com ja vam dir, ostenten la marca d'una fàbrica italiana. (Chinchilla)

La batalla per Madrid

Durant tot el diumenge l'enemic fou atacat durament

S'estenen els avanços a diversos sectors del centre

IMPRESSIÓ DEL DIUMENGE

Madrid, 27. — El vuitè diumenge de resistencia, ha estat bastant mogut. En la majoria de les anteriors jornades inicials, la iniciativa fou quasi sempre de l'enemic, però en la vuitena jornada ha canviat bastant el panorama de la guerra en aquests fronts de Madrid.

Des de molt d'hora la capital de la República ha ressonat una i mil vegades a impuls de les explosions de l'artilleria. Les nostres bateries han fet terrible foc sobre concentracions, contra els nuclis rebels observats en distints llocs d'aquest front.

Per la part del barri d'Usera, hem aconseguit de millorar les nostres posicions després d'una acció victoriosa sobre els rebels. El foc s'ha escampat al llarg de tota la línia, és a dir: des de Villaverde fins a la Ciutat Universitària, passant pel sector de la Casa de Campo.

L'enemic, creient-nos potser descuirats, ha intentat un cop d'audàcia per la Casa de Campo, arribant a treure mitja dotzena de tanes cap al passeig de Sant Vicenç; però els nostres lluitadors que esperaven, arma al braç, han fet nodrid foc sobre els audaços, obligant-los a emprendre la retirada. Dos tancs han caigut al riu Manzanares, mentre la infanteria quela sota el foc certer fet des dels parapets lleials de l'estació del nord i del passeig de la verge del Port.

També aquí hem aconseguit millorar les nostres posicions; i no han tingut pas més sort els mercenaris de Franco a la part alta de la carretera d'Extremadura i a la zona de la Ciutat Universitària.

Durant aquests combats matinals ha actuat amb intensitat l'aviació lleial, bombardejant les trinxeres rebels. També l'aviació facciosa ha descarregat diverses bombes sobre les nostres línies; però l'artilleria lleial ha estat la protagonista de la jornada dominical. Els artillers republicans, amb la seva pericia tantes vegades reconeguda pel comandament, han aconseguit de dissoldre diverses concentracions enemigues, immovilitzant els contingents de reraguarda, mentre protegien l'acció dels nostres milicians.

Durant la tarda, la tranquil·litat ha estat quasi completa en aquests sectors; i en envesprir aquesta tranquil·litat no ha estat torbada malgrat la petita pluja que cau a través de la boira hivernal.

Com a resum, podem dir que el vuitè diumenge de resistència ha estat una bona jornada per a les armes de la República.

Anit, l'alt comandament donà les ordres oportunes per a iniciar per part de les nostres forces una ofensiva.

Sobre les set del matí començà l'operació amb un nodridíssim foc d'artilleria que fou fàcilment percebut per tots els habitants de la capital de la República.

L'avanç començà pel sector de Carabanchel, on s'havia acumulat tota mena d'elements de combat.

La preparació artillera sembrà el desconcert als rengles rebels. L'enemic oposà gran resistència i es va combatre d'una manera aferrissada, utilitzant-se especialment bombes de mà.

Els avions facciosos llançaren bombes de grans dimensions, que foren empradés ja durant la Gran Guerra. Bombes que, en fer explosió, provoquen un incendi que dura més d'una hora. Malgrat tot, els nostres valents milicians contingueren llur avanç i aconseguiren cobrir tots els objectius que el comandament els havia ordenat.

A la una de la tarda continuava el combat, però ja amb menys intensitat.

En una de les trinxeres enemigues, els nostres milicians trobaren elements bèllics, diversos tancs inutilitzats, els quals havien estat collocats allí per tal de seguir utilitzant llurs metralladores.

El lloc elegit de Basureros té indubtable valor estratègic. La possessió del cim d'aquest nom, situat més enllà del barri d'Usera, entre Villaverde i Getafe, fa possibles altres avanços, tant a la dreta com a l'esquerra.

Resumint: a les deu de la nit es podia ja donar per acabada l'operació iniciada al matí, amb la conquista de la posició. En la batalla l'enemic sofrí nombroses baixes, puix que l'avanç dels nostres homes es va fer materialment sobre cadàvers de guàrdies civils i moros.

La posició té indubtable importància estratègica i servirà per al descabdellament de futurs avanços.

Després de la conquista, les nostres forces es dedicaren activament a fortificar-la, disposats a mantenir-se en la posició amb el mateix braó han palesat en les altres línies.

L'enemic, a poc a poc, va perdent terreny, davant l'embranzida dels nostres heroics combatents.

UNA OPERACIÓ VICTORIOSA A LA CASA DE CAMPO

Un comboi enemic pres a l'Hospital Clínic i un dels nostres que proveeix Humera, Pozuelo i Aravaca

Madrid, 27. — Anit passada, a un quart de nou, les forces rebels projectaren portar un comboi a les forces que materialment estan assetjades a l'Hospital Clínic; però els nostres iniciaren un atac tan violent que quedà al nostre poder el comboi, ja que els rebels que el custodiaven, percatats del volum de la nostra agressió, lluny de defensar-se tiraren les armes a terra i fugiren, intentant emparar-se en un petit bosc proper que els protegia de la claror de la lluna.

L'operació tingué com a immediat resultat, l'ocupació d'algunes posicions que dominen encara més l'Hospital Clínic, que queda ja per complet a mercè nostra, agreujant-se amb això la crítica situació en què es troben les tropes feccioses allí emplaçades.

Després d'aquesta operació, onorem minvant els focs; i a les sis del matí, s'ha iniciat un nou atac per al part baixa de la Moncloa, que ve a estrènyer encara més la tenalla que hi ha sobre els destacaments facciosos que cometeren la imprudència d'avançar en falca pels terrenys de la Ciutat Universitària.

Com obeint a una consigna, el foc es generalitzà a tot el sector i les forces de carrabiners atacaren les posicions que l'enemic té establertes a la Casa de Campo, al llarg de l'anomenada Cuesta de las Perdices i des de les quals es bat la, important via on està situada aquesta Costa; i les nostres forces aconseguiren desallotjar-hi una companyia del Terç que les ocupava.

Immediatament, i per la carretera de la Corunya, passà còmodament un comboi que portava la missió de proveir les nostres posicions,als pobles de Humera, Pozuelo i Aravaca, que malgrat les tendencioses informacions de les ràdios feccioses, romanen al nostre poder. Aquest mateix comboi seguí fins a Majada Honda.

L'enemic, que es velé sorprès per aquest atac que a penes si pogué controlar, intentà a primeres hores del matí, un atac de sorpresa, pel pont que uneix la Casa de Campo amb el Campo del Moro. Després d'una gran preparació artillera, intentà passar per aquest pont i féu sortir per la porta principal de la Casa de Campo, una mitja dotzena de tancs. Al cap de poca estona havien rebut aquests tancs l'auxili de la seva infanteria,

s'obrí un foc tan mortifer sobre aquells, que les forces feccioses que acompanyaven les màquines de guerra fugiren en totes direccions, essent la major part d'elles caçades per les tropes que guarnien les fortificacions

Els tancs, en la seva precipitada fugida, no encertaren a trobar el camí de tornada i dos d'ells trencaren la barana que hi ha als marges del Manzanares i caigueren al riu. Aleshores les milícies ferroviàries iniciaren un atac violentíssim que donà com a resultat que les forces feccioses no solament es refugiessin a la Casa de Campo, sinó que abandonaren també algunes posicions. Les nostres bateries obriren un foc terrible sobre la Casa de Vaca i Ermita de la Casa de Campo, edificis que està ja gairebé enrunats.

IMPRESSIÓ DEL MATÍ DE DILLUNS

CONTRA LES NOTICIES SENSACIONALS I FALSES

Madrid, 28. — L'afany informatiu, el desig de donar noticies noves, l'esperança d'astorar el lector crédul amb una notícia nova, enllyernadora per la seva importància, per bé que inconscientment es perjudiqués le situació de les forces governamentals, ha estat cosa d'ús corrent d'ençà que començà la lluita contra els sublevats.

Per a ningú no és cosa ignorada que la situació dels fronts de lluita en el mal anomenat "anec" que els facciosos tenen format per a llur pretés assalt a Madrid és un xic confusa. Tropes d'un i l'altre bàndol, situades en la forma més absurda, sobretot pel que es refereix als nostres enemics, i així no és fàcil d'estar perfectament assabentat de tot, d'on amb exactitud es mantenen les forces del nostre bàndol. Per el cert és que, a pesar d'aquest coneixement un xic lleuger de les posicions que en realitat s'ocupen, ningú no sabia que els mercenaris de Franco, Hitler i Mussolini tinguessin forces atrinxerades als voltants del Passeig de San Vicente. Aquesta novetat se sabé per una informació sensacionalissima donada ahir per un periòdic nocturn de Madrid. Suposem que l'informador, en el seu afany de noticiar quelcom de remarcable, es féu eco de coses que ell no pogué confirmar; però cal que no sigui tan fàcil als "parladors" poder publicar les seves "noticies indiscutibles", perquè li ho ha dit un cosí o un intim amic que ocupa una de les avançadetes de l'"esmentat indret", en el qual, després d'un terrible combat, foren arrassades les forces enemigues.

El fet a què ens referim ha hagut d'ésser desmentit gairebé d'una manera oficial. No s'ha donat la notícia; dient que el que deia el "periòdic tal" no és cert; però persona amb comandament, autoritat suficient i deure de posar les coses en llur lloc ha anullat oficiosament la "brillant batalla" esdevinguda al Passeig de San Vicente.

Es deia que l'enemic havia aconseguit arribar al dit indret des de la Casa de Campo, travessant un pont. Per a això calia que la nostra situació, en el que fou possessió real, hagués sofert una ostensible modificació en sentit desfavorable, i això no s'ha esdevingut. No diumenge, sinó avui, dilluns, a la tarda, les tropes del Govern són als mateixos llocs que fa alguns dies, fortificades convenientment i en situació de sostenir-se davant els més durs atacs de què poguessin ésser objecte.

Cal conformar-se a contar al públic el que sigui cert, el que, per bé que hom no hagi presenciat, hagi estat relacionat per personada de prou capacitat i solvència moral necessària.

"Els tancs enemics, en llur descarada i vergonyosa fugida, trencaren la barana prop del riu, i caigueren al nostre modest Manzanares", són detalls interessants, però per a ésser veritat. Però el mateix se'ns pogué dir que els morts foren tants i que els que lluitaren eren blancs, negres, alts i rossos, etc.

La cosa tenia més importància del que a primera vista semblava. L'aclariment, o millor dit l'anullació, era necessari per com era de tranquil·litzador.

Aquest matí el principal que en els camps de lluita s'ha apreciat ha estat la intensissima actuació de l'aviació lleial.

Des de diumenge a la matinada fins gairebé al migdia de dilluns, els trimotors governamentals han descarregat peces i més peces explosives sobre les posicions de la Ciutat Universitària, Boadilla i Pozuelo. Càstig dur i constant. Les conseqüències que a primera vista s'han apreciat són de major quantia.

La població civil no ha sofert fins ara cap surt. Ni avions ni obusos. La preocupació que els informadors mal servits li havien proporcionat era la molèstia màxima.

La veritat al seu lloc, i els defensors de Madrid a les trinxeres i a la reraguarda saben que els perills que s'anunciaren no existeixen. Tots tenim l'obligació d'amidar les nostres paraules.

(Continua a la pàgina 4)

Comuicat del Conseller de Defensa

EL DE LA NIT

"Sector d'Osca. — Lleugers toroteigs en les avançadetes de la zona de Fornillos. S'ha presentat als nostres rengles un soldat procedent de Jaca.

Sector de Bujaraloz. — La pluja ha impedit els moviments, i les nostres bateries han continuat bombardejant les posicions enemigues de Quinto, havent aconseguit localitzar i fer emmudir la bateria enemiga que disparava sobre la nostra posició de Purvurell.

Sector de Casp. — Les nostres forces han millorat les posicions conquistades recentment, havent rebutjat l'atac enemic en la zona del poble de Letux sense baixes per la nostra part.

Sector de Montalban. — Sense novetat."

—Mare: què vol dir "grups incontrolats"?

El comte Ciano i Delbos han parlat de la qüestió espanyola

Els governs feixistes es posaran d'acord abans de contestar la proposició anglo-francesa

Roma, 28. — Se sap que el dissabte passat l'encarregats d'Afers Estrangers francès en aquesta capital, senyor Blondel, fou rebut pel ministre d'Afers Estrangers, comte Ciano. Per bé que aquesta conversa fou mantinguda dintre d'una discreció absoluta, hem pogut saber que s'hi tractà extensament de la qüestió espanyola. El fet que poc després de l'entrevista Ciano-Blondel, el ministre italià rebés sir Eric Drummond, ambaixador de la Gran Bretanya a Londres, indueix a creure que es tracta en realitat de la gestió concertada anglo-francesa, que ja la premsa italiana anunciava com a imminent prop dels Governs de Roma, Berlin i Lisboa sobre la no intervenció en els assumptes d'Espanya.

Segons les nostres notícies, els treballs del Comitè de no intervenció de Londres deixa molt a desitjar, fins a tal punt que els Governs que hi són representats — i particularment el president de l'esmentat Comitè, lord Plymouth — indicaren a llurs respectius representants que calia sortir de l'"imbroglio" actual i establir les discussions sobre una base diplomàtica realista. Els treballs d'aquest Comitè han patit del defecte de basar-se massa en pures divagacions que sempre amagaven designis secrets. Mentre es discutia la tramesa d'armes i municions, es trobaren a poder dels serveis tècnics dels ministeris d'Afers Estrangers detalls de noves violacions dels acords de molta més importància que els assumptes que estaven discutint.

Les actuals dificultats que es plantegen al Comitè de no intervenció no han estat resoltes — ni molt menys — i sembla que hi ha dos països que s'oposen que una qüestió d'importància vital — la tramesa de voluntaris — sigui separada d'una solució de conjunt, la preparació de la qual exigeix algun temps.

Aquesta doble gestió prop del Govern de Roma — en forma idèntica — sembla destinada, doncs, a aclarir els punts que constituéixen obstacles insuperables per al Comitè de Londres, el problema principal del qual és la tramesa de voluntaris.

Dels informes que hem pogut obtenir — informes de totes maneres subjectes sempre a rectificacions ulteriors — hom dedueix que el Governs de Roma, Berlin i Lisboa volen posar-se d'acord abans de contestar la doble gestió anglo-francesa.

Un Congrés de la U. G. T.

Enérgics discursos de Ricardo Zabalza i Wenceslao Carrillo

Castelló, 28. — Amb motiu de celebrar-se el primer Congrés provincial de la U. G. T. se celebrà un míting.

Parlà en primer terme el governador civil de València, Ricard Zabalza, el qual digué que no intervenia com a governador, sinó en nom de l'Executiva de la U. G. T.

Afirmà que l'obsessió de la U. G. T. és de triomfar sobre el feixisme i posar els ciments de l'obra constructiva de la revolució.

En aquests moments entraren a l'escenari els germans Josep i Lluís Alcalà Castillo, la presència dels quals fou acollida amb grans aplaudiments.

Josep Alcalà dirigí breus paraules de salutació, i acabà victoreiant la República i cridant: A baix el feixisme!

Continuà Zabalza dient: —Defensem la civilització, no la vella civilització, basada en l'explotació de l'home per l'home, sinó el que representa la civilització socialista.

El proletariat espanyol està jugant un paper històric. Si vencem el feixisme, el farem retrocedir cap al sud i cap a Portugal, on hi ha camarades nostres, els quals hem d'alliberar.

Però cal, per poder triomfar, que a la reraguarda es treballi tot el que calgui, a ii que, produint més, no manqui res als combatents. I la majoria dels companys no compleixen bé amb llurs deures. Alguns es queixen del salari, i altres es passegen en automòbil, substituint en aquest aspecte els burgesos. Cal no reparar en sacrificis, que aquí estem per a produir més, fins a caure rendits. I qui no ho faci així, cal afusellar-lo si és necessari. (Ovació.)

Es refereix als problemes del camp, i diu: —Som partidaris de la col·lectivització, però hem de procurar que la població rural pugui descabdellar la seva producció com fins ara. El que roba a un camperol és un bandit amic de la causa feixista. L'Estat indemnitzarà els camperols, i els donarà el que necessitin.

En el Govern hi ha representats la U. G. T. i la C. N. T. Doncs bé: per a desemmascarar els que, tenint un carnet, pertanyin a la cinquena columna, no hi ha més que fer el següent: Aquell que obceixi el Govern i treballi disciplinadament, és un antifeixista, i aquell que sembri la discòrdia i el desordre, el que s'apodera del que no és seu i dispara el seu fusell contra un camarada, és un enemic de la revolució, i, per tant, cal afusellar-lo.

Afirmà que cal pagar els impostos, perquè el Govern necessita diners.

Acabà atacant els Comitès que converteixen els pobles en un infern, dicten bans, decreten impostos i es despenen els diners sense donar-ne compte a ningú. (Ovació.)

A continuació parlà el sots-secretari de Governació, Wenceslao Carrillo, significant que ho feia com a militant socialista.

Defensà la unió dels dos partits marxistes, que tenen la mateixa aspiració.

Hi ha qui parla de fer la revolució — afegeix. — ¿Es que no s'han assabentat que la revolució està en marxa? ¿Es que aquesta mateixa fàbrica de Benicasim, que abans era dels Carmelites, no està col·lectivitzada i a mans dels treballadors? ¿Es que aquesta mateixa actuació dels individus que es presenten als arrossers i s'apoderen de l'arròs si no estigéssim en plena revolució s'enfrontarien amb els burgesos? El gran propietari tenia una força que el defensava, i aquesta força és en l'exèrcit facciós. Avui tenim l'exèrcit del poble, un exèrcit que apareixerà allà on calgui la seva presència, per tal d'impedir atrocitats i els crims que estan cometent els incontrolats. (Grans aplaudiments.)

No em remou la consciència per haver impulsat les incautacions; ¿però de quina mena de productes ens anem a incautar?

Elements o individus que avui haurien d'estar al front s'han incautat de carros sense pensar a qui pertanyien.

Per últim es dirigí als sindicats de la U. G. T., recomanant-los la màxima disciplina i acatament a les ordres emanades del Govern. (Ovació.)

L'acte constitui un èxit.

ISABEL DE PALENCIA REPRESENTANT D'ESPANYA A SUECIA

Estocolm, 28. — El nou ministre d'Espanya en aquesta capital, senyora Isabel de Palència, celebrarà demà una entrevista amb el ministre d'Afers Estrangers. La cerimònia del lliurament de les cartes credencials tindrà lloc dintre d'alguns dies.

L'AMBAIXADA ANGLESA A ESPANYA ES TRASLLADA CAP A VALENCIA

Londres, 28. — Comuniquen de Madrid a l'agència Reuter que l'encarregat d'Afers Estrangers a Madrid es disposa a trasladar-se a València juntament amb tot el personal de Ambaixada. També sortiran de la capital espanyola cap a València tots els refugiats que es troben a l'esmentada Ambaixada.

Aquest trasllat és motivat per les dificultats en què l'alt personal de l'esmentada ambaixada s'ha trobat durant aquests darrers dies per posar-se en contacte amb altres elements diplomàtics, degut al fet que la meitat re Representacions estrangeres és a Madrid i l'altra meitat a València.

Ara sembla que l'acord anglo-italià no es signarà tan aviat com es suposava

En canvi es confirma que el comte Rossi ha marxat de Mallorca

Londres, 28. — Encara que continua considerant-se imminent l'anunci oficial de l'acord anglo-italià, als cercles britànics ben informats declaren que contràriament a certes notícies de premsa procedents de Roma, la signatura del dit acord no és encara un fet consumat.

No obstant, es deixa entendre que la conversa que l'ambaixador d'Anglaterra celebrà amb el comte Ciano confirmà la impressió favorable recollida recentment sobre el curs de les negociacions. Donat el fet que aquestes converses no han acabat definitivament, no es vol apreciar el valor dels detalls que certs corresponsals han comunicat des de Roma sobre els dits acords, però es considera significatiu el fet que personalitats angleses ben informades diguen tenir seriosos motius per creure que el comte Rossi, que com és sabut tenia el comandament de les formacions feixistes de l'Illa de Mallorca, ha abandonat la dita illa. De més a més corre el rumor que Rossi s'ha trasladat a Sicília i que a més han estat retirats cert nombre d'avions italians que precedentment estaven estacionats a les Balears.

El Senat francès ha aprovat el projecte d'arbitratge obligatori

París, 27. — Contestant a la crida feta pel president del Consell, el Senat ha adoptat en el seu conjunt el projecte d'arbitratge obligatori, rebutjat per 154 vots contra 133, la disposició no acceptada pel Govern que estipulava que es mantindrien els acomiadaments fets pels patrons, excepte en el cas que els àrbitres determinin que aquests acomiadaments són justificats.

Després el Senat ha rebutjat per 115 vots contra 110, la supresió de l'article tercer, com demanava el senador de la minoria, Caumel, el qual ha expressat el seu recel respecte a la política social del Govern, negant-se a concedir a Léon Blum plens poders eventuals. Finalment, el Senat ha adoptat l'article tercer, autoritzant el Govern a fixar, en cas necessari, les modalitats de procediment de conciliació i arbitratge, de conformitat amb la disposició de la llei monetària.

Léon Blum ha fet precisar que aquests poders, concedits al Govern, s'acabaran en tancar-se la sessió ordinària del Parlament, i que les gestions començades en aquesta data seguiran llurs curs normal.

París, 27. — El Senat ha adoptat per 170 vots contra 89 el conjunt del projecte sobre l'arbitratge obligatori. El text aprovat pel Senat presenta certes diferències amb el text votat per la Cambra, però també introdueix modificacions en el que ha presentat la Comissió Senatorial de Consorci i Treball.

MARINER! PESCADOR! HOME DE MAR! COMPANY DE LES COSTES CATALANES!

"ALMIRANTE CERVERA"

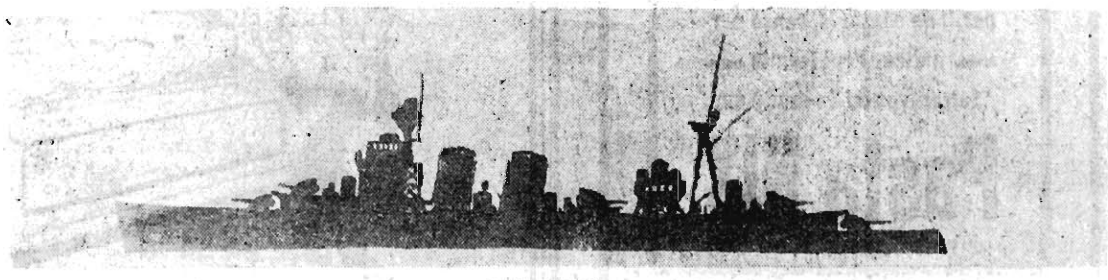

"CANARIAS"

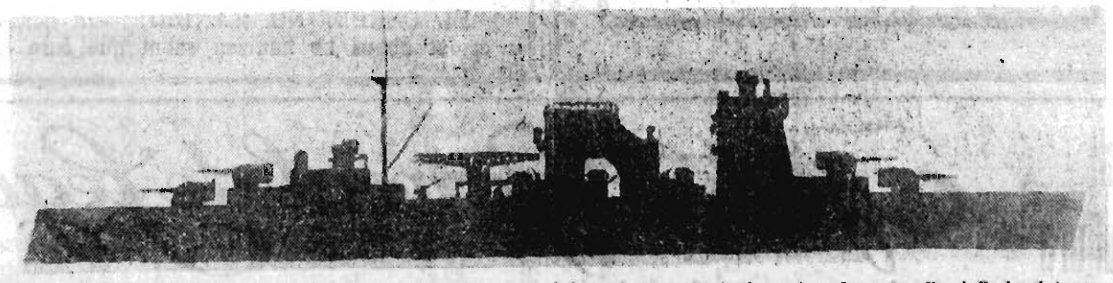

La flota republicana necessita el teu ajut. Cal que procuris facilitar informacions; però si són equivocades o en elles influeix el temor, poden ésser perjudicials.

Fixa't en les siluetes dels vaixells rebels.

Quan els reconeguis, fixat en l'HORA, el RUMB i la VELOCITAT que porten, i corre a avisar la DELEGACIÓ MARITIMA més propera, perquè d'aquesta manera combats el feixisme, treballes per la pàtria i pots evitar la mort de molts dels seus germans de tots els països que aspiren al triomf de la nostra causa.